

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीमल्लक्ष्मीवेङ्कटेशाय नमः ॥ ॥ नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरो
 त्तमम् ॥ देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥ १ ॥ ॥ अथ प्रश्नविधिः ॥ ॥ रविवारे च सं
 क्रांतौ शुभयोगे यथाविधि ॥ वैधृतौ च व्यतीपाते विप्राणां च गृहे तथा ॥ २ ॥ देवतायतने चैव नद्यां
 वैसंगमोत्तमे ॥ अथ वा स्वगृहे चैव शुभे स्थाने विशेषतः ॥ ३ ॥ स्नानं समाचरेद्गोमृतपुत्रः स पुत्रकः ॥
 कर्मणा पीडितो यो सौ नारी वा पुरुषोऽथवा ॥ ४ ॥ धात्रीफलानिलोभ्रं च गोमयं तिलसर्पपम् ॥ मृ
 त्तिकाः सप्तकर्पूरमुशीरं मुस्तसंयुतम् ॥ ५ ॥ औषधैः समभागैस्तु स्नानं कुर्यात्प्रयत्नतः ॥ देवा
 न्पितृंश्च संतर्प्य दत्त्वा सूर्यार्घमेव च ॥ ६ ॥ एवं सर्वविधिं कृत्वा संकल्पं कारयेत्ततः ॥ अद्येत्यादि
 प्राचीनसंचितकर्मविलोकनार्थं मनःकामनासिद्धयर्थं विष्णोः पूजनपूर्वकं कर्मविपाकपुस्तकपू
 जनमहं करिष्ये अंगन्यासपूर्वकं षोडशोपचारपूजासंकल्पवैश्वदेवश्राद्धं च अत्रांतरे देहशुद्धयर्थं
 पुरश्चरणांगत्वेन गोमिथुनदानं घृतकुंभदानं च प्रजापतिसंतुष्टये षोडशब्राह्मणान्भोजयेत् भोज
 नानंतरे प्रार्थनाचाचार्यस्य ॥ ब्राह्मणत्वं महाभाग भूमिदेव द्विजोत्तम ॥ यथाविधिं प्रतिज्ञाय प्राचीनं
 च शुभाशुभम् ॥ ७ ॥ तथ्यं मे कथय स्वाशु कृपां कृत्वा ममोपरि ॥ एवं तु ब्राह्मणाचार्यं नमस्कृत्य
 प्रसादयेत् ॥ ८ ॥ दशपञ्च तथा विप्रानुपवेश्य प्रयत्नतः ॥ तेषामनुज्ञया सर्वप्रायश्चित्तमुपक्रमेत्

क. वि.

॥ १ ॥

॥ ९ ॥ वस्त्रालंकरणैराचार्यपूजयित्वाप्रजापतिस्वरूपंगुरुंप्रार्थयेत् ॥ ॥ प्रजापतेमहा
 बाहोवेदवेदाङ्गपारग ॥ पुत्रकामसमृद्धयर्थं पूजांगृहीष्वतेनमः ॥ १० ॥ विष्णोत्वंपुंडरीकाक्ष
 भुवनानांचपालक ॥ लक्ष्म्यासहस्रपीकेशपूजांगृहीष्वतेनमः ॥ ११ ॥ रुद्रत्वंदन्यनाशायस
 दाभस्माङ्गधारक ॥ नागहारोपवीतीचपूजांगृहीष्वतेनमः ॥ १२ ॥ सर्वसुराश्वगंधर्वाः
 पातालेपन्नगादयः ॥ मृत्युलोकेमानवाश्चसर्वेध्यायन्तिभास्करम् ॥ १३ ॥ महायज्ञादिकंहो
 मोअग्निहोत्रादिकर्मच ॥ तीर्थस्नानंतथाध्यानंवर्त्ततेभास्करोदयात् ॥ १४ ॥ ब्रह्माविष्णुः
 शिवःशक्तिर्देवदेवोमुनीश्वराः ॥ ध्यायन्तिभास्करंदेवंसाक्षिभूतंजगत्रये ॥ १५ ॥ त्वंब्रह्मात्वं
 चवैविष्णुस्त्वंरुद्रस्त्वंप्रजापतिः ॥ त्वमग्निस्त्वंवषट्कारस्त्वामाहुःसर्वसाक्षिणम् ॥ १६ ॥
 योगिनांप्रथमोध्येयोयतीनांब्रह्मचारिणां ॥ आधिव्याधेश्चकर्त्तात्वंसर्वपापक्षयंकुरु ॥ १७ ॥
 दीनानांकृपणानांचसर्वेषांव्याधिनाशनः ॥ एवंचभास्करंध्यात्वानमस्कृत्यप्रसादयेत् ॥ १८ ॥
 ॥ अथ पृच्छकनियमः ॥ ॥ पापीचैवदुराचारीपरनिन्दापरोजनः ॥ ब्रह्महाहेमहारीचसुरापी
 गुरुतल्पगः ॥ १९ ॥ स्त्रीहत्याबालघातीचअगम्यागमनंतथा ॥ एवमादिकपापानिमयावैपूर्वं
 जन्मानि ॥ २० ॥ कृतानिविविधान्येवसर्वाणिमार्ष्टुमर्हसि ॥ शरणंतवसंप्राप्तस्त्वंमामुद्धर्तुमर्हसि

अ. १

॥ १ ॥

॥ २१ ॥ ममोपरिकृपांकृत्वाकर्ममेकथयप्रभो ॥ लग्नं तात्कालिकं कृत्वा जन्मपत्रं निरीक्ष्य च ॥
 ॥ २२ ॥ लग्नग्रहविचारेण ज्ञातव्यं कर्म मानुषम् ॥ ग्रहलग्नविचारेण ज्ञातव्यं शास्त्रपारगैः ॥ २३ ॥
 ॥ सूत उवाच ॥ ॥ कैलासशिखरे रम्ये सुखासीनं महेश्वरम् ॥ प्रणम्य पार्वती भक्त्या पप्रच्छ च स
 दाशिवम् ॥ २४ ॥ ॥ पार्वत्युवाच ॥ ॥ देवदेव जगन्नाथ भक्तानुग्रहकारक ॥ लोकोपका
 रकं प्रश्रवंदमे परमेश्वर ॥ २५ ॥ कलौ च मानवास्तुच्छाः पापमोहसमन्विताः ॥ महारोगग्रहग्र
 स्ताः पुत्रकन्याविवर्जिताः ॥ २६ ॥ कुत्सितारूपविभ्रष्टा मृतवत्सानपुंसकाः ॥ नारीणः
 पुरुषाणां च पूर्वकर्मचयत्प्रभो ॥ २७ ॥ तत्सर्वं वदमे स्वामिन् सर्वज्ञो सिमतो मम ॥ तच्च श्रुत्वा वचो
 देव्याः प्रीतिमान् समहेश्वरः ॥ २८ ॥ ग्रहस्य जगतामीशो बल्लभां प्रीति संयुताम् ॥ उवाच प्रश्रं
 तदूढं त्रैलोक्ये चापि दुर्लभम् ॥ २९ ॥ ॥ शिव उवाच ॥ ॥ शृणु त्वंगिरिजे देवि नृणां कर्म विशेषतः
 ॥ कथयामि न संदेहो यत्ते मनसि वर्तते ॥ ३० ॥ मर्त्याः सर्वे जगज्जाताश्चराचरमिदं हि वै ॥
 स्वकर्मणा ततो देवि भुज्यते देवमानुषैः ॥ ३१ ॥ मानवैस्तु विशेषेण सुखदुःखादिकं च यत् ॥ कर्म
 त्रयं च सर्वेषां तन्मध्ये सञ्चितं च यत् ॥ ३२ ॥ वक्तव्यं नात्र संदेहो यत्कृत्वा फलमाप्नुयात् ॥ प्रारब्धं
 विस्तरं कर्म क्रियमाणं च दृश्यते ॥ ३३ ॥ अश्विन्यादिक नक्षत्रे सर्वेषां जन्म जायते ॥ तदादि पादभेदे

क. वि.
॥ २ ॥

नज्ञातव्यंचशुभाशुभम् ॥ ३४ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पूजनविधिर्नाम प्रथमोऽध्यायः ॥
॥ १ ॥ अश्विन्याः प्रथमे पादे यदा जन्म प्रजायते ॥ तदा ब्राह्मणवर्णोऽयं मध्यदेशसमुद्भवः ॥ १ ॥
द्वितीयचरणे देविपुराक्षत्रीनचान्यथा ॥ अयोध्यापुरतः पूर्वे पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ २ ॥ तृती-
यचरणे देवि वैश्यवर्णसमुद्भवः ॥ रोगी कुत्सितवर्णोऽयं मृतवत्सोऽनपुंसकः ॥ ३ ॥ चतुर्थचरणे दे-
वियदा भवति मानवः ॥ तदा शूद्रं विजानीयाद्रोगवान्मृतवत्सकः ॥ ४ ॥ श्यामलः पुष्टदेहश्च
वातरोगेण पीडितः ॥ इति श्रीअश्विनीनक्षत्रस्य सामान्यफलम् ॥ ५ ॥ शिव उवाच ॥ ॥ अथ
कर्मप्रवक्ष्यामि यत्कृतं ब्राह्मणादिभिः ॥ एको ब्राह्मणवेदज्ञो गुणरूपसमन्वितः ॥ १ ॥ तस्य पत्नी
विशालाक्षी पुंश्चलीक्षत्रवंशजा ॥ तस्यां पुत्रो भवद्देवि नामानरहरिस्तदा ॥ २ ॥ ब्रह्मकर्मप-
रिभ्रष्टो व्याधिभिः पीडितः सदा ॥ तस्य मित्रं द्विजोऽप्येको धनपुत्रैश्च संयुतः ॥ ३ ॥ नाम तोलग्रशर्म-
ति निकटे तस्य चागतः ॥ आदरं बहुधा कृत्वा स्वर्णदृष्ट्या प्रहर्षितः ॥ ४ ॥ स्वर्णलोभेन तं विप्रं
हतवान् पुत्रसंयुतम् ॥ स्वर्णं सर्वं हृतं देवि व्ययं कृत्वा दिने दिने ॥ ५ ॥ षडंशैर्गुप्तदानं वै गङ्गायामुनसं-
गमे ॥ चकार तद्धनैर्भक्त्या विष्णुप्रीतिकरं तदा ॥ ६ ॥ एवं बहुगते काले पत्नी तस्य मृता पुरा ॥
पश्चात् सोऽपि ग्रहस्तोमृत्युं प्राप्नोति दुर्जनः ॥ ७ ॥ निक्षिप्तो नरके घोरे यमदूतैर्यमाज्ञया ॥ युगसप्त

अ. २

॥ २ ॥

तिपर्यन्तं भुक्त्वानरकयातनाम् ॥ ८ ॥ नरकान्निःसृतो देवि मृगालो गहने वने ॥ तत्स्थो निजफलं
 भुक्त्वा कृमियोनिर्भवेत् पुनः ॥ ९ ॥ पुनर्मानुषयोनिः सतूर्णैश्च प्रथिते पदे ॥ मध्यदेशे शुभे ग्रामे
 मृतवत्सो ह्यपुत्रकः ॥ १० ॥ रुग्णो बहुधनाढ्यश्च गौडो मांसप्रियः सदा ॥ तस्य भार्या महालुब्धा
 पुरालोकमतीचया ॥ ११ ॥ पुनर्विवाहिता देवी पूर्वजन्मप्रसंगतः ॥ मासि पुष्पं भवेत्तस्याः
 संतानं नैव वा भवेत् ॥ १२ ॥ सज्वरा दीर्घनेत्रा सा कुक्षिपीडा प्रपीडिता ॥ इति श्रुत्वा वचस्तस्य महा
 देव प्रिया शिवा ॥ १३ ॥ प्रणम्य पार्वती देवी शङ्करं परमेश्वरम् ॥ उवाच वचनं देवं चराचरगुरुं परम्
 ॥ १४ ॥ प्राणिनां केवलं कर्म तव माया विचेष्टितम् ॥ शुभमेवाशुभं चैव कथं जानामि पूर्वजम् ॥
 तत्सर्वं कृपया देव वद मे परमेश्वर ॥ १५ ॥ ॥ ईश्वर उवाच ॥ ॥ त्रिविधं प्राणिनां कर्म नृणां चै
 व स्वभावजम् ॥ अनिष्टमिष्टमिश्रं च त्रिविधं कर्मणः फलम् ॥ १६ ॥ अनिष्टं नागलोके च नरके
 विविधेथवा ॥ इष्टं स्वर्गफलं देवि मिश्रं मर्त्ये प्रजायते ॥ १७ ॥ रोगतश्चेष्टया सर्वज्ञेयं सर्वशुभाशुभम् ॥
 राजरोगी भवेद्यस्तु देव पूजनवर्जितः ॥ १८ ॥ कन्यापत्यं भवेत्तस्य वेदनिंदाकृतापुरा ॥ कन्या
 घाती पक्षपाती तस्य भार्या न जीवति ॥ १९ ॥ भ्रातृहायः परे देवी सज्वरेण प्रपीडितः ॥ घंटावा
 दित्रहारी च कररोगी नरो भवेत् ॥ २० ॥ भगिनी गमनं देविकृतं यैः पूर्वजन्मानि ॥ तेन पापेन भो

क. वि.

॥ ३ ॥

देविसज्वरेणप्रपीडितः ॥ २१ ॥ मित्रद्रोहीवालघातीपशुघातीतथैवच ॥ तत्फलेनमहादेविमृत
 वत्सश्चरोगवान् ॥ २२ ॥ कन्याघातीगर्भपातीधनपुस्तकहारकः ॥ जन्मान्वोजायतेदेविनात्रकार्या
 विचारणा ॥ २३ ॥ वस्त्रहाभूमिहारीचपरनिद्रापहारकः ॥ तेनपापेनभोदेविदरिद्रोजायतेनरः
 ॥ २४ ॥ गोत्रदारापहारीचदीर्घरोगीभवेन्नरः ॥ महिषीपुत्रघातीचक्रं परोगीप्रजायते ॥ २५ ॥
 निर्बीजंवृषभंयवैप्रकरोतिनराधमः ॥ षण्ठस्सजायतेदेविमूत्रकृच्छीभवेत्ततः ॥ २६ ॥ मातृहा
 पितृहादेविमहाकुष्ठीनरोभवेत् ॥ अगम्यागमनंयस्तुवीरयोषागमंतथा ॥ २७ ॥ करोतियो
 धमस्तस्यशरीरंज्वरपीडितम् ॥ गोवधीजायतेदेविश्वेतकुष्ठीनरःसदा ॥ २८ ॥ कन्यकागमनं
 यस्तुकरोतिहठतःपुरा ॥ तेनपापेनभोदेविरोगवान्धनवर्जितः ॥ २९ ॥ पुष्पगन्धापहारीचमुखे
 तस्यप्रगन्धता ॥ घृतहारीभवेत्कुष्ठीतस्माद्भ्रष्टःकृमिर्भवेत् ॥ ३० ॥ वृक्षगन्धापहारीचकाकः
 संजायतेनरः ॥ वापीकूपापहारीचददुरोगीभवेन्नरः ॥ ३१ ॥ देवयात्रापहारीचक्रफरोगीभवेन्नरः
 ॥ सारंगगीतघातीचवनेदावाग्निदाहकः ॥ ३२ ॥ अक्षिरोगीनासिकायांत्रणीकृमिसमाकुलः ॥
 तैलहारीभवेत्तैलीगुडहारीज्वरीसदा ॥ ३३ ॥ स्वर्णरौप्यापहारीचनरोभवतिपुत्रहा ॥ दा
 सदासीहरोयस्तुनरोभवतिकर्णरुक् ॥ ३४ ॥ लोहमौल्यापहारीयःपाण्डुरोगीभवेन्नरः ॥ दधि

अ. २

॥ ३ ॥

दुग्धहरोयस्तुकुक्षिरोगीभवेन्नरः ॥ ३५ ॥ मार्गग्राहीवस्त्रहारीबाहुरोगीप्रजायते ॥ मयूरकुक्कुटानां
 चकच्छपानांचवाधकः ॥ ३६ ॥ वातरोगीचखंजश्चजन्मजन्मनपुंसकः ॥ मद्यपीमांसभोगी
 चमत्स्यभोगीतथैवच ॥ ३७ ॥ तेनपापप्रभावेणचर्मकारोहिजायते ॥ अन्नहाजलहाचैवदन्तरो
 गीभवेन्नरः ॥ ३८ ॥ ब्राह्मणस्यगृहंयस्तुधनधान्यसमन्वितम् ॥ हरणंतस्यवैकुर्यान्मृगीरोगी
 भवेन्नरः ॥ ३९ ॥ एवंबहुविधोरोगोनराणांचैवजायते ॥ पूर्वकर्मफलंचैवभुज्यतेखलुमानवैः
 ॥ ४० ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहितायां द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ ४१ ॥
 ॥ ईश्वरउवाच ॥ ॥ शृणुदेविप्रवक्ष्यामियत्प्रश्नंभुविदुर्लभम् ॥ प्रायश्चित्तंनराणांचमेषरा
 शिक्रमादनु ॥ १ ॥ ब्राह्मणंस्वर्णलोभेनहत्वाचैवसपुत्रकम् ॥ स्वर्णभुक्तंसदारेणतत्पापान्नैवजा
 तकः ॥ २ ॥ प्रायश्चित्तंजपंदेविगायत्रीत्र्यंबकंततः ॥ पञ्चलक्षप्रमाणेनततःपापात्प्रमुच्यते ॥
 ॥ ३ ॥ ब्राह्मणस्यसपुत्रस्यप्रतिमांकारयेद्बुधः ॥ स्वर्णदशपलस्यैवतांसंपूज्यप्रयत्नतः ॥ ४ ॥
 कुण्डंकृत्वाततोदेविचतुरस्रंप्रसन्नधीः ॥ प्रतिमांपूजयेच्चैवमन्त्रेणानेनभोःप्रिये ॥ ५ ॥ ॐ नमो
 गणाधिपतयेगन्धपुष्पादिर्वासमर्पयामिनमः ॥ ॐ सूर्यायनमः ॥ ॐ इन्द्रायनमः ॥
 ॐ अग्नयेनमः ॥ ॐ यमायनमः ॥ ॐ निर्वृतयेनमः ॥ ॐ वरुणायनमः ॥ ॐ कुबेरायनमः ॥

क. वि.

॥ ४ ॥

ॐ कालायनमः ॥ ॐ शिवायनमः ॥ ॐ ब्रह्मणेनमः ॥ ॐ अनन्तायनमः ॥ ॐ गरुडवाहनायनमः ॥
 ॐ विष्णवेनमः ॥ ॐ जयायनमः ॥ ॐ विजयायनमः ॥ ॐ पुण्यशीलायनमः ॥ ॐ सुशीलायनमः ॥
 ॐ सर्वदेवाः सुराः सर्वे ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ॥ मत्पापं यत्पुरा जातं तत्सर्वक्षम्यतां सदा ॥ ६ ॥
 इमां पूजां गृहीत्वैव मम पुत्रं प्रयच्छतु ॥ अज्ञानाद्वा प्रमादाद्वा यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ ७ ॥ तत्सर्वक्षम्यतां
 देवप्रयच्छ शरणं तव ॥ ततो न वग्रहाः सर्वे दिक्पालाश्चाप्युपग्रहाः ॥ ८ ॥ सर्वे ममापराधा वैक्षम्यं
 तां पूर्वजन्मनि ॥ एवं सर्वे यथान्यायं पूजां कृत्वा विचारतः ॥ ९ ॥ ततो होमं प्रकुर्वीत तिलधान्या
 दितंडुलैः ॥ दशांशं होमयेद्देवितर्पणं मार्जनं ततः ॥ १० ॥ गोदानं च ततः कुर्याद्दशवर्णविशेषतः
 ॥ वृष एकः प्रदातव्यः स्वर्णशृंगः सहाम्बरः ॥ ११ ॥ ततो वै ब्राह्मणान् देविभोजयेद्विधिपूर्वकम् ॥
 भोजनान्ते ततोदानं सुवर्णदक्षिणां ततः ॥ १२ ॥ प्रतिमालं कृतां देविवाचकाय प्रदापयेत् ॥ एवं
 कृते महादेवि वंशो भवति नान्यथा ॥ १३ ॥ एकादशीव्रतं चैव सप्तमी रविसंयुताम् ॥ अजस्रं मरणा
 देविकुर्यात्सत्ययुतो नरः ॥ १४ ॥ पूर्वपापविशुद्धिः स्याद्द्वयाधिरेवं विनश्यति ॥ १५ ॥ इति श्रीकर्म
 विपाकसंहितायां प्रायश्चित्तकथनं नाम तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ ॥ शिव उवाच ॥ ॥ अश्वद्वितीये
 वक्ष्यामि प्रायश्चित्तं तथाम्बिके ॥ अश्विन्यां जायते देवि पूर्वकर्म विपाकतः ॥ १ ॥ अयोध्यापुरतो

अ. ४

॥ ४ ॥

देविपूर्वक्रोशचतुष्टये ॥ सरध्वानिकटेदेविवर्णसङ्करक्षत्रियः ॥२॥ नामतः श्वेतशर्मैतिपुत्रदारस
 मन्वितः ॥ एकदामातुलोदेविपुत्रेणसहसंयुतः ॥ ३ ॥ आगतोनिकटेदेविस्वर्णकोटिसमन्वितः ॥
 आदरं बहुधाकृत्वागृहेवासंददौचसः ॥ ४ ॥ तस्यपत्नीगुणवतीरूपयौवनसंयुता ॥ मासमे
 कंतदादेविप्रत्यहंभगिनीगृहे ॥ ५ ॥ भुज्येतेसहपुत्रेणचामिषंविधितदा ॥ मासान्तेचावधीद्रात्रौ
 मातुलंसहपुत्रकम् ॥ ६ ॥ भूमिमध्येशवंताभ्यांयत्नतःस्थापितंतदा ॥ स्वर्णकोटिप्रजग्राहपा
 पात्मागुरुघातकः ॥ ७ ॥ पत्न्यासहततोद्रव्यव्ययंकुर्यादिनोदिने ॥ एवंबहुतिथेकालेक्षत्री
 कालवशोभवत् ॥ ८ ॥ पश्चान्मृताततःपत्नीनिर्जलेगहनेवने ॥ कर्दमेनरकेघोरेयमदूतैर्यमाज्ञया
 ॥ ९ ॥ निक्षिप्यमहतींपीडांतयोर्दत्ताततःप्रिये ॥ युगमेकंवरारोहेभुक्त्वानरकयातनाम् ॥ १० ॥
 नरकान्निःसृतोदेविगर्दभत्वमजायत ॥ पुनः सरठयोर्नितुभुक्त्वामर्त्यस्ततोभवत् ॥ ११ ॥ वधः
 कृतःपुरादेविमातुलःपुत्रसंयुतः ॥ तत्पापफलतोदेविवंशच्छेदश्चजायते ॥ १२ ॥ रोगयुक्ताभव
 देविपत्नीवैपूर्वजन्मनि ॥ ततोविवाहितायातापुनर्वैपूर्वकर्मतः ॥ १३ ॥ कासश्वाससमायुक्तो
 विषमज्वरपीडितः ॥ प्रायश्चित्तंततस्तस्यप्रवक्ष्यामिदयानिधे ॥ १४ ॥ प्रत्यहंब्राह्मणेदानंभ
 क्तिपूर्ववरानने ॥ दशधेनुंप्रयत्नेनहरिवंशश्रुतितथा ॥ १५ ॥ सुवर्णप्रतिमांकृत्वापलपश्चदशस्य

क. वि.

॥ ५ ॥

च ॥ वर्तुलाकारकुण्डेवैहोमंकृत्वाप्रसन्नधीः ॥ १६ ॥ गायत्रीलक्षजाप्यंचकारयेत्तुप्रयत्नतः ॥
 दशांशहोमः कर्तव्योविप्राणांभोजनंततः ॥ १७ ॥ शय्यादानंविशेषेणप्रतिमांपूजयेत्ततः ॥
 अथप्रतिमापूजनं ॥ षोडशांगुलिकावेदीमृत्तिकासप्तसंयुता ॥ चतुरस्त्राविधित्राचगंधपुष्पसम
 न्विता ॥ १८ ॥ तत्रैवप्रतिमांकृत्वास्थापितांपूजयेत्ततः ॥ ॐ चक्रधरायनमः ॥ ॐ गदाधरा
 यनमः ॥ ॐ शार्ङ्गिणेनमः ॥ ॐ गरुडायनमः ॥ ॐ वैष्णवेनमः ॥ ॐ शिवायनमः ॥ ॐ ब्रह्म
 णेनमः ॥ ॐ प्रजापतयेनमः ॥ ॐ सर्वेश्वरायनमः ॥ ॐ लक्ष्म्येनमः ॥ ॐ देवदेवमहादेवशंखच
 क्रगदाधर ॥ ममपूर्वकृतं पापंहरत्वं धरणीधर ॥ १९ ॥ एवं पूजां समाप्यैव प्रतिमां तां च दापयेत्
 ॥ आचार्याय तदा देवि सुवर्णं दक्षिणां ततः ॥ २० ॥ ततः प्रदक्षिणां कृत्वा ब्रह्मणे व्यास रूपिणे ॥
 माघे मासि प्रयागे तु स्नानं पत्नी समन्वितः ॥ २१ ॥ एवं कृतेन संदेहो वंशो भवति नान्यथा ॥ मृतव
 त्सालभेत्पुत्रं वंध्यत्वं च विनश्यति ॥ २२ ॥ रोगी चेन्मुच्यते रोगात्कन्यकानैव जायते ॥ ॥ इति
 श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे अश्विनीद्वितीयचरणविचारणं नाम चतुर्थोऽध्यायः ॥
 ॥ ईश्वर उवाच ॥ ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि नक्षत्रतुरगस्य तु ॥ तृतीयस्य ततो देवि प्रायश्चित्तमतः
 शृणु ॥ १ ॥ अथोऽध्यापुरतो देवि दक्षिणे पूर्वदिग्गते ॥ नारायणपुरे शुभ्रे राजपुत्रो भवत्तदा ॥ २ ॥

अ. ५

॥ ५ ॥

स्वकर्मनिरतोदान्तः प्रजापोषणतत्परः ॥ नामतश्चोलसिंहेतितस्यपत्नीप्रभावती ॥ ३ ॥ तस्य
 मित्रोद्विजोप्येकः स्वकर्मपरिवर्जितः ॥ एकदामृगयांयातोरारजपुत्रः स ब्राह्मणः ॥ ४ ॥ मृगं हत्वा
 वरारोहेजगाम गहने वने ॥ मांसस्य देवि भागार्थं कलहो हि महान् भूत् ॥ ५ ॥ ततस्स ब्राह्मणो दुष्टः
 क्रोधेनैवापि च द्विषन् ॥ मरणं तस्य भो देवि बभूव गहने वने ॥ ६ ॥ ततश्चितापरीतात्मारारजपुत्रो
 गृहं ययौ ॥ गृहे च कारयामास तस्य कर्म यथा विधि ॥ ७ ॥ ततो बहु गते काले प्रयागे मकरे मुदा ॥ शरीरं
 त्यक्तवान् देवि भार्यया सहितस्तदा ॥ ८ ॥ स्वर्गं भुक्त्वा युगान्सप्तततः पुण्यक्षये सति ॥ मर्त्यलो
 के भवजन्म धनधान्यसमन्वितः ॥ ९ ॥ भार्यया सहितो देवि मध्यदेशे वरानने ॥ पुत्रो न जायते दे
 वि पूर्वकर्म विपाकतः ॥ १० ॥ ब्रह्महत्या फलेनैव मृतवत्सोऽपि वा भवत् ॥ तस्य शुद्धिं प्रवक्ष्यामि
 यतः पुत्रः प्रजायते ॥ ११ ॥ तदुद्देशेन कर्तव्यस्तडा गोवापिकापथि ॥ हरिवंशश्रवणं देवि वि
 धिपूर्वमतः शिवे ॥ १२ ॥ दशवर्णाप्रदातव्यास्वर्णयुक्ता सहाम्बरा ॥ एवं कृतेन संदेहो वंशस्तस्य
 प्रजायते ॥ १३ ॥ सास्त्री स्यात्सुखिनी देवि सत्यमेव न संशयः ॥ काकवंध्यात्वमुक्ता स्यान्मृत
 वत्सा सुखावहा ॥ १४ ॥ व्याधिनाशो भवेद्देवि नात्र कार्या विचारणा ॥ इति श्रीकर्मवि० पार्वती
 हरसंवादे अश्विनीतृतीयचरणविचारणं नाम पंचमोऽध्यायः ॥ ५ ॥

क. वि.

॥ ६ ॥

॥ ईश्वर उवाच ॥ ॥ शृणु देविवरारोहे नृणां कर्मविपाकजं ॥ तदहं संप्रवक्ष्यामि यथा कर्मानुसार
 तः ॥ १ ॥ पुत्रा बहुविधा देवलौकिका वैविचक्षणाः ॥ जायन्ते नात्र संदेहस्तत्सर्वं शृणु बह्वभे ॥ २ ॥
 प्रथमः पुण्यसंबन्धी मातृपितृप्रियः सदा ॥ सुखेवानिरतो नित्यं पितुर्मातुश्च यत्नतः ॥ ३ ॥ आ
 जन्ममरणाद्देवि पितुराज्ञां करोति च ॥ मरणे पितृमात्रोश्च श्राद्धं कुर्याद्दिने दिने ॥ ४ ॥ पितृश्राद्धं
 विना देवि भोजनं न करोति हि ॥ द्वितीयः शत्रुसंबन्धी तस्य चेष्टां च मेशृणु ॥ ५ ॥ पूर्वजन्मप्रसंगेन
 शत्रुपुत्रः प्रजायते ॥ जन्मतः शत्रुरूपेण मातृपित्रोर्विरोधकृत् ॥ ६ ॥ तत्कर्म कुरु ते येन तयोः
 क्लेशो भिजायते ॥ तृतीयः ऋणसंबन्धान्मत्तः शृणु वरानने ॥ ७ ॥ ऋणं यस्य गृहीतं तु न दत्तं हठ
 तः प्रिये ॥ तदा पुत्रत्वमाप्नोति द्रव्यदातान संशयः ॥ ८ ॥ पितृद्रव्यं प्रयत्नेन गृह्णाति हठतः प्रिये ॥
 द्यूतवैश्याप्रदानेन व्ययं कुर्याद्दिने दिने ॥ ९ ॥ यदा द्रव्यविहीनश्च पिता भवति वै प्रिये ॥ तदा मृत्यु
 मवाप्नोति युवरूपेण संशयः ॥ १० ॥ चतुर्थो मित्ररूपेण गृहे द्रव्यं च संस्थितम् ॥ स्थापितं द्रव्यम
 न्यस्य न दत्तं पूर्वजन्मनि ॥ ११ ॥ तत्संबन्धस्वरूपेण पुत्रो जातस्तदा शिवे ॥ बहुप्रीतिः पितृभ्यां
 च पितृव्ये गोत्रजे तथा ॥ १२ ॥ बहुव्यमीगुणी भोक्ता पितुः शिक्षासुतत्परः ॥ यत्करोति गृहे कर्म
 सुखदं जायते ततः ॥ १३ ॥ पूर्वरूपो यदा देवि पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ततः शरीरं वैत्यक्वाधनं

अ. ६

॥ ६ ॥

गृह्यततःप्रिये ॥१४॥ अथवक्ष्यामि ते देवि चतुर्थं चरणं शिवे ॥ नक्षत्रतुरगस्यैव प्राणिनां नियतः शृ
 णु ॥१५॥ कोशलापुरतो देवि सरयवा उत्तरे नटे ॥ तत्र क्षत्रीव सत्ये को नगरे नन्दने तदा ॥ १६ ॥
 तत्र धर्मविहीनस्तु लक्ष्मणेति च नामतः ॥ तस्य भार्या विशालाक्षी कल्याणी नाम सा प्रिये ॥ १७ ॥
 कुलटायौवनोन्मत्ता परपुंसिरता सदा ॥ व्यापारं कारयामास वस्त्रहेमादिकस्य हि ॥ १८ ॥ उद्यमं
 बहुधा कृत्वा द्विजैः सह वरानने ॥ एवं बहुतिथे काले विप्रद्रव्यं विचोरितम् ॥ १९ ॥ तेन शोकेन वि
 प्रस्तुशीघ्रं पञ्चत्वमागतः ॥ ततो बहुतिथे काले राजपुत्रस्य पञ्चता ॥ २० ॥ गतः स नरकं घोरं नि
 रुद्धा संसुदारुणम् ॥ षष्टिवर्षं सहस्राणि भुक्त्वा नरकयातनाम् ॥ २१ ॥ नरकान्निःसृतो दे
 वि वृषयोनिः पुरा भवत् ॥ ततो वै राजपुत्रस्तु मानुषत्वमुपागतः ॥ २२ ॥ पुरा तु यत्कृतं पापं तदि
 द्वैव प्रभुज्यते ॥ मित्रस्य वंचना देवि पुत्रस्यैव धनपञ्चता ॥ २३ ॥ काकवन्ध्या भवत्पत्नी दुःखशो
 कसमन्विता ॥ तस्य पुण्यं प्रवक्ष्यामि पूर्वपापस्य निग्रहम् ॥ २४ ॥ गायत्रीलक्षजाप्येन सर्वपापं
 प्रणश्यति ॥ कूष्माण्डनालिकेरं च स्वर्णयुक्तं सहाम्बरम् ॥ २५ ॥ गङ्गामध्ये प्रदातव्यं संतानार्थं
 वरानने ॥ वर्तुलाकारकुण्डे हि होमं चैव तु कारयेत् ॥ २६ ॥ स्वर्णशृङ्गारौ प्यसुरां पट्टवस्त्रसमन्वि
 ताम् ॥ आचार्याय प्रदद्यात्तु स पात्रां विधिवत्प्रिये ॥ २७ ॥ एवं कृतेन संदेहो बन्ध्यात्वं च प्रणश्यति ॥

क. वि.

॥ ७ ॥

पुत्रपौत्राश्च वर्धन्ते न सन्देहो वरानने ॥ २८ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादेऽथि
 नीनक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥
 ॥ पार्वत्युवाच ॥ देवदेव महादेव सृष्टिस्थितिलयात्मक ॥ स्त्रीणां च कर्मसंज्ञा हि दयां कृत्वा ममो
 परि ॥ १ ॥ ॥ ईश्वर उवाच ॥ नारीणां शृणु मे सर्वं यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ तत्तेऽहं संप्रवक्ष्यामि
 समासेन वरानने ॥ २ ॥ पूर्वजन्मनियानारीपतिनिन्दां च कारह ॥ तेन पापेन भो देवि न स्त्रीपुष्प
 वती भवेत् ॥ ३ ॥ तदारौप्यस्यैव वृक्षं स्वांगुष्ठपरिमाणकम् ॥ पलपञ्चमितं देवि दद्याद्देवि देपि
 ये ॥ ४ ॥ तदा पुष्पं भवेद्देवि नात्र कार्यं विचारणा ॥ पतिं सुप्तं परित्यज्य परे पुंसि रता भवेत् ॥
 ॥ ५ ॥ तेन पापेन भो देवि बन्ध्या नारी प्रजायते ॥ सुवर्णस्य कृतं वृक्षं फलपुष्पसमन्वितम् ॥ ६ ॥
 दद्याद्देवि देनारीपतिसेवासुतत्परा ॥ ततः पुत्रं प्रसूयेत सुवर्णपलतोदश ॥ ७ ॥ परपुंसिरताना
 रीस्वपतिमिष्टवादिना ॥ तेन पापेन भो देवि कन्यापत्यं च जायते ॥ ८ ॥ रौप्यस्यैव कृतं लिङ्गं प
 लपञ्चदशेन तु ॥ पूजयित्वा प्रयत्नेन दद्याद्द्विप्राय श्रोत्रिणे ॥ ९ ॥ ततः कन्या हि न भवेच्छीघ्रं पु
 त्रं प्रसूयते ॥ सततं वैयदानारीकुलटाधर्मचारिणी ॥ १० ॥ तेन कर्मविपाकेन नारोगर्भविनश्य
 ति ॥ ततः प्रपूजयेद्देवं शंखचक्रगदाधरं ॥ ११ ॥ प्रयागे मकरे स्नानं पतिना तु सहाचरेत् ॥ स्व

अ. ७

॥ ७ ॥

णशङ्करोप्यसुरं मुक्तालाङ्गुलग्रन्थितम् ॥ १२ ॥ दद्यात्सदक्षिणं देविषभं विदुषे तथा ॥ यापति
 दुर्बलं त्यक्त्वा परेण सह संगता ॥ १३ ॥ तेन पापेन भो देवि दरिद्रा पुत्रवर्जिता ॥ ततः कुमारि संपू
 ज्य ब्रह्माविष्णुमहेश्वरम् ॥ १४ ॥ पूजयेद्बद्धमेकं तु प्रत्यहं नियतः प्रिये ॥ वर्षे पूर्णे ततस्तस्यैव स्नानं
 दत्त्वा विसर्जयेत् ॥ १५ ॥ व्रतं सूर्यस्य वैकुण्ठं प्रणम्य प्रतिवासरं ॥ तदानारी पूर्वपापं दह
 त्येव न संशयः ॥ १६ ॥ मिष्टं भुनक्तु नारी पत्युर्मिष्टं ददाति न ॥ तेन पापेन सानारी मुखे दौर्गन्ध्यगा
 मिनी ॥ १७ ॥ गुडं च मधुवाखण्डं विप्राय प्रयतः सदा ॥ प्रयच्छति यदा देवि मुखे शुद्धिश्च जायते ॥
 ॥ १८ ॥ स्वपतिघ्नी च यानारी रण्डा भवति नान्यथा ॥ तयानित्यं प्रपूज्या च तुलसी भक्तिभाव
 तः ॥ १९ ॥ ऊर्जे माघे च वैशाखे प्रातः स्नानं समाचरेत् ॥ एकादशी व्रतं नित्यं द्वादशाक्षरविद्य
 या ॥ २० ॥ जपं कृत्वा प्रयत्नेन पतिरूपाय विष्णवे ॥ समर्पणं ततः कुर्यात्ततः पापं प्रणश्यति ॥
 ॥ २१ ॥ यदा पापयुतानारी गर्भघातं च कारयेत् ॥ तेन दुश्चरितेनेह ज्वरं कुक्षिप्रपोदनं ॥ २२ ॥
 योनिशूलं भवेद्देवि गुदरोगो भगन्दरः ॥ तदा कुर्यात्प्रयत्नेन ब्राह्मणीं ब्राह्मणं तथा ॥ २३ ॥ रौप्य
 स्य च महादेवि दशनिष्कस्य भक्तिः ॥ प्रत्यहं पूजयेद्देवि पत्युराज्ञां समाचरेत् ॥ २४ ॥ भो
 जयेद्द्विविधैश्चात्रैर्घृतखण्डसमन्वितैः ॥ गोदानं च ततः कुर्याद्भक्त्या विद्योपजीविने ॥ २५ ॥ व

क. वि.

॥ ८ ॥

दानारीचदुष्टात्मास्वपतौ दुर्वचो वदेत् ॥ तदा कण्ठे भवेद्भोगो नासिकायां च पीनसम् ॥ २६ ॥
 तिलगुल्मं वापिशिवेश्वेतपुष्पं प्रजायते ॥ रौप्यं पुष्पयुतं देविसुवर्णेन समन्वितम् ॥ २७ ॥ दद्या
 द्विप्राय विदुषे तदा सप्तपलं शुभे ॥ कन्यकां कलहादुष्टाहन्ति नारीयदा हठात् ॥ २८ ॥ तदा कुष्ठं भ
 वेद्देवि जन्मजन्मदरिद्रता ॥ सूर्यस्य पूजनं कांते सदानारीव्रतं चरेत् ॥ २९ ॥ मासे मासे शनौ वारे
 वृक्षे विष्णुस्वरूपिणि ॥ विधिवत् पूजनं कुर्यात् पूर्वपापं विशुध्यति ॥ ३० ॥ श्वश्रूंच श्वशुरं चैव
 नित्यं क्रूरवचो वदेत् ॥ तेन पापेन भो देवि श्वेतपुष्पं तनौ भवेत् ॥ ३१ ॥ सूर्यस्य प्रतिमां देवि सुव
 र्णत्रिपलस्य च ॥ दद्याद्देवि देदे देवि सूर्यस्यैव व्रतं चरेत् ॥ ३२ ॥ ततः पापं क्षयं याति श्वेतपुष्पं वि
 नश्यति ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे स्त्रीकर्मकथनं नाम सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ भरण्याः प्रथमे पादे नीलकण्ठो भवद्विजः ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टः काकुत्स्थ
 नगरे शुभे ॥ १ ॥ वैश्येन सह मित्रत्वं कथं कृत्वा दिने दिने ॥ ब्राह्मणी तत्र वृद्धासि त्पतिपुत्रविवर्जि
 ता ॥ २ ॥ तस्याद्रव्यं गृहीतं च विक्रयार्थं द्विजेन तु ॥ ततो बहु दिनं यातं तस्याद्रव्यं न दत्तवान् ॥
 ॥ ३ ॥ एवं बहुतिथे काले तस्य मृत्युरजायत ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रंशान्नरके पतनं प्रिये ॥ ४ ॥ न
 रकान्निःसृतो देवि सर्पयोनिरजायत ॥ सर्पयोनिफलं भुक्त्वा गर्दभत्वमुपागतः ॥ ५ ॥ पुनः स

अ. ८

॥ ८ ॥

प्राप्तवान्देविमध्यदेशेचमानुषम् ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ६ ॥ ततोबहु
 तिथेकालेतदाकन्याभवत्प्रिये ॥ स्वर्णपूर्वहृतंदेविस्वर्णसंबन्धजासुता ॥ ७ ॥ ततःसावर्द्धिताक
 न्याविवाहश्चाभवत्सलु ॥ पितृमातृप्रियानित्यंयुवतीतुयदाभवत् ॥ ८ ॥ तदासाविधवाजा
 तामातापित्रोश्चदुःखदा ॥ पुनःपुत्रविहीनत्वंप्रायश्चित्तमतः शृणु ॥ ९ ॥ सूर्यमंत्रस्यजाप्येनलक्ष
 मेकंवरानने ॥ पार्थिवस्यार्चनंसम्यक्त्र्यंबर्केतिततो जपेत् ॥ १० ॥ होमंचकारयेद्धीमान्शत
 ब्राह्मणभोजनम् ॥ पायसंशर्करायुक्तंकारयेद्विधिपूर्वकम् ॥ ११ ॥ ततः कूपतडागौचवाटि
 कांचमहापथे ॥ एवंकृतेनसंदेहोवंशलामोवरानने ॥ १२ ॥ यदानक्रियतेदेवितदावंशोनजाय
 ते ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादेभरणीनक्षत्रस्यप्रथमचरणप्रायश्चित्त
 कथनं नामाष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ॥ ६३ ॥ ॥ ६३ ॥ ॥
 ॥ ईश्वरउवाच ॥ ॥ अथद्वितीयेवक्ष्यामिभरण्याश्चरणेप्रिये ॥ तस्यसर्वप्रवक्ष्यामियत्कृतंपूर्वं
 जन्मनि ॥ १ ॥ अयोध्यापुरतोदेविकोशमात्रेप्रदक्षिणे ॥ जानकीनगरेशुभ्रेद्विजश्चासीत्सत
 स्करः ॥ २ ॥ ब्रह्मकर्मपरिश्रष्टोमद्यपानरतः सदा ॥ सवेद्यानिरतोनित्यंपत्नीतस्यपतिव्रता ॥
 ॥ ३ ॥ पतिभक्तिरतानित्यंदेवपूजासुतत्परा ॥ एकदाब्राह्मणोप्येकः क्षुधातोदुर्बलःप्रिये ॥

क. वि.

॥ ९ ॥

॥ ४ ॥ अन्नं चयाचयामासलंपटंप्रतिवत्सले ॥ दुर्वचश्चावददेविभिक्षुकंप्रतिदुर्वलम् ॥ ५ ॥ आ
 तमघातः कृतस्तेन दुर्वलब्राह्मणेन च ॥ ततो बहुतिथे काले मरणं तस्य चाभवत् ॥ ६ ॥ पतिव्रतेन
 तत्पत्नी सत्यलोकं जगाम सा ॥ बहुवर्षसहस्राणि स्वर्गे वासो भवत्प्रिये ॥ ७ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते
 मर्त्यलोके समानुषः ॥ पूर्वपापफलाद्देवि पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ८ ॥ तदुद्देशेन मरणं ब्राह्मणस्या
 भवत्पुरा ॥ मद्यपानं कृतं तेन ततः कुष्ठी प्रजायते ॥ ९ ॥ तस्य शान्तिप्रवक्ष्यामि यतः पापात् प्रमुच्य
 ते ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण लक्षजाप्यं प्रयत्नतः ॥ १० ॥ दशांशहोमः कर्त्तव्यो विप्राणां भोजनं शतम् ॥
 विधिवत् पूजयेद्देविकपिलां स्वर्णभूषिताम् ॥ ११ ॥ दद्याद्दिप्रायतां देवि विदुषे ज्ञानरूपिणे ॥ त
 तः पुत्रः प्रजायेत रोगनाशो भवेदनु ॥ १२ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे भरणी
 नक्षत्रस्याद्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम नवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥ ६५ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ एको वणिग्जनो देविकाकुत्स्थनगरे शुभे ॥ अग्निकोणे शिवपुरे योजनार्द्ध
 प्रमाणके ॥ १ ॥ धनाढ्यो ह्यवसद्देवि वैश्यवृत्तिरतः सदा ॥ विक्रयं कुरुते देवि गुडमन्नं रसादिक
 म् ॥ २ ॥ एकस्मिन् समये देवि गुडमादाय गच्छतः ॥ वृषभं भारसंपन्नं करोति स्म वरानने ॥ ३ ॥
 भारेण पीडितो नृद्वान्मृतः पथिगतः शिवे ॥ न ज्ञातं तस्य वै पापं वृषभार्तिमुद्भवम् ॥ ४ ॥ एवं च

अ. १०

॥ ९ ॥

हुतियेकालेविलम्बमङ्गलकेपुरे ॥ वैश्यस्यमरणंजातंसरय्वासहभार्यया ॥ ५ ॥ स्वर्गलोकेमतौद्वौ
 चतौतुक्षेत्रप्रभावतः ॥ पष्टिवर्षसहस्राणिस्वर्गेभुक्तंशुभंफलम् ॥ ६ ॥ ततः पुण्यक्षयेजातेमर्त्य
 लोकेवरानने ॥ अवंतीनगरेजातौधनधान्यसमन्वितौ ॥ ७ ॥ मध्यदेशेविशालाक्षीपूर्वकर्मफले
 नहि ॥ पुत्रोनजायतेदेविगर्भपातस्तथाशिवे ॥ ८ ॥ कन्यकावैप्रजायेतपुनःपुनर्वरानने ॥ शरी
 रेचज्वरोत्पत्तिर्मध्येमध्येप्रजायते ॥ ९ ॥ प्रायश्चित्तंप्रवक्ष्यामिपूर्वपापविशुद्ध्ये ॥ सुवर्णस्य
 वृषंशुभ्रंपलपञ्चमितंतथा ॥ १० ॥ प्रतिमांकारयेद्देविवृषमेकंविभूषितम् ॥ प्रपूज्यशिवमंत्रेण
 वैदिकेनयथाविधि ॥ ११ ॥ प्रदद्याद्विदुषेतस्मैज्ञानिनेशुद्धबुद्धये ॥ नमः शिवायमंत्रेणलक्षजा
 प्यप्रयत्नतः ॥ १२ ॥ रोगतोमुच्यतेदेविनात्रकार्याविचारणा ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहितायां
 पार्वतीहरसंवादेभरण्यास्तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनंनामदशमोऽध्यायः ॥ १० ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ शृणुदेविवरारोहेनृणांकर्मविपाकजम् ॥ प्रवक्ष्यामिनसंदेहोयदितेश्रवणेम
 तिः ॥ १ ॥ उत्तरेचाप्ययोध्यायास्ततः क्रोशत्रयोपरि ॥ तत्रतस्थौचभोदेविलोकशर्मतिनाम
 तः ॥ २ ॥ तस्यपत्नीशुभाङ्गीवैलीलानाम्नीतिविश्रुता ॥ ब्राह्मणः कर्मविभ्रष्टोव्याधरूपोवरान
 ने ॥ ३ ॥ मृगान्सवालकान्रहत्वापक्षिणोविविधानपि ॥ बुभोजपत्नीयुक्तस्तुतुतोषबहुधातदा ॥

क. वि.

॥१०॥

॥ ४ ॥ तस्यपत्नीमहादुष्टामुखराचंचलातथा ॥ परपुंसिरतानित्यंधर्मकर्मविवर्जिता ॥ ५ ॥
 एवंसर्ववयोजातंवृद्धेसतिवरानने ॥ मरणंतस्यवैदेविस्वपुरेसर्पतस्तथा ॥ ६ ॥ पत्नीचैवतदात
 स्यदुष्टावैव्यभिचारिणी ॥ उभौचनरकेयातौस्वकर्मवशतःप्रिये ॥ ७ ॥ कुम्भीपाकेमहाघोरेना
 नानरकयातनाम् ॥ भुक्त्वाबहुसहस्राणिपुनर्जातश्चसूकरः॥८॥ योनिंचसूकरिंभुक्त्वाविडाल
 त्वंपुनःप्रिये ॥ ततोविडालयोनिंचभुक्त्वागृध्रस्ततोभवत् ॥ ९ ॥ पुनःकर्मवशादेविमानुष
 त्वंततोलभत् ॥ इहलोकेवरारोहेपूर्वकर्मप्रभावतः ॥ १० ॥ मृतवत्साभवेन्नारीपुत्रश्चैव न जीव
 ति ॥ बहुरोगीभवेद्देविज्वरेणैवप्रपीडितः ॥ ११ ॥ पूर्वजन्मकृतं पापमिहजन्मनिभुज्यते ॥ हह
 लोकेकृतंकर्मजन्मजन्मनिभुज्यते ॥ १२ ॥ अथशान्तिप्रवक्ष्यामिशृणुत्वंगिरिजेमम ॥ वंशगो
 पालमंत्रेणलक्ष्यजाप्यंवरानने ॥ १३ ॥ दशांशहोमःकर्तव्योविप्राणांभोजनंशतम् ॥ मंत्रंचत
 त्प्रवक्ष्यामिकृष्णमन्त्रमनुत्तमम् ॥ १४ ॥ येनजाप्येनभोदेविशीघ्रंपुत्रमवाप्स्यति ॥ ओंदेवकी
 सुतगोविन्दवासुदेवजगत्पते ॥ १५ ॥ देहिमेतनयंकृष्णत्वामहंशरणंगतः ॥ ततोवैसमृगान्हत्वा
 मृगबालान्सपक्षिणः ॥ १६ ॥ स्वर्णपञ्चपलेनैवमृगान्कृत्वासबालकान् ॥ रौप्यस्यैववरारोहेप
 क्षिणःपञ्चकारयेत् ॥ १७ ॥ पूजनंविधिवत्कुर्यात्संप्रार्थ्यपरमेश्वरं ॥ स्रष्टारंसर्वलोकानांसर्वकर्म

अ. ११

॥१०॥

प्रदंसताम् ॥ १८ ॥ देवदेवजगन्नाथशरणागतवत्सल ॥ त्राहिमांकृपयादेवपूर्वकर्मविपाकतः ॥
 ॥ १९ ॥ एवंसंपूज्यदेवेशंततोविप्रंप्रपूजयेत् ॥ सुवर्णेनवरारोहेसर्पादिवाहनेनवै ॥ २० ॥ प्रति
 मामर्पयेच्चैवविप्रायज्ञानरूपिणे ॥ वाटिकाकूपखातंचपथिमध्येशुभानने ॥ २१ ॥ प्रकरोतिय
 दादेवितदापुत्रःप्रजायते ॥ रोगात्प्रमुच्यतेदेवीर्जावित्पुत्रोनसंशयः ॥ २२ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसं
 हितायांपार्वतीहरसंवादेभरण्याश्चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनंनमैकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥
 ॥ ईश्वरउवाच ॥ ॥ कृत्तिकायांवरारोहेपूर्वजन्मनिसञ्चितम् ॥ नामतोअहिश्मैतिशुभाशुभ
 विचेष्टितम् ॥ १ ॥ ईशानेपिततोदेविकोशलापुरतो नघे ॥ राजपुत्रोवसत्कश्चिन्नगेरगूढसंज्ञके
 ॥ २ ॥ नामतोअहिश्मैतितस्यपत्नीकलाशुभा ॥ धनधान्यसमायुक्तोरूपवान्मन्मथोयथा ॥
 ॥ ३ ॥ यातिचाखेटकंनित्यंमृगींहत्वाचर्गभिणीम् ॥ प्रत्यहंमृगमांसेनपोषयेत्स्वतनुंतथा ॥ ४ ॥
 शरीरेवृद्धताजातादयातस्यनचाभवत् ॥ ततोवैमरणादेविसती भार्याततोभवत् ॥ ५ ॥ सत्य
 लोकंगतस्तेनभार्यायाःसुकृतेनतु ॥ भुक्तंकल्पमितंपुण्यंसत्यलोकेवरानने ॥ ६ ॥ पुनःपुण्यक्ष
 येजातेमानुषत्वमुपागतः ॥ पत्न्यासहततोदेविकुलेमहतिपूजिते ॥ ७ ॥ पूर्वजन्मविपाकेनमृतव
 त्सत्वमाप्नुयात् ॥ मृगींसगर्भाहतवान्पूर्वजन्मनिसुव्रते ॥ ८ ॥ तेनकर्मविपाकेनमर्त्यलोकेह्यपुत्र

क. वि.

॥११॥

कः ॥ तस्यशांतिप्रवक्ष्यामियतःपुत्रोपिजायते ॥९॥ गायत्रीजातवेदाभ्यांलक्षमेकंजपंतथा ॥
 दशांशहोमःकर्तव्योविप्राणांभोजनंततः ॥ १० ॥ सौवर्णेनमृगीकृत्वामृगबालंतथैवच ॥ पूज
 यित्वाविधानेनकपिलांचततःप्रिये ॥११॥ प्रदद्याद्वेदविदुषेब्राह्मणायसुतेजसे ॥ हरिवंशस्यश्र
 वणंचण्डीपाठंशिवार्चनम् ॥ १२ ॥ एवंकृत्वाविधानेनशीघ्रंपुत्रः प्रजायते ॥ कन्यकानभवेत्त
 स्यगर्भपातो न जायते ॥१३॥ रोगात्प्रमुच्यतेरोगीसर्वकामःप्रजायते ॥ १४ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसं
 हितायां पार्वतीहरसंवादेकृत्तिकानक्षत्रस्यप्रथमपादप्रायश्चित्तकथनं नाम द्वादशोऽध्यायः १२ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ नराणांपुण्यशीलानामिहजन्मसमुद्भवम् ॥ सुखंवक्ष्याम्यहं देवि पूर्वकर्मफलं
 यतः ॥ १ ॥ येनदत्तंपुरादानंगोसुवर्णगजादिकम् ॥ तत्फलेनमहादेविइहतस्मात्सुखंभवेत् ॥
 ॥ २ ॥ शरीरेजन्मतः कांतिर्लक्ष्मीवान्गुणवानपि ॥ सौख्यंप्रभुज्यतेनित्यंपुत्रताधनतातथा ॥
 ॥ ३ ॥ नरोगोजायतेदेविदुःखंनैवकदाचन ॥ इहलोकेसुखंभुक्त्वाकीर्तिमान्सुखमेधते ॥ ४ ॥
 अथवक्ष्याम्यहं देवि नक्षत्रेकृत्तिकान्वहये ॥ द्वितीयचरणेदेविपूर्वयत्फलमुच्यते ॥ ५ ॥ कान्यकु
 ब्जोद्विजःकश्चिदिन्द्रशर्मैतिनामतः ॥ पत्नीरुद्रमतीदेविकुशीलाकलहप्रिया ॥ ६ ॥ वेदपाठर
 तोमित्यंषडङ्गस्यचपाठकः ॥ एकदातत्रैवदेशेकश्चित्सत्रीनराधिपः ॥ ७ ॥ मरणेतस्यवैयातेत

अ. १३

॥११॥

द्विप्रस्यनिमन्त्रणम् ॥ भुक्तं तेन तदा देवि क्षत्रियस्य क्रिया सुच ॥ ८ ॥ गृहीतं तस्य वै दानं शय्याचै
 व गजादिकम् ॥ सर्वं गृह्य गृहं गत्वा भुक्तं बहुदिनं प्रिये ॥ ९ ॥ ततो बहुगते काले तस्य विप्रस्य पञ्च
 ता ॥ यातो वै यमलोके वै नरके वै सुदारुणे ॥ १० ॥ भुक्तं स्वकर्मजं दुःखं युगमेकं वरानने ॥ गज
 व्याघ्रकृमेर्यो निततो भुक्ते पृथक् पृथक् ॥ ११ ॥ मनुष्यत्वं ततः प्राप्य पूर्वं कर्म विपाकतः ॥ पुत्रो न
 जायते देविकन्यका विविधास्तदा ॥ १२ ॥ मृतवत्सा भवेन्नारो रोगाश्च विविधाः प्रिये ॥ शांतिं त
 स्य प्रवक्ष्यामि यतः पुत्रमवाप्स्यते ॥ १३ ॥ गायत्री लक्ष जाप्येन त्र्यम्बकेन तथा प्रिये ॥ होमं च का
 रयामास षडंशं दानमेव च ॥ १४ ॥ दशवर्णां ततो दद्याद्विधिवद्ब्राह्मणाय वै ॥ भोजयेच्छतसंख्यं
 च ब्राह्मणं वेदपारगम् ॥ १५ ॥ एवं कृतेन भो देवि पुत्रश्चैव प्रजायते ॥ रोगाणां च निवृत्तिः स्यात्पूर्वं
 पापक्षयो भवेत् ॥ १६ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे कृत्ति कानक्षत्रस्य द्विती
 यचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥

॥ शिव उवाच ॥ ॥ तृतीयं तस्य वै देवि चरणं वदतः शृणु ॥ कान्यकुब्जकुले कश्चिन्नगरे सूर्यसंज्ञके
 ॥ १ ॥ उद्द्योत शर्मा विख्यातस्तस्य स्त्री गिरिजा भवत् ॥ वेदपाठरतो नित्यं दारिद्र्येणैव पीडितः ॥
 ॥ २ ॥ कर्कशाभा मिनी तस्य निष्ठुरं वदति स्मृता ॥ एकदा सूर्यग्रहणे तैलकारस्तदागतः ॥ ३ ॥

क. वि.

॥१२॥

गंगामध्येततोदानंतस्मैविप्रायवैशिवे ॥ प्रददौलक्षसंख्यांवैस्वर्णमुद्रांतुदक्षिणाम् ॥ ४ ॥ प्रति
 गृह्यततोदानंगृहं गत्वा द्विजस्तदा ॥ व्ययंकरोतिस्मृतदाभार्यापुत्रेणचैवहि ॥ ५ ॥ वेदपाठंतत
 स्त्यक्त्वाप्रत्यहंससुखंशिवे ॥ मरणंवृद्धसमयेगृहेश्योपरिस्थिते ॥ ६ ॥ स्वर्णमध्येचदानंवैनद
 तंगिरिनन्दिनि ॥ सगतोनरकेघोरेयमराजेनप्रेरितः ॥ ७ ॥ भुंक्तेनरकजंदुःखंस्त्रीपुत्रेणचसंयुतः
 ॥ युगमेकंवरारोहेप्रेतत्वंकाकतांततः ॥ ८ ॥ ततःशृगालयोनिचमानुषत्वंततोगतः ॥ पूर्वजन्म
 कृतंकर्मइहलोकेप्रभुज्यते ॥ ९ ॥ पाठयामासवैवेदान्ब्राह्मणेभ्योवरानने ॥ तत्सञ्चितफलाद्देवि
 महैश्वर्यमवाप्नुयात् ॥ १० ॥ भार्यामृताततः पुत्रोद्वितीयाचविवाहिता ॥ शरीरेवहवोरोगाःसु
 खंतस्यनजायते ॥ ११ ॥ वृद्धेसतिवरारोहेपुत्रःशत्रुर्भवेदिति ॥ मृतवत्साभवेन्नारीपूर्वजन्मवि
 पाकतः ॥ १२ ॥ तस्यपुण्यमहंवक्ष्येयतोरोगीनिवर्तते ॥ पुनःपुत्रोभवेद्देविकन्यकानैवजायते ॥
 ॥ १४ ॥ जातवेदादिमन्त्रेणजपंवैकारयेद्बुधः ॥ लक्षत्रयंप्रयत्नेनततोहोमंतिलादिभिः ॥ १४ ॥ चतुर
 स्रेषुभेकुण्डेहरिवंशश्रवणंततः ॥ भूदानंविधिवत्कुर्याच्छय्यांपात्रायदापयेत् ॥ १५ ॥ एवंकृतेनसं
 देहोरोगनाशोभविष्यति ॥ पुत्रश्चजायतेदेविनात्रकार्याविचारणा ॥ १६ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहि
 तायां पार्वतीहरसंवादेकृत्तिकानक्षत्रस्यतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामचतुर्दशोऽध्यायः १४ ॥

अ. १४

॥१२॥

॥ शिवउवाच ॥ ॥ कान्यकुब्जद्विजः कश्चिन्नर्मदादक्षिणेतटे ॥ माहिष्मत्यावसत्येकोद्विजः
 परमवैष्णवः ॥ १ ॥ नामतोयोधशर्मेतितस्यभार्यातुदानवी ॥ प्रत्यहंवैश्यवृत्तिस्तुविक्रयंचाक
 रोत्सदा ॥ २ ॥ तत्रवैश्यउवासैकोधनधान्यसमन्वितः ॥ वैश्यतस्तेनविप्रेणस्वर्णनीतमृगंबहु ॥ ३ ॥
 ततोबहुतिथेकालेसविप्रोमृत्युमागतः ॥ ऋणंतरुमैनदत्तंवैवैश्यायतुस्वकर्मणे ॥ ४ ॥ मरणेस
 तिविप्रस्तुरौरवंनरकंगतः ॥ वैश्यकर्मकृतंतेनस्वकर्मपरिमुच्यते ॥ ५ ॥ विंशद्वर्षसहस्राणिना
 गलोकेवसत्यसौ ॥ नरकाग्निःसृतोदेवियातोवृषभसूकरौ ॥ ६ ॥ योनिद्वयंफलंभुक्त्वामनुष्य
 त्वमवाप्तवान् ॥ धनधान्यसमायुक्तस्तत्पुण्यस्यप्रभावतः ॥ ७ ॥ ऋणसंबन्धतोदेविवैश्यपुत्र
 त्वमागतः ॥ प्रत्यहंतस्यवैद्व्यंव्ययंकुर्याद्दिनेदिने ॥ ८ ॥ मद्यवैश्याप्रदानेनधनंसर्वव्ययंकृतम् ॥
 यदापुत्रः समुत्पन्नोयुवारूपोभवत्प्रिये ॥ ९ ॥ तदामृत्युमवाप्नोतिशोकंदत्वातयोस्तदा ॥ पुनः
 पुत्रोनजातोवैपूर्वजन्मविपाकतः ॥ १० ॥ प्रायश्चित्तंप्रवक्ष्यामिपूर्वपापविशुद्धये ॥ गायत्रीलक्ष
 जाप्येनतदर्थंवाटिकांपथि ॥ ११ ॥ कूपंप्रयत्नतःकुर्यात्तडागंविधिपूर्वकम् ॥ होमंवैकारयेच्चै
 वविधिपूर्ववरानने ॥ १२ ॥ पलपञ्चसुवर्णस्यदानंदद्याद्रिशेषतः ॥ दशवर्णाप्रदातव्यास्वर्णयु
 क्तासहाम्बरा ॥ १३ ॥ भोजयेच्छतविप्रांस्तुयथाशक्तिसदक्षिणान् ॥ एवंकृतेनसंदेहोरेगना

क. वि.

॥१३॥

शोभवेदनु ॥ १४ ॥ पुत्रपौत्राविवर्द्धते मम वाक्यं न चान्यथा ॥ १५ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां
 पार्वतीहरसंवादे कृतिकानक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम पंचदशोऽध्यायः ॥ १६ ॥
 ॥ महादेव उवाच ॥ ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि ब्रह्मनक्षत्रजं फलम् ॥ रोहिण्याः प्रथमे पादे यस्य जन्म
 च जायते ॥ १ ॥ तस्य कर्म पुरो देवि संचितं संव्रवीम्यहम् ॥ अन्तर्वैद्याद्विजः कश्चिद्गोपनामावसत्प्रि
 ये ॥ २ ॥ पुण्यकर्मविहीनश्च चौरकर्मरतः सदा ॥ सार्धचोरेण भो देवि बहुद्रव्यमुपाजितम् ॥ ३ ॥
 परस्त्रीलंपटो देवि स्वभार्या परिमुच्य च ॥ एवं बहुगते काले कालवश्यस्ततो भवत् ॥ ४ ॥ यमाज्ञया य
 मदूतैर्नरके नाम कर्दमे ॥ वासयामास भो देवि षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ ५ ॥ नरकाग्निः सृतो देवि कुक्कुट
 त्वं प्रजायते ॥ ततो यातो महादेवि नरयोनिं च दुर्लभम् ॥ ६ ॥ पाण्डुरोगेण संयुक्तः पुत्रो नैव प्रजाय
 ते ॥ वेद्याः कन्याः प्रजायन्ते पुत्रस्य मरणं भवेत् ॥ ७ ॥ तस्योपदानं वक्ष्यामि तत्सर्वं शृणु मो प्रिये ॥
 ॐ नमः शिवाय मंत्रेण लक्षजाप्यं च कारयेत् ॥ ८ ॥ पार्थिवं तिलपिष्टेन गोमयेन तथा प्रिये ॥ पूज
 याम सविधिवद्भक्तियुक्तेन चेतसा ॥ ९ ॥ होमं वै कारयेद्देवि षडंशं दक्षिणां ततः ॥ आचार्याय सु
 वर्णच पूर्वपापविशुद्धये ॥ १० ॥ कूपं खात्वा ततो देवि वाटिकां चैव कारयेत् ॥ एवं कृतेन संदेहो रोग
 नाशो भवेदनु ॥ ११ ॥ कन्यकान भवेद्देवि पुत्रश्चैव प्रजायते ॥ मृतवत्सालभेत् पुत्रं चिरजीविनमुत्त

अ. १६

॥१३॥

मम् ॥ १२ ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसाहितायां पार्वतीहरसंवादे रोहिणीनक्षत्रस्य प्रथमचरण
 प्रायश्चित्तकथनं नाम षोडशोऽध्यायः ॥ १६ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ द्वितीयचरणे देवि रोहिण्याः शृणु विस्तरम् ॥ गंगाया उत्तरे कूले पुरं वैमानिकं
 शुभम् ॥ १ ॥ वासुदेवश्च नाम्ना हि ब्राह्मणे वेदपारगः ॥ लीलावती पवित्रा च तस्य पत्नी शुभा तथा ॥
 ॥ २ ॥ युवती रूपसंपन्ना स्वैरिणी च सदा प्रिये ॥ बहुद्रव्यं तया लब्धं परपुंसः प्रसंगतः ॥ ३ ॥ पा
 पादुपार्जितं द्रव्यं भुज्यते पतिना सह ॥ गंगायां मरणं तस्य विप्रस्य भार्यया सह ॥ ४ ॥ स्वर्गवासो हि
 दंपत्योः षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोके वरानने ॥ ५ ॥ धनधान्यसमायुक्तो
 धर्ममतिरथाधिका ॥ पुत्राश्च बहवस्तेषां मरणं चैव जायते ॥ ६ ॥ कन्यका विविधास्तासां मृत्यु
 श्वेदप्रजायते ॥ पुनश्च तस्य हानिश्च बहुरोगः प्रजायते ॥ ७ ॥ तस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि यत्कृतं पूर्वज
 न्मनि ॥ त्र्यम्बकेति च मंत्रेण लक्षजाप्यं च कारयेत् ॥ ८ ॥ देवस्य प्रतिमां कृत्वा पूजयेच्चैव शास्त्रतः ॥
 सुवर्णस्य शिवं कुर्यात्पलपञ्चप्रमाणकम् ॥ ९ ॥ धूपैर्दीपैश्च नैवेद्यैर्मंत्रेणानेन पूजयेत् ॥ ॐ ह्रीं
 ह्रीं जूं सः हराय नमः इति प्रतिमां स्थापनं रौप्यपात्रे ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं जूं सः महेश्वराय नमः इति धूप
 करणानि संगृह्य स्थापयेत् ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं जूं सः पिनाकधृते नमः इति प्रतिमां संस्पृश्या वाहनं च ॥

क. वि.

॥१४॥

आवाहयेमहादेवंदेवदेवंसनातनम् ॥ इमांपूजांगृहाणत्वंममपापंभ्यपोहतु ॥ १० ॥ ॐ ँह्रींॐ
 जूंसःयंरंलंवंशंषंसंहंक्षंसोहंशंकरस्यसर्वेन्द्रियवाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रघ्राणइहागत्यइहजीवस्थितिसु
 खंचिरंतिष्ठतुस्वाहा ॥ इतिप्राणप्रतिष्ठाविधायशिवंघ्यायन्पूजयेत् ॥ ॐ ँह्रींॐजूंसः पशुपत
 येनमः इतिपञ्चामृतेनस्नानम् ॥ ॐ ँह्रींॐजूंसः शिवायनमः इतिचन्दनादिभिः पूजनं ॥ ॐ
 ँह्रींॐजूंसः महादेवायनमः इतिविसर्जनम् ॥ गोदानंचततः कुर्यात्कृष्णांच कपिलांततः ॥ वि
 प्रायवेदविदुषेसुवर्णदक्षिणांततः ॥ प्रदक्षिणांततःकुर्याद्विप्रस्येशानरूपिणः ॥ शतसंख्यद्विजां
 श्वैवभोजयित्वाविसर्जयेत् ॥ ११ ॥ प्रयागेमकरेमाघेपत्न्यासहवरानने ॥ स्नानंकुर्याच्च भोदेविव्रत
 मेकादर्शंचरेत् ॥ १२ ॥ एवंकृतेनसंदेहोरोगनाशश्चजायते ॥ पुत्रंचापिलभेदेविचिरंजीविनमु
 त्तमम् ॥ १३ ॥ यद्येवंनप्रकुरुतेसप्तजन्मस्वपुत्रकः ॥ १४ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायांपा
 र्वतीहरसंवादेरोहिणीद्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामसप्तदशोऽध्यायः ॥ १७ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ गोमत्याउत्तरेकूलेक्रोशद्वयप्रमाणतः ॥ विष्णुदासेतिविख्यातोदेविपुत्रोव
 रानने ॥ १ ॥ शङ्करेवैपुरेशुभ्रेतस्यभार्याचसुन्दरी ॥ कर्कशाकुलटासावैपतिविद्वेषकारिणी ॥ २ ॥
 शुश्रूषांकुरुतेनैवश्वश्रवाश्चैववरानने ॥ स्वधर्मनिरतो नित्यंशिवभक्तिपरायणः ॥ ३ ॥ कृषिवै

अ. १८

॥१४॥

सोकरोच्चैवविप्राणांचैवसेवकः ॥ पित्रोश्चपरमोदासःसदाचप्रियभाषणः ॥ ४ ॥ एतस्मिन्नगरे
 देविव्रतीकश्चित्समागतः ॥ भिक्षार्थमागतोद्वारेतयाभिक्षाददेनच ॥ ५ ॥ अपभ्रंशमवोचत्तु
 भिक्षुकंप्रतिसुंदरी ॥ विष्णुदासोगृहेनासीत्तद्दिनेकुत्रचिद्गतः ॥ ६ ॥ एवंबहुगतेकालेतस्यमृत्यु
 र्बभूवह ॥ भक्तत्वान्ममभोदेवियक्षलोकेगतःसर्वे ॥ ७ ॥ त्रिंशद्वर्षसहस्राणियक्षेणसहभोगवान् ॥
 तस्यभार्यामृताक्रूराश्चइव्राश्चदुःखदायिनी ॥ ८ ॥ सागतानरकेचोरैरौरवेनाग्निभामिनि ॥ भु
 क्तवानरकजंदुःखंपुनर्व्याग्रीबभूवह ॥ ९ ॥ पुनःशृगालीवैजातामानुषचित्ततोभवत् ॥ पुनर्वि
 वाहितासावैमर्त्यलोकेवरानने ॥ १० ॥ वंध्याचैवविशालाक्षिपूर्वजन्मविपाकतः ॥ रोगोबहुभवे
 द्देविसुखैवनोपजायते ॥ ११ ॥ तस्याःपुण्यंप्रवक्ष्यामिपूर्वपापप्रणाशनम् ॥ स्वपतिप्रत्यहंमा
 घेस्नापयेदुष्णवारिणा ॥ १२ ॥ श्वश्रूचरणयोःप्रातर्नमस्कुर्यात्प्रयत्नतः ॥ अलाबुंनैवखादेत्तु
 षड्दशाब्दप्रमाणतः ॥ १३ ॥ माघेनियमतोदेविपतिनासहसुव्रते ॥ स्नानंनियमतोदेविदीपंदद्या
 द्यथाविधि ॥ १४ ॥ ततःकृत्वासुवर्णस्यवृक्षंवैद्विपलस्यच ॥ रौप्यांदशपलांदेविवेदींशुभ्रांच
 कारयेत् ॥ १५ ॥ वृक्षंतस्यांचसंस्थाप्यकल्पवृक्षस्वरूपिणम् ॥ पूजयित्वाततोदेवंशङ्खचक्र
 गदाधरम् ॥ १६ ॥ सगणंदेवदेवेशंवृषकेतुंवरप्रदम् ॥ ततोवैपूजयेद्देविविधिवच्चारुरूपिणम् ॥

क. वि.

॥१५॥

॥ १७ ॥ वस्त्रकाञ्चनकेयूरैः कुण्डलाभ्यां विशेषतः ॥ तद्वक्षवेदिकायुक्तं तस्मै विप्राय दापयेत् ॥
 ॥ १८ ॥ अन्यान्विप्रान्वरारोहेभोजयेद्विविधैरसैः ॥ पायसैर्मोदकैः शुभ्रैः षट्षष्टिप्रभितान्प्रिये ॥
 ॥ १९ ॥ ततो गां कपिलां दद्यात्स्वर्णशृङ्गांसूतपुराम् ॥ सप्तम्यां रवियुक्तायां व्रतं कुर्यान्मम प्रिये ॥
 ॥ २० ॥ गोपालस्य च मंत्रेण लक्षजाप्यं च कारयेत् ॥ होमस्तत्तद्दशांशेन मार्जनं तर्पणं तथा ॥ २१ ॥
 एवं कृते न संदेहः शीघ्रं पुत्रावाप्यते ॥ कन्यकानैव जायन्ते रोगश्चैव निवर्तते ॥ २२ ॥ इति श्री क०
 सं० पार्वतीहरसंवादे रोहिणीनक्षत्रस्य तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामाष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ रोहिण्याश्चरणं देवि चतुर्थं सांप्रतं शृणु ॥ यत्कृतं सञ्चितं पूर्वमिह जन्मनितत्फलम् ॥ १ ॥
 बुद्धिश्चर्माद्विजः कश्चिदन्तर्वेद्यां बभूव ह ॥ पुरोहितो महाभ्रष्टः परपाके सदारतः ॥ २ ॥
 सास्त्री पररता तस्य चञ्चला च पलासदा ॥ धनं च संचितं तेन प्रतिग्रहेण वै प्रिये ॥ ३ ॥
 तस्य वै जातं पश्चाद्भार्यामृता तु सा ॥ गतो सौ नरके घोरैर्पूर्वजन्मविपाकतः ॥ ४ ॥
 युगमेकं वरोरोहे भुक्त्वा नरकयातनाम् ॥ वृषयोर्निचसंप्राप्तो रासभत्वं ततो लभत् ॥ ५ ॥
 मानुषत्वं पुनर्यातो मध्यदेशे वरानने ॥ अपुत्रता भवेद्देविकन्यका चैव जायते ॥ ६ ॥
 शरीरे रोग उत्पन्नः सुखं नैव प्रजायते ॥ प्रायश्चित्तं ततो देवि प्रवक्ष्यामि वरानने ॥ ७ ॥
 आकृष्णेति जपेन्मंत्रं लक्षं वै विधिवत्प्रिये ॥ हो

अ. १९

॥१५॥

मंतुकारयामासतिलाज्यमधुनासह ॥ ८ ॥ कुंडेवैवर्तुलाकारेदशांशंतर्पणंतथा ॥ मार्जनंतुविशे
 षेणततोब्राह्मणभोजनम् ॥ ९ ॥ दशवर्णाप्रदातव्यागुडधेनुस्तथाप्रिये ॥ शय्यांदद्यात्प्रयत्नेन
 विधिवद्ब्राह्मणायच ॥ १० ॥ भोजयेद्ब्राह्मणांशुद्धान्वेदपाठरतान्प्रिये ॥ सप्तसप्ततिसंख्यान्वेदी
 क्षितांशुद्धमानसान् ॥ ११ ॥ प्रयागेमाघमासेवैप्रातः स्नानंसभार्यया ॥ एवंकृतेनसंदेहःपुत्रस्त
 स्यप्रजायते ॥ १२ ॥ रोगःप्रमुच्यतेतस्यवंध्यात्वंचप्रणश्यति ॥ मृतवत्सालभेत्पुत्रंकन्यकानै
 वजायते ॥ १३ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादेरोहिणीनक्षत्रचतुर्थचरण
 स्यप्रायश्चित्तकथनं नामैकोनविंशोऽध्यायः ॥ १९ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ अथवक्ष्येमहादेविचंद्रनक्षत्रजंफलम् ॥ यत्कृतंमानुषैःपूर्वतच्छृणुष्ववरान
 ने ॥ १ ॥ मध्यदेशेपुरेशुभ्रेवसत्येकोद्विजः खलु ॥ ब्रह्मकर्मरतो नित्यं वेदवेदांगपारगः ॥ २ ॥
 प्रत्यहंपाठयामासचतुर्वेदान्सविस्तरान् ॥ वेदशर्माद्विजःख्यातस्तस्यपत्निसुशीलिका ॥ ३ ॥
 प्रत्यहंपाठयेद्वेदंजीविकार्थंवरानने ॥ लोहकारोभवान्मित्रस्तस्यविप्रस्यसुव्रते ॥ ४ ॥ स्वर्णशत
 पलंदेविस्थापितंलोहकर्मणा ॥ तस्यविप्रस्यभवनेमित्रत्वाच्चवरानने ॥ ५ ॥ लोहकारस्यमरणं
 ततःपूर्ववरानने ॥ नदत्तंतस्यवैस्वर्णलोहकारायभामिनि ॥ ६ ॥ तत्स्वर्णप्रत्यहंदेविबुभोजस

क. वि.

॥ १६ ॥

हभार्यया ॥ एवं बहुगते काले मरणं ब्राह्मणस्य वै ॥ ७ ॥ सूर्यलोको भवद्देवियतः सूर्यस्य सेवकः ॥
 विशद्वर्षसहस्राणि सूर्यलोके वसन्ति प्रिये ॥ ८ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोके च मानवः ॥ पुत्रक
 न्याविहीनस्तु धनधान्यसमन्वितः ॥ ९ ॥ लोहकारस्य स्वर्णहिगृहीतं नैव दत्तवान् ॥ तेन कर्म
 विपाकेन लोहकारः सुतो भवत् ॥ १० ॥ प्रीतिमांश्चैव सर्वेषां पितृमातृप्रियंकरः ॥ पूर्वरूपं समा
 पन्नस्तदा मृत्युर्भवेदनु ॥ ११ ॥ पुनः पुत्रस्य चाभावः कन्यकानैव जायते ॥ तस्याघस्याविशु
 द्धचर्थं प्रायश्चित्तमतः शृणु ॥ १२ ॥ गायत्रीलक्षजाप्येन दुर्गायाः पूजनेन च ॥ दशवर्णाप्रदानेन भू
 मिदानेन पार्वति ॥ १३ ॥ सर्वपापं क्षयं याति पूर्वजन्मसमुद्भवम् ॥ गयाश्राद्धं प्रयत्नेन तदर्थं निय
 तः प्रिये ॥ १४ ॥ प्रयागे मकरे मासि स्नानं कुर्यात्प्रयत्नतः ॥ ततः पापं क्षयं याति पुनः पुत्रश्च जीव
 ति ॥ १५ ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यांति नात्र कार्या विचारणा ॥ १६ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पा
 र्वतीहरसंवादे मृगशिरोनक्षत्रस्य प्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम विंशोऽध्यायः ॥ २० ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ कान्यकुब्जेशु भेदेशे निकटे नन्दनेपुरे ॥ बोधशर्माद्विजश्चासीत्पुरे तस्मिन् हि
 निर्धनः ॥ १ ॥ परान्नं भुज्यते नित्यं परप्रेष्य रतः सदा ॥ तस्य पत्नी समाख्याता बाधमाना मवैपु
 रा ॥ २ ॥ जन्मतो मरणं यावत् परान्नं भुज्यते न वै ॥ नरके पतनं तेन तयोर्जातं प्रतिग्रहात् ॥ ३ ॥

अ. २१

॥ १६ ॥

बहुवर्षसहस्राणिप्रवासोनरकेभवत् ॥ नरकान्निःसृतोदेविकाकश्चैवमृगोभवत् ॥ ४ ॥ पुनर्वैमे
 षयोनिश्चपूर्वकर्मविपाकतः ॥ ततोवैमानुषोजातोमध्यदेशेवरानने ॥ ५ ॥ रोगवाचृत्यशीलश्च
 पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ परान्नप्रत्यहंभुंक्तेश्राद्धंनैवकृतंपुरा ॥ ६ ॥ अतोवंशस्यविच्छेदःफलंचैव
 तुपूर्वजम् ॥ शान्तितस्यप्रवक्ष्यामिपूर्वपापक्षयोयतः ॥ ७ ॥ गायत्रीजातवेदाभ्यांद्विलक्षंजा
 पयेच्छिवे ॥ ततः पापविशुद्धिःस्यादशांशहवनंयदा ॥ ८ ॥ मार्जनंदेविकर्तव्यंब्राह्मणान्भो
 जयेत्ततः ॥ शतसंख्यान्द्विजाञ्छुद्धान्गृहस्थानपिभक्तितः ॥ ९ ॥ वृषमेकंप्रदद्यात्तुनीलव
 र्णविभूषितम् ॥ एवंकृतेनसंदेहोरोगनाशोभवेद्भुवम् ॥ पुत्रस्तुजायतेदेविवन्ध्यत्वंचप्रणश्यति ॥
 ॥ १० ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादेमृगशिरोद्वितीयचरणप्रायश्चित्त
 कथनंनानैकविंशोऽध्यायः ॥ २१ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ नर्मदादक्षिणेतीरेपुरीकानामवैपुरी ॥ तस्यांपुर्यांविशालाक्षिकुलालोधनवानपि ॥
 ॥ १ ॥ कुलालकर्मतोदेविवहुद्रव्यमुपार्जितम् ॥ कर्मचन्द्रइतिख्यातस्तस्यपत्नीचदेवकी ॥ २ ॥
 स्वकर्मनिरतोनित्यंपात्रंकृत्वादिनेदिने । एवंसर्वव्ययंजातंवृद्धत्वंचततोभवत् ॥ ३ ॥ वृद्धेजा
 तेमहादेविदरिद्रत्वमजायत ॥ शूर्पकारस्यवैद्रव्यं व्यवहारेगृहीतवान् ॥ ४ ॥ शतसंख्यमितंस्वर्ण

क. वि.
॥१७॥

व्ययं सर्वं कृतं शिवे ॥ कुलालस्या भवन्मृत्युः पत्नी तस्य मृतापुरा ॥५॥ नर्मदायां महादेवि तावुभौ
मृत्युमापतुः ॥ तत्तीर्थस्य फलादेवि स्वर्गलोकं गतावुभौ ॥६॥ बहुवर्षसहस्राणि ताभ्यां भुक्तं शुभं
फलम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मृत्युलोके च जायते ॥७॥ मानुषे पि शुभं जन्म धनधान्यसमन्वितः ॥
पुनर्विवाहितानारी पूर्वजन्म प्रसङ्गतः ॥ ८ ॥ ऋणसंबन्धतो देवि पुत्रो जातस्तदा शिवे ॥ शूर्प
कारो महादेवि वै रुध्यं बालः कृतम् ॥ ९ ॥ प्रत्यहं वसुयल्लब्धं तत्सर्वं च व्ययं तथा ॥ द्यूतवेद्या प्र
दानेन धनं सर्वं व्ययं गतम् ॥ १० ॥ युवा जातो यदा देवि पुत्रः कन्या समन्वितः ॥ मरणं तस्य वै जातं
पुनः पुत्रो न जायते ॥ ११ ॥ अथ शान्तिं प्रवक्ष्यामि शृणु सर्वं वरानने ॥ गायत्री लक्षजाप्येन त्र्यम्ब
केन तथा प्रिये ॥ १२ ॥ कर्त्तव्यं कुण्डमुद्ध्रैत्रिकोणं विधिवत्प्रिये ॥ होमं च कारयेद्देवि दशांशं तर्प
णं ततः ॥ १३ ॥ ततो वैकपिलां दद्याद्धेमशृंगीं सहाम्बराम् ॥ एवं कृत्वा वरारोहे पुनः पुत्रः प्रजाय
ते ॥ १४ ॥ शूर्पकारस्य प्रतिमां पलसप्तदशस्य तु ॥ सुवर्णस्यैव भो देवि रचितां वस्त्रछादिताम् ॥
॥ १५ ॥ शूर्परौप्यस्य वै कुर्यात्पलषष्टिप्रमाणतः ॥ प्रदद्याद्देवि दुषे ब्राह्मणाय सुते जसे ॥ १६ ॥ त
स्योद्देशेन भो देवि ऋणबन्धात्प्रमुच्यते ॥ पुत्रश्च जायते देवि नात्र कार्या विचारणा ॥ १७ ॥ इति श्री क.
सं० पार्वतीहरसंवादे मृगशिरोनक्षत्रस्य तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम द्वाविंशोऽध्यायः ॥२२॥

अ. २२

॥१७॥

॥ शिवउवाच ॥ अथवक्ष्याम्यहं देवि चतुर्थचरणं तथा ॥ मृगशिरोनामनक्षत्रं तस्य पूर्वच सञ्चितम् ॥
 ॥ १ ॥ अवन्तीपुरतो देवि दक्षिणे कोशपञ्चके ॥ पुरं तच्चैव विख्यातं केशवं नाम शोभनम् ॥ २ ॥
 वसत्येको हि देवो शिब्राह्मणो वेदपारगः ॥ किशोरश्चर्मा विख्यातो मृतगेहे प्रभुज्यते ॥ ३ ॥ कष्टेनै
 व महादेवि व्ययं कुर्याद्दिने दिने ॥ धनं च बहुधा कृत्वा पुण्यकर्म न कारयेत् ॥ ४ ॥ ततो भ्रातुः कनिष्ठ
 स्य भागं नैव ददाति सः ॥ त्रिकोटिप्रमितं द्रव्यं स्वगृहे चैव सञ्चितम् ॥ ५ ॥ द्रव्यस्यैव विभागाय म
 रणं ब्राह्मणो पारि ॥ कृतं भ्रात्रा कनिष्ठेन द्रव्यं तस्मै न दत्तवान् ॥ ६ ॥ एवं बहुतिथे काले किशोरः
 समृतस्तु वै ॥ गतो वै नरके चोरे युगान्येको न विंशतिम् ॥ ७ ॥ पुनः कर्मवशाद्देवि गर्दभत्वं च जायते
 ॥ वृकयोनिस्ततो जातो मामुषत्वं भवेत्पुनः ॥ ८ ॥ मध्यदेशे वरारोहे पुत्रो नैव प्रजायते ॥ कन्य
 का बहवो गर्भा विनश्यन्ति वरानने ॥ ९ ॥ पूर्वजन्म कृतं कर्म भुज्यते देवि मानवैः ॥ इह लोके वरा
 रोहे पुण्यं पापं च पूर्वजम् ॥ १० ॥ भ्रातुस्तस्य कनिष्ठस्य मरणं जन्म जन्मानि ॥ तदुद्देशेन भो देवि
 तस्माद्गोचं जायते ॥ ११ ॥ तस्य पापस्य शुद्धिं च शृणु देवि प्रयत्नतः ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण लक्ष
 जाप्यं च कारयेत् ॥ १२ ॥ गृहवित्तषडंशं च पुण्यकार्यं च कारयेत् ॥ गायत्री जातवेदेन त्र्यम्बके
 न तथैव च ॥ १३ ॥ लक्षत्रयं जपंचैव दशवर्णां प्रदापयेत् ॥ हवनं विधिवत् कुर्यात्तर्पणं मार्जनं तथा

क. वि.

॥१८॥

॥ १४ ॥ सौवर्णस्यवरारोहेसूर्यकुर्यात्प्रयत्नतः ॥ पलपंचप्रमाणेनद्विगुणंचन्द्रमेवच ॥ १५ ॥
 रौप्यस्यैवप्रकुर्यात्तुयथाशास्त्रंप्रपूजयेत् ॥ मन्त्रेणानेनभोदेविदद्याद्विप्रायतद्वयम् ॥ १६ ॥
 ॥ ॐ ह्रीं मारुतैर्भस्वायस्वाहा ॥ सूर्यदेवमहाभागत्रैलोक्यतिमिरापह ॥ ममपूर्वकृतं पापं क्षम्य
 तां परमेश्वर ॥ १७ ॥ ॐ श्रीं सोमायस्वाहा ॥ सौम्यरूपमहादेवमन्त्रराजद्विजोत्तम ॥ ममपूर्व
 कृतं पापमोषधीशक्षमस्वमे ॥ १८ ॥ ततश्च ब्राह्मणान्पूज्य भोजयित्वा विसर्जयेत् ॥ एवं कृतेन
 सन्देहो विद्वान्पुत्रो भिजायते ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यांति नात्र कार्या विचारणा ॥ १९ ॥ इति
 श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे मृगशिरोनक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम त्र
 योविंशोऽध्यायः ॥ २३ ॥

शिव उवाच ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि रुद्रनक्षत्रस्य यत्फलम् ॥ येन कर्मविपाकेन मर्त्यलोके च भु
 ज्यते ॥ १ ॥ अवन्ती पुर्यथो देवि रंगकारश्च तिष्ठति ॥ रंजयेद्विविधान्वस्त्रान्स्वधर्मं पालयेत्सदा
 ॥ २ ॥ कुबेर इति तन्नाम लोलासेव्या च तस्य सा ॥ पतिव्रता प्रिया देवि रंगकारश्च तां त्यजत् ॥ ३ ॥
 ब्राह्मणी नगरस्थैका तया प्रीतिं समुद्रहन् ॥ त्यक्त्वा पतिव्रतां भार्या ब्राह्मणीं प्रति सो भजत् ॥ ४ ॥
 द्रव्यं बहु संचितं तेन रंगकारेण वै शिवे ॥ भूमिमध्ये च तद्द्रव्यं कृतं तेनैव सुन्दरि ॥ ५ ॥ किञ्चिद्दानं कृतं

अ. २४

॥१८॥

तेनगंगायमुनसंमितौ ॥ मरणंतस्यवैजातंतस्ययाताविवाहिता ॥ ६ ॥ तत्पुरेवसतीवालाली
 लानामपतिव्रता ॥ सत्यलोकंगतः सोपिलक्षद्वयमितंप्रिये ॥ ७ ॥ पुनः पुण्यक्षयेजातेनरोभव
 तिवैशिवे ॥ मध्यलोकेचविरूयातोधनधान्यसमन्वितः ॥ ८ ॥ पुत्राश्चब्रह्मवोजाताः कोपितेषां
 नजीवति ॥ शरीरेआमयोत्पत्तिः खंजत्वंचरणेतथा ॥ ९ ॥ ब्राह्मणीगमनंदेविपूर्वजन्मनिवैकृत
 म् ॥ तेनपापेनभोदेविवंशमस्यनजीवति ॥ १० ॥ अस्यशांतिप्रवक्ष्यामितच्छृणुष्ववरानने ॥
 दशायुतंजपेद्देविगायत्रीवेदमातरम् ॥ ११ ॥ हवनंतद्दशांशेनतर्पणंमार्जनंतथा ॥ षडंशंचैव
 दानंवैदव्याद्वेदविदेशिवे ॥ १२ ॥ ब्राह्मणान्भोजयेत्पश्चान्नवर्तिपायसेनच गांचैवविधिवद्दद्या
 त्ताम्रवर्णासुभूषिताम् ॥ १३ ॥ एवंकृतेनसंदेहोबहुपुत्रश्चजायते ॥ रोगस्यैवविमुक्तिःस्यान्नात्रकार्या
 विचारणा ॥ १४ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादेरौद्रनक्षत्रस्यप्रथमचरणविव
 रणं नामचतुर्विंशोऽध्यायः ॥ २४ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ शृणुदेविवरारोहेनृणांवैपूर्वजन्मनि ॥ यत्कृतेनमहाघोरेनरकेपरिपच्यते ॥
 ॥ १ ॥ उज्जयिन्यांपश्चिमेद्वारेवैश्योवसतिभाग्यवान् ॥ धनधान्यसमायुक्तः स्वधर्मनिरतः स
 दा ॥ २ ॥ एवमर्धवयोजातंदरिद्रत्वंततोभवत् ॥ व्यापारार्थततोदेविविप्रस्वर्णगृहीतवान् ॥

क. वि.

॥१९॥

॥ ३ ॥ पलविंशप्रमाणेनव्ययंयातंवरानने ॥ ततोवैश्यस्यमृत्युर्वैभार्ययासहितस्यवै ॥ ४ ॥
 स्वर्गयातस्ततोदेविनर्मदामरणादपि ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिस्वर्गस्यैवशुभंफलम् ॥ ५ ॥ भुक्तं
 बहुविधंदेविभार्ययासहितेनवै ॥ ततः पुण्यक्षयेजातेपुनर्मर्त्यौबभूवतुः ॥ ६ ॥ धनधान्यसमा
 युक्तौपुत्रकन्याविवर्जितौ ॥ रुग्णौदुर्बलगात्रौचपूर्वकर्मफलेनतौ ॥ ७ ॥ ऋणसम्बन्धतोदेविवि
 प्रः पुत्रोभवत्तदा ॥ ऋणंयावत्प्रमाणंवैगृहीतंपूर्वजन्मानि ॥ ८ ॥ तावन्मात्रंगृहीत्वातुततोवैम
 रणंभवेत् ॥ पुनः पुत्रोनतस्यैवविंशद्वर्षेगतेसति ॥ ९ ॥ तस्यदानंशृणुष्वदौपूर्वपापक्षयोयतः ॥
 गृहवित्ताष्टमंभागंब्राह्मणायसमर्पयेत् ॥ १० ॥ स्वर्णपञ्चपलेनैवपुष्पंचकमलाकृति ॥ प्रद
 द्याद्वेदविदुषेपूर्वपापक्षयोभवेत् ॥ ११ ॥ पुनः पुत्रः प्रसूयेतनात्रकार्याविचारणा ॥ १२ ॥ इ
 तिश्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादेरौद्रनक्षत्रस्यद्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामपं
 चविंशोऽध्यायः ॥ २५ ॥

॥

॥

॥ श्रीशिवउवाच ॥ ॥ अवन्तीनगरीनाम्नाततः क्रोशद्वयोपरि ॥ १ ॥ अग्निकोणेमहादेविमंगलं
 नामवैपुरम् ॥ तस्मिन्ग्रामेवसत्येकोब्राह्मणोद्युततत्परः ॥ २ ॥ मद्यपानरतोनित्यंचौरविद्या
 सुतत्परः ॥ परस्त्रीलंपटोदेविवेश्यायांनिरतः सदा ॥ ३ ॥ प्रत्यहंकुरुतेदेविद्विजरूपोनराधसः

अ. २३

॥१९॥

॥ चौरत्वाद्द्रव्यमुत्पाद्यनैवदानं समाचरत् ॥ ४ ॥ एवं बहुधनं जातं तस्य मृत्युर्वभूवह ॥ नरके पा-
 तयामास यमदूतो यमाज्ञया ॥ ५ ॥ सप्ततिर्वै सहस्राणि रौरवे परिपच्यते ॥ महाकष्टं लभेद्देवि
 सूचीमुखकृम्यादिभिः ॥ ६ ॥ पुनः कर्मवशाद्देवि नरकान्निर्गतो यदा ॥ विडालकाकयोर्निच-
 तदा प्राप्तो द्वयं हि च ॥ ७ ॥ यो निद्रयफलं भुक्तं मानुषत्वं ततो लभत् ॥ मध्यदेशे वरारोहे ततः पी-
 डामहत्यति ॥ ८ ॥ वंशच्छेदो भवेद्देवि पूर्वकर्मविपाकतः ॥ तस्योपरि विशालाक्षि शांतिं शृणु
 वरानने ॥ ९ ॥ गायत्री जातवेदाभ्यां त्र्यम्बके न यथाविधि ॥ जपं वै कारया मासह वनं तर्पणं तथा
 ॥ १० ॥ लक्षत्रयं जपेद्देवि पूर्वपापविशुद्धये ॥ ततो वै पूजयेद्देवितुलसीं विष्णुरूपिणीम् ॥
 ॥ ११ ॥ पूजयेद्दिविधैश्चान्नैर्धूपनैवेद्यदीपकैः ॥ भूमिदानं ततो देवियथाशक्ति प्रदापयेत् ॥
 ॥ १२ ॥ एवं कृते महादेवि सर्वरोगक्षयो भवेत् ॥ पुत्रश्च जायते देवि वन्ध्यत्वं च प्रणश्यति ॥ १३ ॥
 इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे रौद्रनक्षत्रस्य तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम
 षड्विंशोऽध्यायः ॥ २६ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि शृणु देवियथापुरा ॥ नरेण यत्कृतं पूर्वं पूर्वजन्मनिकि-
 लिषम् ॥ १ ॥ अवन्ती पुरतो वात्सीच्छूद्र एको महाधनः ॥ कृषिकर्म रतश्चैव क्रयविक्रयतत्प

क. वि.

॥२०॥

रः ॥ २ ॥ व्यापारे सर्ववस्तूनि छागमेषपशूनि च ॥ सततं भक्ष्यते देवि छागमांसं विशेषतः ॥
 ॥ ३ ॥ विक्रयः क्रियते छागमेषयोर्गृहवासिनोः ॥ गजमश्वं तथा रत्नं वस्त्राणि विविधानि च ॥ ४ ॥
 एकदा सूर्यग्रहणं दृष्टं तेन वरानने ॥ गोसहस्रं कृतं दानं भार्यया सहितेन वै ॥ ५ ॥ नर्मदायां विशा
 लाक्षि स्वर्णवस्त्रयुतं तथा ॥ सुखं च बहुधा कृत्वा मृत्युलोकसमुद्भवम् ॥ ६ ॥ स्वर्णकारस्य वै द्र
 व्यं व्यवहारनिमित्तकम् ॥ गृहीतं चैव नोदत्तं ततः शृणु वरानने ॥ ७ ॥ ततो बहुगते काले शूद्र
 स्य मरणं ह्यभूत् ॥ ततो सौ नरके घोरे वर्षलक्षद्वयं तथा ॥ ८ ॥ तत्रैव बहुधा पीडां भुक्त्वा चैव स्वक
 र्मतः ॥ पुनर्जातो मृत्युलोके काकश्च महिषो वकः ॥ ९ ॥ मानुषत्वं ततो देविकुले महति वै शुभे
 ॥ स्वर्णकारस्य द्रव्यं वै गृहीतं पूर्वजन्मनि ॥ १० ॥ न दत्तं वै ऋणं देवि पुत्रस्य मरणं ततः ॥ युवरूपो
 यदा जातो व्याधिग्रस्ततनुस्तदा ॥ ११ ॥ देहार्धे वा तरोगश्च पुत्रस्य मरणं ततः ॥ भार्या द्वयसमा
 युक्त एका प्रीतिमती भवेत् ॥ १२ ॥ पूर्वजन्मनियत्कर्म शुभाशुभशरीरतः ॥ मृत्युलोके मनुष्ये
 ण भुज्यते नात्र संशयः ॥ १३ ॥ अथ ते संप्रवक्ष्यामि पापनिग्रहे तवे ॥ गायत्री लक्षजाप्येन हरिं व
 शश्रवणेन च ॥ १४ ॥ रथाश्वदस्त्रदानेन ग्रामदानेन वै तथा ॥ तिलधेनुप्रदानेन सर्वपापक्षयो भवे
 त् ॥ १५ ॥ स्वर्णमुद्रासहस्रस्य प्रतिमां कारयेद्बुधः ॥ पूर्वोक्तेन विधानेन पूजयित्वा प्रदापयेत् ॥

अ. २७

॥२०॥

॥ १६ ॥ पार्थिवं पूजयामास तथा गोमयनिर्मितम् ॥ लक्षत्रयप्रमाणं च पंचगव्येन पूजयेत् ॥
 ॥ १७ ॥ पञ्चामृतेन वा देवि गोदुग्धेनैव पूजयेत् ॥ तथा च विविधैर्मन्त्रैः षडङ्गैर्वैदसंभवेः ॥ १८ ॥
 अर्द्धाङ्गमुच्यते रोगो नात्र कार्या विचारणा ॥ बन्ध्यत्वं प्रशमयति लभेत् पुत्रं न संशयः ॥ १९ ॥ सृ
 तवत्सालभेत् पुत्रं चिरजीविनमुत्तमम् ॥ २० ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवा
 दे रौद्रनक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम सप्तविंशोऽध्यायः ॥ २७ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ ॥ येन राः परद्रव्यं च हरन्ति स ततं प्रिये ॥ तेन रादुःखतां यांति रोगेणैव प्रपीडे
 ताः ॥ १ ॥ ऋणं यस्य गृहीतं वै तद्वृणं न ददाति च ॥ ऋणसंबन्धतो देवि पुत्रो भवति दारुणः ॥ २ ॥
 तस्य गात्रं च वै भग्नं धातुच्छिन्नं तथानरः ॥ कन्या जाता तु पूर्वहि फलं भवति तादृशम् ॥ ३ ॥ अवं
 तीपुरतो देवि रुयातं चैव सुशोभनं ॥ क्रोशमात्रं ततो देवि चोत्तरे नगरं तथा ॥ ४ ॥ वसंतपुरमित्या
 ख्यं वसन्ति बहवो जनाः ॥ नाम्ना तन्मध्य आभीरो नन्दनो वसति प्रिये ॥ ५ ॥ तस्य भार्या तु विरुया
 तानाम्ना वै सुन्दरी प्रिये ॥ सर्वथा च महादेवि कृपणः सह भार्यया ॥ ६ ॥ मित्रं तस्य महादेवि ब्राह्मणो
 वेदपारगः ॥ सतिष्ठति पुरीमध्ये धनं च बहु संचितम् ॥ ७ ॥ प्रत्यहं च परात्नेन भोजनं कुरुते नरः ॥
 यदा स प्रौढतां यातस्तां पुरीं च तदा त्यजत् ॥ ८ ॥ आगतो मित्रपाश्वैर्वै वसन्ते वै पुरेशुभे ॥ आभी

क. वि.

॥२१॥

रोहिण्येवासांमित्रत्वादत्तवान्स्वयम् ॥ ९ ॥ बहुकालमवात्सीत्सतत्प्रीत्यासुरसुंदरि ॥ आभी
 रेणततोदेविस्वर्णदृष्ट्वाप्रधर्षितः ॥ १० ॥ तस्यस्वर्णसमाहृत्यस्वगृहेस्थापितंतदा ॥ ब्राह्मणेन
 महत्कष्टं कृतं द्रव्यस्य शोकतः ॥ ११ ॥ महाशोकसमायुक्तः काश्यांचैव समागतः ॥ शरीरंच
 ततस्त्याक्त्वास्वर्णशोकेन वैद्विजः ॥ १२ ॥ शूद्रेणैव महादेवी तस्य स्वर्णं प्रभुज्यते ॥ ततो बहुग
 ते काले मरणं तस्य चाभवत् ॥ १३ ॥ नरके पातयामास यमदूतैर्यमाज्ञया ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि भु
 त्तवानरकयातनाम् ॥ १४ ॥ ततस्तेन तु प्रेतत्वं भुक्तं वर्षसहस्रकम् ॥ उलूकत्वं वरारोहे कौशि
 क्या निकटे ततः ॥ १५ ॥ शर्या उत्तरे कूले मानुषत्वं ततो भवत् ॥ मध्यदेशे च भोदे विपत्न्या
 सह वरानने ॥ १६ ॥ धनधान्यसमायुक्तो राजसेवासु तत्परः ॥ जातः पुनर्वसौ देवि प्रथमे चरणे ख
 लु ॥ १७ ॥ पूर्वजन्मनि भोदे विदत्तवान् गोशतं यतः ॥ भूपतित्वं ततो देवि धनाढ्यत्वं भवेत् ख
 लु ॥ १८ ॥ ब्राह्मणस्य हतं स्वर्णं स्वयं चोरेण यत्पुरा ॥ तेन पापेन भोदे विपुत्रस्य मरणं खलु ॥ १९ ॥
 तस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि तत्सर्वं शृणु पार्श्वति ॥ गृहवित्ताष्टमं भागं पुण्यकार्यं च कारयेत् ॥ २० ॥ गा
 यत्री जातवेदाभ्यां याः फलीति तथा प्रिये ॥ लक्षत्रयं जपं कुर्याद्दशांशहवनं ततः ॥ २१ ॥ तर्पणं मा
 र्जनं चैव दशांशं क्रमतस्तथा ॥ हरिवंशस्य श्रवणं चण्डिकार्चनमेव च ॥ २२ ॥ शिवार्पणं विशेषे

अ. २८

॥२१॥

णवापिकांचैव कारयेत् ॥ कूपंचैव तडागंच पथिमध्ये च कारयेत् ॥ २३ ॥ कूष्माण्डं नारिकेरं च पं
 चरत्नसमन्वितम् ॥ गङ्गामध्ये प्रदातव्यं शनौ चाश्वत्थपूजनम् ॥ २४ ॥ पलसप्तदशेनैव प्रतिमां का
 रयेद्बुधः ॥ चतुष्कोणांततो वेदीरौ प्यदशपलान्वितां ॥ २५ ॥ तन्मध्ये प्रतिमां स्थप्य सपुत्रस्य
 द्विजस्य तु ॥ पूजयामास वै भक्त्या मंत्रेणानेन वै शिवे ॥ २६ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ ब्रह्मणे न
 मः ॥ ॐ अनन्ताय नमः ॥ ॐ पुरुषाय नमः ॥ ॐ पुरुषोत्तमाय नमः ॥ ॐ शार्ङ्गिणे नमः ॥ ॐ पी
 ताम्बराय नमः ॥ ॐ चक्रपाणये नमः ॥ ॐ अच्युताय नमः ॥ वासुदेवादिदशभिर्भैरवैः पृथक्
 पृथक् ॥ पूजयेत्प्रतिमां तांतुततो दद्याद्द्विजन्मने ॥ २७ ॥ पूजयेद्देवदेवेशं सर्वपापापनुत्तये ॥ त
 तः संप्रार्थ्य देवेशं शंखचक्रगदाधरम् ॥ २८ ॥ पीतांबरं चतुर्बाहुं पुण्डरीकनिभेक्षणम् ॥ वासुदेवं
 जगन्नाथं धराधरगुरौ हरे ॥ २९ ॥ मम पूर्वकृतं पापं क्षम्यतां परमेश्वर ॥ ततो गांकपिलां दद्यात्स्वर्णशृं
 गीं सनूपुराम् ॥ ३० ॥ विधिवद्वेदविदुषे ब्राह्मणाय तपस्विने ॥ दशवर्णांततो दद्याद्ब्राह्मणान्भोजयेत्त
 तः ॥ ३१ ॥ भूमिदानं ततो दद्याद्दिप्राय विदुषे ततः ॥ एवं कृतेन संदेहः पूर्वं पापं विनश्यति ॥ ३२ ॥ स
 न्तानो जायते देवि रोगाणां संक्षयस्ततः ॥ कन्यकानैव जायंते वंध्यत्वं च प्रणश्यति ॥ ३३ ॥ इति श्री क०
 सं० पार्वतीहरसंवादे पुनर्वसुनक्षत्रस्य प्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम अष्टाविंशोऽध्यायः ॥ २८ ॥

क. वि.

॥२२॥

॥ शिवउवाच ॥ अथातःसंप्रवक्ष्यामियत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ अवन्तीपुरतोदेविपूर्वक्रोशप्रमा
 णके ॥ १ ॥ लक्ष्मणस्यपुरंख्यातंतत्रैववहवोजनाः ॥ वसन्तिवैष्णवाःसर्वेवेदकर्मविचक्षणाः ॥
 ॥ २ ॥ स्वर्णकारोवसत्येकःस्वकर्मनिरतःसदा ॥ दामोदरइतिख्यातस्तस्यपत्नीप्रभावती ॥
 ॥ ३ ॥ विष्णुभक्तिरतःशान्तःसज्जनानांचसेवकः ॥ पत्नोपतिव्रतातस्यपतिशुश्रूषणेरता ॥ ४ ॥
 तस्यपुत्रद्वयंजातंगुणज्ञंपितृसेवकम् ॥ एकाचबल्लवीतत्रनिवासायतदागता ॥ ५ ॥ पुत्रद्वयसमा
 युक्ताबहुगोधनसंयुता ॥ एकोद्यूतरतः पुत्रोद्वितीयश्चोरसंमतः ॥ ६ ॥ उपार्जितंमहिषीवृन्दंगो
 धनंबहुधातथा ॥ चौर्यद्यूतोपचाराभ्यांमहार्घत्वमजायत ॥ ७ ॥ दुग्धादिकंमहादेविभुज्यतेप्र
 त्यहंसदा ॥ स्वर्णकारोविनाद्रव्यमाभीरिंसर्वसंयुताम् ॥ ८ ॥ आनीतवांस्तुस्वगृहंतदाचवरव
 र्णिनी ॥ ततोबहुगतेकालेमहामारीज्वरादिना ॥ ९ ॥ पुत्राभ्यांसममद्राक्षीन्मरणंबल्लवीतदा ॥
 द्रव्यंतस्यास्तदादेविस्वर्णकारोगृहीतवान् ॥ १० ॥ भुक्तंद्रव्यंचतत्सर्वयावत्तिष्ठतिभूतले ॥
 भार्ययासहपुत्राभ्यांमहिषीगोधनादिकम् ॥ ११ ॥ ततोवयोन्तरेदेविमृत्युस्तस्याभवत्किल ॥
 पत्नीपश्चान्मृतासाध्वीताभ्यांस्वर्गमभूत्पुरा ॥ १२ ॥ पंचवर्षसहस्राणिस्वर्गसुखमजीजनत् ॥
 पुनःपुण्यक्षयेजातेमानुषत्वंभवेद्भुवि ॥ १३ ॥ अयोध्यानगरेदेविसरय्वाउत्तरेतटे ॥ क्रोशद्वये

अ. २९

॥२२॥

विशालाक्षिपुरेदेहलसंज्ञके ॥ १४ ॥ स्वकर्मनिरतःप्राज्ञःस्वविद्यायांविचक्षणः ॥ स्वदेशेचैववि
 ख्यातःशत्रूणांचविमर्दनः ॥ १५ ॥ पुनर्विवाहितापत्नीसाध्वीयापूर्वजन्मनि ॥ तस्यनेत्रेविशा
 लाक्षिपूर्वजन्मफलाद्गते ॥ १६ ॥ बाल्येचैवतुपुत्रस्यनेत्रं वामं प्रणाशितम् ॥ तेनपापेनभोदेविद
 क्षनेत्रेणदृश्यते ॥ १७ ॥ आभीर्यागमनंपूर्वतस्याःस्वर्णहृतंपुरा ॥ तेनपापेनभोदेविदद्रुपामासु
 तक्षयम् ॥ १८ ॥ भक्षितंतस्यतत्स्वर्णेनदत्तंब्राह्मणायवै ॥ तेनपापेनभोदेविमृतंपुत्रवरंशुभम्
 ॥ १९ ॥ मित्रसंबंधतोयातंपुत्रंपौत्रंतथाद्वयम् ॥ पूर्वजन्मकृतंदेविशुभाशुभफलंतथा ॥ २० ॥
 भुज्यतेप्राणिभिःसर्वैस्तथादेविविशेषतः ॥ म्लेच्छसेवारतो नित्यं म्लेच्छस्यैवचसंगतः ॥ २१ ॥
 कुमार्गतोभवेदेविमृत्युलोकेऽभवद्यदा ॥ शांतिंशृणुमहादेविपूर्वपापप्रणाशनीम् ॥ २२ ॥ गृह
 वित्ताष्टमंभागंपुण्यकार्यंचकारसः ॥ गायत्रीजातवेदाभ्यांयाःफलीत्र्यम्बकेणवा ॥ २३ ॥ विष्णो
 रराटमंत्रेणजपंवैकारयेत्तथा ॥ पंचलक्षप्रमाणेनयथापापंप्रणश्यति ॥ २४ ॥ होमंवैकारयेदेविद
 शांशंविधिपूर्वकम् ॥ ततोवैतर्पणंकुर्यान्मार्जनंतुविशेषतः ॥ २५ ॥ प्रतिमांकारयेत्तद्विष्णो
 श्वैवशिवस्यच ॥ अष्टादशपलस्यैवसुवर्णस्यहरिंविभुम् ॥ २६ ॥ तद्वदेवशिवस्यैवरजतस्यपरं
 विभुम् ॥ प्रतिमांपूजयेदेविमंत्रेणानेनसुव्रते ॥ २७ ॥ ॐ गरुडध्वजदेवेशचराचरगुरोहरे ॥ वा

क. वि.

॥२३॥

सुदेवजगन्नाथपूर्वपापंव्यपोहतु ॥ २८ ॥ ॐ नन्दिकेश्वरभूतेशदेवदेवसुरेश्वर ॥ मम पूजांगृहाण त्वं
 पूर्वपापं प्रणाशय ॥ २९ ॥ तत इन्द्रादिकांश्चाष्टौ दिक्पालान् पूजयेत् खलु ॥ ॐ इन्द्राय नमः ॥ ॐ अ
 ग्रये नमः ॥ ॐ अयमाय नमः ॥ ॐ निर्ऋतये नमः ॥ ॐ वरुणाय नमः ॥ ॐ वायवे नमः ॥ ॐ कुबेरा
 य नमः ॥ ॐ ईशानाय नमः ॥ ॐ ब्रह्मणे नमः ॥ ॐ अनन्ताय नमः ॥ गंधपुष्पाक्षतैः सर्वान् पूजयेच्च पृथ
 क् पृथक् ॥ ततो गां कपिलां देविस्वर्णशृंगीं प्रपूजयेत् ॥ ३० ॥ मन्त्रेणानेन भो देवि सर्वपापहरांशु
 भाम् ॥ ॐ नमो भगवती कामेश्वरी मम पापं व्यपोहतु स्वाहा ॥ पुराममकृतं पापं कामधेनो सुरेश्व
 रि ॥ कपिले त्वं जगन्मातर्मम कारयेत् प्रसाधय ॥ ३१ ॥ ततश्च दद्याद्वा देवि ब्राह्मणाय शिवात्मने ॥
 दशवर्णां ततो दद्यात्पात्राणि विविधानि च ॥ ३२ ॥ वृषभं च ततो देवि नीलकर्णं सुसंस्कृतम् ॥
 ब्राह्मणाय प्रदद्यात्तु सर्वपापस्य संक्षये ॥ ३३ ॥ भोजयेद्द्विविधैरन्नैः पायसैश्च समोदकैः ॥ ब्राह्मणं श
 तसंख्याकं रुद्रविष्णुस्वरूपिणम् ॥ ३४ ॥ प्रतिमां दापयेत्पश्चाद्ब्राह्मणाय वराय च ॥ बन्धुभिः स
 ह भुंजीत ततो विप्रविसर्जनम् ॥ ३५ ॥ यथाशक्त्या प्रदद्याद्ब्राह्मणेभ्यश्च दक्षिणाम् ॥ हरिवंशस्य श्रव
 णं पार्थिवस्य च पूजनम् ॥ ३६ ॥ भूमिदानं विशेषेण ब्राह्मणाय च दापयेत् ॥ एवं कृते वरारोहे पूर्वजन्म
 समुद्भवम् ॥ ३७ ॥ पापं प्रशमयेच्छीघ्रं मम वाक्यं च नान्यथा ॥ रोगादिविविधोत्पन्नं तत्सर्वं विलयं

अ. २९

॥२३॥

व्रजेत् ॥ ३८ ॥ वंशवृद्धिर्भवेद्देविनात्रकार्याविचारणा ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसांहेतायां पार्व
 तीहरसंवादे पुनर्वसुनक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकोनत्रिंशत्तमोऽध्यायः ॥ २९ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ ॥ पुर्यामवन्तिकायां वैनापितो वसतिप्रिये ॥ स्वकर्मणः परिभ्रष्टः कृषिकर्मरतः
 सदा ॥ १ ॥ पत्नी तस्य महादेवि परपुंसिरता सदा ॥ कर्कशानाम विरुधा तादृशानाम नामतः
 ॥ २ ॥ एकस्मिन् दिवसे देवि वैश्यो धनसमन्वितः ॥ स्वर्णकोटिचसंगृह्या निकटे तस्य चागतः ॥ ३ ॥
 नापितेन ततो देवि वैश्यो धनसमन्वितः ॥ अर्द्धरात्रे गते काले ततः खड्गेन वैहतः ॥ ४ ॥ द्रव्यं सर्वगृही
 त्वा तु तां पुरीं च ततस्त्यजन् ॥ सर्वस्वर्णव्ययं कृत्वा न दानं च कृतं क्वचित् ॥ ५ ॥ एकदा समये देवि
 नापितेन सह स्त्रिया ॥ प्रयागे मकरे मासि मासमेकं निरंतरम् ॥ ६ ॥ प्रत्यहं क्रियते स्नानं भार्यया त
 हितेन वै ॥ गोदानं च कृतं तेन वृषभं स्वर्णभूषितम् ॥ ७ ॥ ततो गैमरणं तस्य नापितस्य सुरेश्वरि ॥
 निर्जले तस्य वैदेशे चोपले पथि मध्यगे ॥ ८ ॥ यमदूतैर्भहादेवि नरके नाम कर्दमे ॥ क्षितो यमाज्ञया
 वर्षसहस्रं षष्टिसंमितम् ॥ ९ ॥ नरकाग्निर्गतो देवि व्याघ्रयोनिस्ततो भवत् ॥ पुनर्महिषयोनिं च मा
 नुषत्वं ततो गतः ॥ १० ॥ ऋक्षे पुनर्वसौ देवि तृतीयचरणे वरे ॥ प्रातः स्नानफलं देवि नृपवंशे समुद्भ
 वः ॥ ११ ॥ मध्यदेशे वरारोहेश रय्वा उत्तरे तटे ॥ महाधनेन संयुक्तश्चौराणां कर्मकारकः ॥ १२ ॥

क. वि.
॥२४॥

पत्नीतस्याभवद्वन्ध्यामृतवत्सासुतायुता ॥ कफरोगसमायुक्तोज्वरेणैवप्रपीडितः ॥ १३ ॥ मि
त्रस्यैववधःपूर्वनापितेनयतःकृतः ॥ तेनकर्मफलेनैवमहारोगसमुद्भवः ॥ १४ ॥ पुत्रोपिजायते
देवितस्यमृत्युरभूत्किल ॥ शान्तिस्तस्यप्रवक्ष्यामिशृणुदेविमासतितः ॥ १५ ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण
पंचलक्षजपंयदा ॥ तदापापंक्षयंयातिपूर्वजन्मनियत्कृतम् ॥ १६ ॥ हरिवंशस्यश्रवणंचण्डीपा
ठंशिवार्चनं ॥ विधिवद्देविकर्तव्यंपापं सर्वविनश्यति ॥ १७ ॥ चतुरस्रेततःकुण्डेहोमंचैवतुकार
येत् ॥ तिलधान्यादिभिर्देविदशांशजपसंख्यया ॥ १८ ॥ वैश्यस्यप्रतिमांदेविकारयेद्वैसुवर्णतः
॥ पंचविंशपलेनैवरचितांचप्रयत्नतः ॥ १९ ॥ ताम्रपात्रेशुभेस्थाप्यपूजयेत्प्रतिमांततः ॥ मंत्रे
णानेनभोदेविगंधपुष्पाक्षतादिभिः ॥ २० ॥ ॐ नमस्तेदेवदेवेशशंखचक्रगदाधर ॥ अज्ञानाद्वाप्र
मादाद्रामयापापंकृतंपुरा ॥ २१ ॥ तत्सर्वक्षम्यतांदेवशरणागतवत्सल ॥ ॐ चक्रधरायनमः ॥
ॐ गोविंदायनमः ॥ ॐ दामोदरायनमः ॥ ॐ कृष्णायनमः ॥ ॐ हंसायनमः ॥ ॐ परमहंसायन
मः ॥ ॐ अच्युतायनमः ॥ ॐ हृषीकेशायनमः ॥ ॐ चक्रधरादिभिर्नाम्नासर्वदिक्षुप्रपूजयेत् ॥
प्रतिमांपूजयित्वातुतांविप्रायप्रदापयेत् ॥ २२ ॥ ततोगांकृष्णवर्णांतुब्राह्मणायप्रदापयेत् ॥ पं
चसंख्यामितांदेविप्रदद्याद्वैकुलायच ॥ २३ ॥ ब्राह्मणान्भोजयेद्देवियथासंख्यंवरानने ॥ एवंकृते

अ. ३०

॥२४॥

वरारोहेशीघ्रं पुत्रः प्रजायते ॥ वन्ध्यात्वंनाशयत्याशु सर्वरोगो विनश्यति ॥ २४ ॥ इति श्रीकर्म
 विपाके पार्वतीहरसंवादे पुनर्वसुनक्षत्रतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३० ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ अवंत्याः पश्चिमे देविकोशमात्रोपरिप्रिये ॥ कैवर्तको वसत्येको नन्दने च पुरेशु
 भे ॥ १ ॥ मनोहर इति ख्यातो धनाढ्यो जायते महान् ॥ मत्ता तस्या भवत्पत्नी पतिशुश्रूषणे रता ॥
 ॥ २ ॥ मत्स्यमांसस्य भो देवि विक्रयं चाकरोत्खलु ॥ संचितं बहु रत्नं च न दानं बहु धाकरोत् ॥ ३ ॥
 एकदा चंद्रग्रहणे शतस्वर्णयुतं वृषम् ॥ अदा द्विप्राय विदुषे भार्यया सह भक्तिः ॥ ४ ॥ ततो मृत्यु
 वशं यातो भार्या तस्य मृता पुरा ॥ यमदूतैर्महाघोरैर्नरके पातितः पुरा ॥ ५ ॥ यमाज्ञायामहादेविष
 ष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ नरकान्निःसृतो देवि सृगालो गहने वने ॥ ६ ॥ पुनः काको वरारोहेततो भवति
 मानुषः ॥ गुणज्ञो देवताभक्तो वैश्यासुरततत्परः ॥ ७ ॥ रागी सूक्ष्मतनुर्वक्ता ज्ञानवान्सुतवर्जि
 तः ॥ तस्य भार्या भवत्स्थूला प्रियवाक् च सदा ज्वरी ॥ ८ ॥ पूर्वजन्म प्रसङ्गाच्च मत्स्यमांसोपभोगि
 नी ॥ मांसि पुष्पं भवेद्देवि गर्भस्य पतनं तथा ॥ ९ ॥ अस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि शृणु देवि सुशोभने ॥
 यत्कृतेन वरारोहेशीघ्रं पुत्रमवाप्नुयात् ॥ १० ॥ हरिवंशस्य श्रवणं वारत्रयं विधानतः ॥ गायत्री
 मूलमंत्रेण पंचलक्ष जपं तथा ॥ ११ ॥ दशांशं हवनं देवि दशांशं चैव तर्पणं ॥ मार्जनं च विशेषेण दशां

क. वि.

॥२५॥

शंचैवकारयेत् ॥ १२ ॥ ततो गांकेपिलां दद्याद्दशवर्णां ततः ॥ सूर्यस्य प्रतिमां देविस्वर्णद
 शपलस्य च ॥ १३ ॥ भूषितां विविधैर्वस्त्रैः स्वर्णरौप्यविभूषणैः ॥ पूजयित्वा विधानेन मंत्रेणानेन
 पार्वति ॥ १४ ॥ ॐ त्वं ज्योतिः सर्वलोकानां पूज्यस्त्वं सर्वदेहिनाम् ॥ पूर्वजन्मकृतं पापं हर मेति
 मिरापह ॥ १५ ॥ ॐ श्रीसूर्याय नमः ॥ ॐ सवित्रे नमः ॥ ॐ साक्षिणे नमः ॥ ॐ त्रिगुणात्मधारिणे
 नमः ॥ ॐ द्वादशकलात्मने नमः ॥ ॐ केयूरधारिणे नमः ॥ ॐ तीक्ष्णांशुधारिणे नमः ॥ ॐ क
 लाकाष्ठादिहृदिपिणे नमः ॥ ॐ विष्णवे नमः ॥ ॐ ब्रह्मणे नमः ॥ ॐ रुद्राय नमः ॥ ॐ मार्तण्डाय न
 मः ॥ मंत्रैर्द्वादशभिर्देवि पूजयेत्प्रतिमां ततः ॥ धूपदीपादिभिर्देविताम्बूलैश्च निवेदनैः ॥ १६ ॥
 पूजितां प्रतिमां दद्याद्ब्राह्मणाय वराय च ॥ दासीं दासं धनं धान्यं ब्राह्मणाय प्रदापयेत् ॥ १७ ॥ अथ
 दानं रथं वस्त्रं पात्राणि विविधानि च ॥ शय्यादिकं वरारोहे वित्तशाठ्यं न कारयेत् ॥ १८ ॥ एवं कृते
 न संदेहश्चिरं जीवं सुतं लभेत् ॥ पूर्वजन्मकृतं पापं क्षयं याति न चान्यथा ॥ १९ ॥ सप्तमी रविसंयुक्ता
 व्रतं कुर्यात्सुरेश्वरि ॥ पापव्याधिः क्षयं याति ज्वरः क्वापि न जायते ॥ २० ॥ इति श्रीकर्मविपाकसं
 हितायां पार्वतीहरसंवादे पुनर्वसुनक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकत्रिंशोऽध्यायः ३१
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ ॥ पापेन जायते व्याधिः पापेनैवा सुतो भवेत् ॥ पापेन जायते मूर्खः पापेनैव दारिद्र्य

अ. ३१

॥२५॥

ता ॥ १ ॥ पूर्वजन्मकृतं यत्तु पापं वा पुण्यमेव वा ॥ इह जन्मनि भो देवि भुज्यते सर्वदेहिभिः ॥ २ ॥ पु
 ण्येन जायते विद्या पुण्येन जायते सुतः ॥ पुण्येन सुंदरी नारी पुण्येन लभते श्रियम् ॥ ३ ॥ अथातः
 संप्रवक्ष्यामि पुण्यनक्षत्रजं फलम् ॥ तत्सर्वं शृणु मे देवि यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ ४ ॥ मध्यदेशे वरारो
 हे धनाढ्यो बल्लवो वसत् ॥ हंसकेतुरिति ख्यातो भार्या तस्य तु के कयी ॥ ५ ॥ बहवो वृषभास्तस्य
 महिष्योगास्तथा प्रिये ॥ धर्मकर्म रतश्शूद्रो विक्रयोगो वृषादिकम् ॥ ६ ॥ घृततक्रे वरारोहे विक्रयं
 कुरुते सदा ॥ एको वैश्यो धनाढ्यो वै तस्य मित्रं तदा भवत् ॥ ७ ॥ महाप्रीतिस्तयोरजाता बहुवर्षं प्र
 माणतः ॥ एकदा तु निशायां वैशूद्रेण वाणिजः प्रिये ॥ ८ ॥ सुप्तो रत्नादिलाभेन कुठारेण तदाहतः ॥
 द्रव्यं सर्वं गृहीतं तु भूमिमध्ये तथा धृतम् ॥ ९ ॥ तन्मध्ये तु षडंशस्य व्ययं कुर्याद्दिने दिने ॥ बहुवर्षं
 ते काले शूद्रो मृत्युवशो भवेत् ॥ १० ॥ पातयामास घोरे तं यमदूतो यमाज्ञया ॥ षष्टिवर्षं सहस्रा
 णि भुक्तवानरकया तनाम् ॥ ११ ॥ ततो जातो महादेविराक्षसो गहने वने ॥ पुनः शृगालयोनिं च मानु
 षो ह्यभवत् पुनः ॥ १२ ॥ धनधान्यसमायुक्तो भार्या जाता तु यापुरा ॥ वंध्यारोगसमायुक्ता कन्यका
 चैव जायते ॥ १३ ॥ तस्य रोगो भवत्पश्चाद्विविधश्च वयोंतरे ॥ पूर्वजन्मनि भो देवि मित्रं च निहतं यतः
 ॥ १४ ॥ तत्पापेन च भो देवि पुत्रो नैवोपजायते ॥ महिषी पुत्रघाताच्च कं परो गी प्रजायते ॥ १५ ॥

क. वि.

॥२६॥

तस्यशांतिप्रवक्ष्यामिशृणुदेविसुशोभने ॥ षडंशवैततोदानंविदुषेब्राह्मणायच ॥ १६ ॥ गांत
 थामहिषींदद्याद्विधिवद्भोजयेद्विजान् ॥ गायत्रीजातवेदाभ्यांद्विलक्षं च जपंततः ॥ १७ ॥ कुण्डे
 त्रिकोणकेचैवहोमंवेकारयेत्ततः ॥ जपस्यैवदशांशेनहवनादिकमाचरेत् ॥ १८ ॥ ततोवैप्रतिमां
 कुर्याद्वैश्यस्यैवविधानतः ॥ द्वादशेनपलेनैवसुवर्णस्यविशेषतः ॥ १९ ॥ पूजयेत्पूर्वजैर्मन्त्रैस्त
 तोविप्रायदापयेत् ॥ एवंकृतेनसंदेहोपुत्रोभवतिनान्यथा ॥ २० ॥ सर्वैरोगाःक्षयंयांतिनात्रका
 र्याविचारणा ॥ २१ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादेपुण्यनक्षत्रस्यप्रथमचर
 णप्रायश्चित्तकथनं नाम द्वात्रिंशोऽध्यायः ॥ ३२ ॥

॥ श्रीशिवउवाच ॥ अथातःसंप्रवक्ष्यामिशृणुदेविविशेषतः ॥ आदौपापफलं देविभुज्यते देवमानु
 षैः ॥ १ ॥ पश्चात्पुण्यफलं देविपरलोकइहापिवा ॥ एकःशिल्पकरो देवि वसते हस्तिनापुरे ॥
 ॥ २ ॥ हेमदास इति ख्यातो भार्याद्वयसमन्वितः ॥ प्रत्यहं शिल्पकार्यं च करोति व्ययकारणात् ॥
 ॥ ३ ॥ काशीतः पश्चिमे देवि स्वकर्मनिरतः सदा ॥ अश्वत्थानां च वृक्षाणां छेदनानि च कारसः ॥
 ॥ ४ ॥ एवं बहुगते काले शिल्पकारो मृतः प्रिये ॥ नरके तस्य पतनं षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ ५ ॥ प
 तीभ्यां सह भो देविया तोयोर्निविडालकीम् ॥ विडालयोर्निवैभुत्तवासरटस्तु ततोऽभवत् ॥ ६ ॥

अ. ३३

॥२६॥

पुनश्चाभून्नरोदेविमध्यदेशेसुपूजिते॥पूर्वजन्मनिवृक्षाणांछेदनंप्रत्यहंकृतम् ॥ ७ ॥ तेनपापेनभो
 देविपुत्रोनैवप्रजायते॥ कन्यकाश्चैवसंजाताः स्त्रियोरोगःसुदारुणः ॥ ८ ॥ शरीरेमहतोपीडारा
 त्रौनिद्रानलभ्यते ॥ कन्यकायाश्चवैधव्यंवृक्षच्छेदनतः प्रिये ॥ ९ ॥ तस्यशांतिप्रवक्ष्यामि
 ततः पापनिवर्तनम् ॥ चतुर्थांशंतुवैदानंब्राह्मणायप्रदापयेत् ॥ १० ॥ दशायुतंजपंकुर्याद्वायत्री
 मूलमंत्रतः ॥ पंचपलसुवर्णस्यवृक्षंवैकारयेत्ततः ॥ ११ ॥ पूजयित्वायथान्यायंवृक्षंविप्रायदाप
 येत् ॥ पंचधेनूस्तथादद्याद्दृषभंस्वर्णभूषितम् ॥ १२ ॥ कूष्माण्डनारिकेरंचपंचरत्नसमन्वित
 म् ॥ गंगामध्येतुदातव्यंश्वेतवस्त्रेणवेष्टितम् ॥ १३ ॥ एवंकृतेनसंदेहः पुत्रोवैजायतेशिवे ॥ सर्व
 व्याधिः क्षयंयातिकन्यकाचसुखायती ॥ १४ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवा
 देपुण्यनक्षत्रस्यद्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३३ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ मध्यदेशेवरारोहेलोहकारश्चतस्थिवान् ॥ हेमकारेतिविख्यातोविष्णुव्रतर
 तः सदा ॥ १ ॥ पत्नीतस्यप्रभानामपतिशुश्रूषणेरता॥धनधान्यसमायुक्तोमहालोभेनसंयुतः॥
 ॥ २ ॥ पुरेविख्यातयवनस्तत्रनित्यंसतिष्ठति ॥ गौरेकालोहकारेणवालयतः पालिताशिवे ॥

क.वि.

॥२७॥

॥ ३ ॥ एकस्मिन्दिवसेदेविपंकेमग्राचगौर्वरा ॥ तच्छ्रुत्वालोहकारस्तुनगतस्तत्रवैशि
वे ॥ ४ ॥ मृतारात्रोतदादेविपंकेवैतरणीचसा ॥ बहुकालेनभोदेविमरणंतस्यवैगृहे ॥ ५ ॥ त
स्यपत्नीसतीजातासत्यलोकंगतौचतौ ॥ दशलक्षमितंवर्षसत्यलोकेचतस्थिवान् ॥ ६ ॥ पुनः
पुण्यक्षयेजातेमर्त्यलोकेतदाभवत् ॥ मानुषःशुभजन्माचधनधान्यसमन्वितः ॥ ७ ॥ पत्न्यास
हवरारोहेब्राह्मणानांचसेवकः ॥ पूर्वजन्मनिदेवेशिपंकेमग्राचयत्रगौः ॥ ८ ॥ नगतस्तत्रभोदेवि
तस्मात्पुत्रोनजायते ॥ कन्याजातापुरादेवितस्यामृत्युश्चजायते ॥ ९ ॥ तदर्थंवाटिकांकूपंपथि
मध्येचकारयेत् ॥ कुर्याच्चैवतुलादानंपात्राणिविविधानिच ॥ १० ॥ गोयुग्मंघृतकुम्भंचब्राह्म
णायप्रदापयेत् ॥ गायत्रीमंत्रजाप्यंचलक्षमेकंतुकारयेत् ॥ ११ ॥ होमंकुर्यात्ततोदेवितिलधा
न्यादितंडुलैः ॥ ब्राह्मणान्भोजयेद्देवशतसंख्यान्वरानने ॥ १२ ॥ एवंकृत्वावरारोहेपुत्रोभवति
नान्यथा ॥ बन्ध्यत्वंनाशमायातिव्याधिनाशोभवेद्भुवम् ॥ १३ ॥ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहिता
यांपार्वतीहरसंवादेपुण्यनक्षत्रस्यतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनंनामचतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३४ ॥
॥ श्रीशिवउवाच ॥ ॥ अयोध्यानगराद्देविपूर्वेक्रोशचतुर्दशे ॥ तत्राप्येकोवसच्छाककारोवैडंभरा

अ. ३४

॥२७॥

भिधः ॥ १ ॥ चित्रातस्याभवत्पत्नीपतिसेवापरायणा ॥ शाककारोमहासाधुर्विष्णुभक्तिरतः स
 दा ॥ २ ॥ गुरुसेवारतो नित्यं प्रत्यहं शाकविक्रयी ॥ एकामार्जारिकाश्चेतापालिता तेन वै शिवे ॥
 ॥ ३ ॥ सगर्भा तत्र सा जाता वधंतस्याः सचाकरोत् ॥ चत्वारो बालकास्तस्यामृताः कुक्षौ तदान
 वे ॥ ४ ॥ ततो बहुतिथे काले शूद्रस्य मरणं शिवे ॥ यातो वै तमसा तीरे तीर्थे मृत्युर्मम प्रिये ॥ ५ ॥
 विष्णुभक्तिरतो यस्मात्तीर्थे मृत्युफलादपि ॥ गतो सौ परलोकं तु भुक्त्वा स्वर्गे तु वै भवम् ॥ ६ ॥ ष
 ष्टिवर्षसहस्राणि पुनः पुण्यक्षयो यदा ॥ तदा वृषभयोनिश्च मर्त्यलोके भवत् पुनः ॥ ७ ॥ मानुषत्वं
 ततो यातो धनधान्यसमन्वितः ॥ सुंदरो विष्णुभक्तित्वात् पुत्रेण रहितः शिवे ॥ ८ ॥ गर्भाणां पतनं जातं
 यतो मार्जारिकाहता ॥ सगर्भा च तदा देवितो गर्भो विनश्यति ॥ ९ ॥ तस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि शृणु त्वं
 गिरिजे वरे ॥ गृहवित्तार्थभागं वै ब्राह्मणाय प्रदापयेत् ॥ १० ॥ तदा पापं क्षयं याति नात्र कार्या विचारणा ॥
 शिवार्चनं प्रकुर्याद्विरौप्यमार्जारिकां तथा ॥ ११ ॥ शतपलानां कृत्वा वै सगर्भा विमलां शुभाम् ॥ पूज
 यित्वा च भो देवितो दद्याद्विजन्मने ॥ १२ ॥ लक्षजाप्यं ततो देवि त्र्यम्बकेण विशेषतः ॥ ततो भवति वै
 शुद्धः पूर्वपापान्नसंशयः ॥ १३ ॥ पुत्रो भवति वै देवि रोगाणां संक्षयस्तथा ॥ १४ ॥ इति श्रीकर्मविपाक
 संहितायां पार्वतीहरसंवादे पुण्यनक्षत्रस्य चतुर्थचरणे प्रायश्चित्तकथनं नाम पंचत्रिंशोऽध्यायः ३५

क. वि.

॥२८॥

॥ श्रीशिवउवाच ॥ अथातःसंप्रवक्ष्यामिशृणुदेविसुशोभने ॥ जातस्यसर्पनक्षत्रेप्रथमेचरणेशु
 भे ॥१॥ पुरीकाशीसमाख्यातात्रैलोक्येदेविपूजिता॥तस्यास्तुपश्चिमेभागेक्रोशेपंचदशमिते२
 माण्डव्यस्यपुरंशुभ्रंवसंतिबहवोजनाः ॥ तन्मध्येशूद्रएकोहिप्राकरोल्लवणंसदा ॥ ३ ॥ डिण्डि
 भेतिसमाख्यातोगौरितस्यवराङ्गना ॥ बहुधनंसंचितंतेननदानंक्रियतेकचित् ॥ ४ ॥ एकदादै
 वयोगेनब्राह्मणानांनिमंत्रणम् ॥ भोजनंप्रददौप्रीत्यादक्षिणांचापिदत्तवान् ॥ ५ ॥ गामेकांकपि
 लांदत्वापुरोहितायभूषिताम् ॥ ब्राह्मणोजल्पतेकश्चिच्छूद्रंप्रतितदाप्रिये ॥ ६ ॥ अहंग्रामस्यवै
 पूज्योमदीयांगांकथंप्रभो ॥ पुरोहितायदत्तवांस्त्वंप्राणंतेचददाम्यहम् ॥७॥ इतिश्रुत्वावचस्त
 स्यसशूद्रोब्राह्मणंप्रति ॥ क्रोधेनमहतादेविवृतउत्तरमुक्तवान् ॥ ८ ॥ तस्यक्रोधेनविप्रस्यक्रो
 धतश्चवरानने ॥ मरणंतस्यवैजातंतस्योपरिविषेणवै ॥ ९ ॥ ततोवहुतिथेकालेलवणकारस्य
 भार्यया ॥ मरणंतस्यवैजातंकुम्भीपाकेतदाखलु ॥ १० ॥ निक्षिप्ययमदूतेनतत्रैवचयमाज्ञ
 या॥पंचलक्षंततोवर्षकष्टंदत्तमुहुर्मुहुः ॥११॥ तत्रजातामहापीडानरकाग्निःसृतस्ततः ॥ सर्पस्य
 योर्नियातोवैगृध्रयोनिस्ततोऽभवत् ॥ १२ ॥ मानुषत्वंततोल्ब्यंमध्यदेशेवरानने ॥ पूर्वपापा
 चभोदेविपुत्रोनैवप्रजायते ॥ १३ ॥ शरीररोगमुत्पन्नं ब्रह्मदोषाद्वरानने ॥ प्रायश्चित्तंप्रवक्ष्यामि

अ. ३६

॥२८॥

पूर्वकिल्बिषशान्तये ॥ १४ ॥ गायत्रीसूर्यमंत्राभ्यांपंचलक्षजपंशिवे ॥ विधिवत्कारयामासत
 दावैवरवर्णिनि ॥ १५ ॥ होमवैकारयामासकुण्डेचाष्टदलेतथा ॥ दशांशंतर्पणंतस्यमार्जनंतद्
 शांशतः ॥ १६ ॥ प्रतिमांकारयामाससुवर्णस्यमहेश्वरि ॥ षट्पलस्यप्रयत्नेनपूजयित्वायथा
 विधि ॥ १७ ॥ मंत्रेणानेनविधिनागन्धधूपादिभिस्तथा ॥ दुर्गेदेविनमस्तुभ्यंसर्वसिद्धिप्रदेश
 रि ॥ १८ ॥ इमांपूजांगृहीत्वातुममकार्यप्रसाधय ॥ ॐ ह्रीं माहेश्वर्यै नमः ॥ ॐ दुंदुर्गायै नमः ॥
 ॐ सर्वकामप्रदेतुभ्यं नमः ॥ ॐ ईश्वर्यै नमः ॥ ॐ त्र्यम्बकाय नमः ॥ ॐ विष्णवे नमः ॥ ॐ सर्वेश्वरा
 य नमः ॥ ॐ भैरवाय नमः ॥ ॐ मार्तण्डाय नमः ॥ एतैश्च दशभिर्मन्त्रैः प्रतिमां पूजयेत्प्रिये ॥ ब्राह्म
 णाय ततो दद्याद्भक्तियुक्तेन चेतसा ॥ १९ ॥ पंचपात्रंततो दद्यात्तदुद्देशेन पार्वति ॥ तिलदानंत
 तो दद्याद्भस्त्रदानं यथाविधि ॥ २० ॥ कूष्माण्डं नारिकेरंच पंचरत्नसमान्वतम् ॥ गङ्गामध्ये प्रदातव्यं
 पूर्वपापप्रणाशने ॥ रोगात्प्रमुच्यते देवि बन्ध्यापि पुत्रमाप्नुयात् ॥ २१ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहिता
 यां पार्वतीहरसंवादे आश्लेषानक्षत्रस्य प्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम षट्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३६ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ ॥ अलर्कस्य पुरे देवि शूद्र एकोऽवसत्पुरा ॥ शूद्राचाररतो नित्यं विक्रयंकुरुते
 सदा ॥ १ ॥ गोमहिष्यादिव्यापारैर्व्यथंकुर्याद्दिनेदिने ॥ गोधनानि बहून्येव तेषां रक्षान जायते ॥

क. वि.

॥२९॥

॥ २ ॥ दुलंभइतिविख्यातोमहाज्ञानीसदावसत् ॥ एकदातस्यगोवृन्दं वनेतिष्ठतिभोऽनघे ॥
 ॥ ३ ॥ महावृष्टिस्तत्रजातागावश्चपीडिताभृशम् ॥ तासांमध्येबह्वयोगोवर्षणेनमृताःपुरा ॥
 ॥ ४ ॥ रक्षांशूद्रोनकुरुतेतृणैराच्छादनादिभिः ॥ एवंबहुगतेकालेशूद्रस्यमरणंसदा ॥ ५ ॥ न
 रकेपातयामासयमदूतोयमाज्ञया ॥ बहुवर्षसहस्राणिभुक्त्वानरकजंफलम् ॥ ६ ॥ नरकान्निर्ग
 तोदेविगजयोनिमवाप्तवान् ॥ गजयोनिंततोभुक्त्वामानुषश्चाभवत्ततः ॥ ७ ॥ स्वकर्मणःपरित्या
 गंयतः कृत्वावरानने ॥ ततःकर्मफलादेविनैवपुत्रः प्रजायते ॥ ८ ॥ गोसहस्रंतुयत्पूर्वमृतंवृष्टिज
 लेनवै ॥ तेनपापेनभोदेवितस्यव्याधिरभून्महान् ॥ ९ ॥ कृतंदानंपुरादेविसर्वपर्वणिचांजसा ॥
 तेनपुण्येनभोदेविधनधान्यगजादिकम् ॥ १० ॥ तस्यशांतिप्रवक्ष्यामिशृणुदेविसुशोभने ॥ ब्रा
 ह्मणायदशांशंचदानंदद्यात्सुरप्रिये ॥ ११ ॥ गायत्रीलक्षजाप्येनजपंकुर्यात्प्रसन्नधीः ॥ दशांशंह
 वनंदेविमार्जनंतर्पणंतथा ॥ १२ ॥ दशवर्णांततोदद्याद्ब्राह्मणायवरानने ॥ एवंकृतेनसंदेहोवरःपु
 त्रः प्रजायते ॥ रोगाःसर्वेक्षयंयांतिनात्रकार्याविचारणा ॥ १३ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहिता
 यांपार्वतीहरसंवादेसार्पणक्षत्रस्यद्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनंनानापसप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३७ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ गंगायामुत्तरेकूलेमालाकारोवसत्पुरा ॥ डेलचन्द्रेतिविख्यातोमहाज्ञानीगुणाक

अ. ३७

॥२९॥

रः॥१॥स्वकर्मनिरतो नित्यां द्विजसेवासुतत्परः ॥ तस्य पत्नी विशालाक्षी नाम्ना चन्द्रावती शुभा ॥
 ॥ २ ॥ गुरुदास इति ख्यातो वर्णधर्मसुनिष्ठितः ॥ वैश्य एकः समाख्यातो धनधान्यसमन्वितः ॥ ३ ॥
 तयोः प्रीतिरभूद्देविसुदृढा वैश्यशूद्रयोः ॥ वैश्येन तस्मै भोदेवि स्वर्णं दत्तं तदा बहु ॥ ४ ॥ लक्षत्रयं
 स्थितं स्वर्णं तस्मै वैश्येन चापि तम् ॥ मालाकोरेण तत्सर्वं भूमौ स्थाप्य तदा प्रिये ॥ ५ ॥ स्वयं जगा
 म वैश्येन सार्द्धं वेण्यां तदा प्रिये ॥ मावेनियमतः स्नानं कृतं ताभ्यां यथाविधि ॥ ६ ॥ शूद्रस्तु गृहमा
 गच्छ द्वैश्यः काश्यां समागतः ॥ तत्र काश्यां विशालाक्षि मरणं तस्य चाभवत् ॥ ७ ॥ अविमुक्ते महा
 तीर्थे देवदानवपूजिते ॥ मम पादौ समायातो धर्मक्षेत्रप्रभावतः ॥ ८ ॥ मालाकारस्तु तत्स्वर्णं भुक्त
 वान्दारसंयुतः ॥ बहुवर्षगते काले मरणं तस्य चाभवत् ॥ तदा गन्धर्वनगरे बहुवर्षसहस्रकम् ॥ ९ ॥
 पत्न्या सह वरारोहे भुक्तं वै स्वर्गजं फलं ॥ ततो बहुगते काले मानुषत्वमवाप्तवान् ॥ १० ॥ धनाढ्यो गुणवा
 न्भोक्ता देवब्राह्मणतत्परः ॥ तस्य पत्नी विशालाक्षी पूर्वजन्मप्रसङ्गतः ॥ ११ ॥ पुनर्विवाहिता देवि
 पतिसेवासुतत्परा ॥ पुष्पं च जायते देवि मासि मासि निरन्तरम् ॥ १२ ॥ पुत्रो न जायते देविकन्यका खलु
 जायते ॥ यतो वैश्यस्य वै स्वर्णं न दत्तं पूर्वजन्मनि ॥ १३ ॥ तत्कर्मणः फलाद्देवि पुत्रो नैव प्रजायते ॥
 तस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि शृणु देवि यथार्थतः ॥ १४ ॥ गृहद्रव्यषडंशेन पुण्यकार्यं च कारयेत् ॥ स्वर्णं

क. वि.
॥३०॥

दशपलैश्चैवैश्वर्यं कृत्वा प्रयत्नतः ॥ १५ ॥ पूजयित्वा विधानेन ब्राह्मणाय प्रदापयेत् ॥ षडंगजातवे
दाभ्यां जपं वै पाठयेत्ततः ॥ १६ ॥ जीर्णोद्धारं ततो देवि वापिका कूपमेव च ॥ एवं कृतेन संदेहः पुत्रो
भवति नान्यथा ॥ १७ ॥ रोगस्तस्य निवर्तेत धनं च बहु जायते ॥ १८ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां
पार्वतीहरसंवादे आश्लेषानक्षत्रस्य तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम अष्टत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३८ ॥
॥ श्रीशिव उवाच ॥ अयोध्यानगरी श्रेष्ठा सर्वदेवसु पूजिता ॥ यस्यां प्रवेशमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते
॥ १ ॥ तस्यास्तु पश्चिमे देवियोजनानां द्वयोपरि ॥ पुरं लक्ष्मणनामैकं वसंति बहवो जनाः ॥ २ ॥
तन्मध्ये शूद्र एको हि कैवर्तौ धनधान्यवान् ॥ डालेति नाम्ना विख्यातस्तस्य पत्नी च केशवी ॥ ३ ॥
तेन व्यापारतो देवि धनं बहु च संचितम् ॥ मात्स्यं प्रभुज्यते नित्यं मांसं च बहुधा प्रिये ॥ ४ ॥ निर्दयः
सर्वजन्तूनां कच्छपानां विशेषतः ॥ एवं बहु गते काले तस्य मृत्युरभूत्किल ॥ ५ ॥ यमदूतैर्महावोरे
निक्षिप्तश्च यमाज्ञया ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि भुक्त्वा नरकयातनाम् ॥ ६ ॥ नरकान्निःसृतो देवि
दर्दुरत्वं तं थागतः ॥ ऋक्षत्वं च ततो देवि मानुषत्वं ततो लभत् ॥ ७ ॥ पाण्डुरोगेण संयुक्तो वंशो
नैव तु जिवति ॥ कन्यका बह्वयः संजाता विधवा व्यभिचारिकाः ॥ ८ ॥ अपत्यानां निरोधश्च
युवत्वसमये सति ॥ अस्य पुण्यं प्रवक्ष्यामि यथा पापात् प्रमुच्यते ॥ ९ ॥ षडंशं ब्राह्मणे दानं श्रीवि

अ. ३९

॥३०॥

ष्णोः पूजनं तथा ॥ विष्णोरराटमंत्रेण लक्षजाप्यं च कारयेत् ॥ १० ॥ एवं कृतेन संदेहो वंशो भवति
 नान्यथा ॥ रोगाश्च विलयं यांति नात्र कार्या विचारणा ॥ ११ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्व
 तीहरसंवादे आश्लेषानक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३९ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ पुरा देवि शुभं रूपातं पुरं मंगलनामकम् ॥ तत्र वैश्यो वसत्येको धनधान्यसम
 न्वितः ॥ १ ॥ तस्य नाम समाख्यातं मंगलं देवि वैशुभम् ॥ तस्य पत्नी विशालाक्षी सुन्दरी सुखदा
 यिनी ॥ २ ॥ विष्णुभक्तिरतो नित्यं गुरुब्राह्मणसेवकः ॥ आचारे नियतः शांतः क्रयविक्रयतत्परः
 ॥ ३ ॥ एकदा तु गृहे विप्रो मित्रं तस्य समागतम् ॥ आदरं बहुधा कृत्वा भोजयामास शास्त्रतः ॥ ४ ॥
 स्वर्णदानं ततो लक्षमुद्रादानं ततः प्रिये ॥ दत्तं वैश्येन भो देवि ब्राह्मणाय स्वशांतये ॥ ५ ॥ ब्राह्मणेन
 हितत्सर्वं स्थापितं तस्य वै गृहे ॥ ततोऽपि तीर्थयात्रायां वाराणस्यां वरानने ॥ ६ ॥ तस्य मृत्युर्भूद्दे
 विकाश्यां चैव स्वकर्मतः ॥ बहुकाले गते देवि वैश्यो दारिद्र्यपीडितः ॥ ७ ॥ पुत्रदारैश्च संयुक्तस्त
 स्य द्रव्यं तदा प्रिये ॥ भुक्तं सर्वं ततो देवि स्वदत्तं चैव पुण्यदम् ॥ ८ ॥ वृद्धत्वे च पुनर्जाते तस्य मृत्युर्भू
 त्तिकल ॥ अयोध्यायां महातीर्थे स्वर्गवासस्ततो भवत् ॥ ९ ॥ बहुवर्षसहस्राणि विष्णुलोके वरान
 ने ॥ भुक्त्वा बहुविधं पुण्यं क्षये सति तदानघे ॥ १० ॥ मृत्युलोके भवजन्म धनधान्यसमन्वितः ॥

क. वि.

॥३१॥

विष्णुपूजारतोनित्यंब्राह्मणेषु च भक्तिमान् ॥ ११ ॥ मित्रद्रव्यं स्वयंदत्तं भुक्तं तेन ततः प्रिये ॥ पुत्रो
 त्पत्तिः प्रथमतस्तस्यैव मरणं भवेत् ॥ १२ ॥ पुनः पुत्रो न जायेत काकवन्ध्या ततः प्रिया ॥ शरीरे क
 फवातादि रोगाश्च विविधास्तथा ॥ १३ ॥ प्रौढत्वं च तदा तस्य जायते नात्र संशयः ॥ तत्पापशम
 नार्थं च पुण्यं शृणु वरानने ॥ १४ ॥ षडंशं च ततो दानं ब्राह्मणाय वरानने ॥ गायत्रीमंत्रं जाप्यं च लक्ष
 मेकं प्रयत्नतः ॥ १५ ॥ हवनं विधिवत् कुर्यात्तर्पणं मार्जनं तथा ॥ गामेकां कपिलां दद्यात्स्वर्णशृंगीं
 सहाम्बराम् ॥ १६ ॥ दद्यात्प्रयत्नतो देवि ब्राह्मणाय महात्मने ॥ तिलधेनुं ततो दद्यात्पात्रं वस्त्रं त
 था प्रिये ॥ १७ ॥ हरिवंशस्य श्रवणं दम्पतिभ्यां च भक्तिः ॥ एवं कृते ततो देवि पुनः पुत्रः प्रजायते
 ॥ १८ ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यांति नात्र कार्या विचारणा ॥ १९ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्व
 तीहरसंवादे मघानक्षत्रस्य प्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४० ॥ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ अयोध्यानगराद्देवियोजनोपरिवल्लभे ॥ दक्षिणेनान्दिनिग्रामेव संतिबहवो ज
 नाः ॥ १ ॥ द्विजस्तत्र वसत्येको मद्यवेश्यारतः सदा ॥ परस्त्रीलंपटो नित्यं मद्यमांसरतस्तथा ॥ २ ॥
 नामतो मित्रशर्मेति तस्य पत्नी तु कर्कशा ॥ प्रत्यहं द्यूतकर्मण्ययं कुर्याद्दिने दिने ॥ ३ ॥ एवं बहु
 तिथे काले तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥ पश्चान्मृता तु तत्पत्नी कर्कशा दुःखदायिनी ॥ ४ ॥ यमस्य कि

अ. ४१

॥३१॥

करैरेवनिक्षिप्तो नरकार्णवे ॥ सप्ततिर्वैसहस्राणिवर्षाणिसुरवल्लभे ॥ ६ ॥ भुक्तं महार्णवं चोरं दंपति
 भ्यां तदा शिवे ॥ ततः पापक्षये देवि श्वानयो निरभूत्पुरा ॥ ६ ॥ श्वानयो निततो भुक्त्वा शूकरो नि
 र्जनेवने ॥ मानुषस्य पुनर्योनिं मध्यदेशे ततो लभत् ॥ ७ ॥ नन्दिग्रामफलादेवि धनधान्यसमन्वि
 तः ॥ परस्त्रीलम्पटो देवि पादपीडा प्रजायते ॥ ८ ॥ मद्यपानफलादेवि गर्भपातः पुनः पुनः ॥ व
 ह्वयः कन्याः प्रजाताश्च स्त्रीसौख्यं नैव विन्दति ॥ ९ ॥ पुत्रस्य मरणं देवि जातं वेद्यासु संगमात् ॥ पू
 र्वजन्मकृतं पापं पुण्यं च गिरिजे वरे ॥ १० ॥ मानुषेणैव भुज्यन्ते मृत्युलोके सुरेश्वरि ॥ अस्य शांति
 प्रवक्ष्यामि यथोक्तं शृणु भामिनि ॥ ११ ॥ गृहवित्ताष्टमं भागं ब्राह्मणाय ददौ यदा ॥ १२ ॥ वापीकू
 पतडागेषु जीर्णोद्धारः प्रयत्नतः ॥ माघकार्तिकवैशाखे श्रावणे च विशेषतः ॥ १३ ॥ प्रत्यब्दे भो
 जयेद्विप्राञ्छ्रोत्रियान्वेदपारगान् ॥ गायत्रीजातवेदाभ्यां द्विलक्षं जपमाचरेत् ॥ १४ ॥ जपतो ह
 वनं तद्वत्तर्पणं मार्जनं तथा ॥ महाभारतमाख्यानं श्रुत्वा पापं व्यपोहति ॥ १५ ॥ दशवर्णाप्रदा
 तव्या पूर्वपापविशुद्धये ॥ एवं कृते वरारोहे सर्वरोगः प्रणश्यति ॥ १६ ॥ पुत्रो भवति भो देवि बन्ध
 त्वं च प्रणश्यति ॥ काकबन्ध्या च यानारी पुनः पुत्रमवाप्नुयात् ॥ १७ ॥ कन्यका नैव जायंते धनवृ
 द्धिर्भवेत्किल ॥ पूर्वजन्मकृतं पापं क्षयं याति न चान्यथा ॥ १८ ॥ इह लोके सुखी भूयात् पुनः पापं न

क. वि.

॥३२॥

बाधते ॥ १९ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे मघानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४१ ॥

॥ शिव उवाच ॥ अयोध्यायां विशालाक्षिकुलालो वसति प्रिये ॥ मंथराग्राममध्ये वै स्वकर्म निरतः सदा ॥ १ ॥ पात्रं वै मृन्मयं देवि प्रकरोति सदा प्रिये ॥ तस्य मित्रं समायातो ब्राह्मणो वेदपारगः ॥ २ ॥ तस्य स्त्री च महादुष्टा ब्राह्मणी व्यभिचारिणी ॥ कुलालतोऽभवत् प्रीतिमैथुनं प्रकरोति सा ॥ ३ ॥ ब्राह्मण्यांगमनं नित्यं बहुवर्षं निरंतरम् ॥ एवं बहुगते काले समतीते सुरेश्वरि ॥ ४ ॥ कुलालस्य ततो मृत्युः प्रौढे जाते सुरेश्वरि ॥ पश्चात् तस्य मृता पत्नी या पुरा व्यभिचारिणी ॥ ५ ॥ यमदूतैर्महाचोरे कर्दमे नरके प्रिये ॥ यमाज्ञया च निक्षिप्तौ शुभे वर्षे शतत्रयं ॥ ६ ॥ अनुगामिनी समायाता वर्षत्रये गते सति ॥ नरकार्णवमुद्धृत्य स्वपत्नी च ततः प्रिये ॥ ७ ॥ मृत्युलोके ततो जातौ धनधान्ययुतौ तदा ॥ ८ ॥ पुत्रकन्याविहीनश्च मृतवत् स त्वमाप्तवान् ॥ ब्राह्मणी गमनाद्देवि बहुरो गंच जायते ॥ ९ ॥ अतः शान्तिं प्रवक्ष्यामि शृणु त्वंगिरिजेशुभे ॥ सर्वस्वदानं कर्त्तव्यं रुद्रमंत्रजपं तथा ॥ १० ॥ पूजिताः पार्थिवाश्चैव वाटिकारोपणं तथा ॥ हरिवंशश्रवणं चैव भूमिदानं तथैव च ॥ ११ ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण लक्षजाप्यं तथा प्रिये ॥ होमं च कारयेद्देवितिलधान्यादितण्डुलैः ॥ १२ ॥ कुंडे वै

अ. ६२

॥३२॥

कारयामासचतुष्कोणेशुरेश्वरि ॥ दशांशहवनंदेविविधिवत्कारयेद्बुधः ॥ १३ ॥ दशवर्णांततो
 दद्यात्स्वर्णनिष्कचतुष्टयम् ॥ ब्राह्मणान्भोजयेत्पर्षिपायसान्नैःसशर्करैः ॥ १४ ॥ भूम्यादानंततो
 दद्यात्तिलान्दद्यात्प्रयत्नतः ॥ एवंकृतेनसंदेहोवंशोभवातिनान्यथा ॥ १५ ॥ सर्वैरोगाः क्षयंयां
 तिनचकन्याप्रसूयते ॥ काकवन्ध्यालभेत्पुत्रंमृतवत्साचपुत्रिणी ॥ १६ ॥ इति श्रीक० संहितायां
 पार्वतीहरसंवादे मघानक्षत्रस्यतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामद्विचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४२ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ कांचीपुर्यामहादेविवैश्यएकोऽवसत्पुरा ॥ मकरंदइतिरुयातस्तस्यस्त्रीपा
 लिकाशुभा ॥ १ ॥ अश्वादिविक्रयंदेविगजपक्ष्यादिकंतथा ॥ प्रत्यहंक्रियतेदेविबहुद्रव्यंचसंचि
 तम् ॥ २ ॥ नदेवंमन्यतेदेविपितरौनैवमन्यते ॥ गतेबहुदिनेदेविपित्रोश्चमरणंभवेत् ॥ ३ ॥ त
 योःश्राद्धंनकर्त्तव्यंकृपणत्वात्ततःप्रिये ॥ ततोबहुदिनंजातंवृद्धेसातिवरानने ॥ ४ ॥ मरणंतस्यवै
 जातंवैश्यस्यकृपणस्यच ॥ यमाज्ञयातुदूतेनकुम्भीपाकेसुदारुणे ॥ ५ ॥ निक्षिप्तःशृंगलैर्वद्धा
 युगपंचदशंतथा ॥ भुक्त्वानरकजंदुःखंमहाकृमिसमाकुलम् ॥ ६ ॥ नरकान्निःसृतोदेविमहिष
 त्वंततो लभत् ॥ पुनर्वैव्याघ्रयोनिश्चमूषयोनिस्ततोऽभवत् ॥ ७ ॥ काकयोनिस्ततोभुक्त्वागज
 योनिस्ततोऽभवत् ॥ शुभेदेशेविशालाक्षिधनधान्यसमन्वितः ॥ ८ ॥ व्याधिग्रस्तोऽभवद्देविपु

क. वि.

॥३३॥

त्रकन्याविवर्जितः ॥ काकवन्ध्याभवन्नारीमृतवत्साचपुत्रिणी ॥ ९ ॥ पूर्वजन्मकृतं पापं यतः शान्तिमवाप्नुयात् ॥ तत्सर्वं शृणु मे देवि विस्तरेण समन्वितम् ॥ १० ॥ प्रयागेनियतः स्नानं प्रतिमाघं यदा करोत् ॥ गायत्री जातवेदाभ्यां दशायुतजपं तथा ॥ ११ ॥ भूमिदानं च वैकृत्वा ततः पुत्रः प्रजायते ॥ बन्ध्यत्वं शमनं यातिकाकवन्ध्या तु शाम्यति ॥ १२ ॥ मृतवत्सालभेत्पुत्रं चिरं जीविनमुत्तमम् ॥ सर्वे रोगाः क्षयं यान्ति नात्र कार्या विचारणा ॥ १३ ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे मघानक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम त्रिचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४३ ॥ ॥ शिव उवाच ॥ ॥ सौराष्ट्रविषये देवि शोभनं नाम वैपुरम् ॥ तत्र क्षत्रीयसत्येको धनधान्यसमन्वितः ॥ १ ॥ माहं नेति च विख्यातस्तस्य पत्नी सती शुभा ॥ वैश्यवृत्तिरतो नित्यं व्यापारं कुरुते सदा ॥ २ ॥ व्यापारार्थं ततो देवि वृषभावहुपालिताः ॥ द्वौ वृषौ योजितौ देविकूपे वै पतितौ प्रिये ॥ ३ ॥ मृतौ तौ रात्रि समये जगाम सतदानच ॥ पापं च स न जानाति धनगर्वाद्द्वरानने ॥ ४ ॥ यत्किञ्चित्क्रियते कर्म शुभं वापि सुरेश्वरि ॥ तमो गुणं ततो देवि मोहं नो नाम क्षत्रियः ॥ ५ ॥ ततो बहु गते काले मरणं तस्य चाभवत् ॥ पश्चान्मृता तस्य पत्नी महालुब्धा वरानने ॥ ६ ॥ निक्षिप्तो नरके घो

१ गोविंद इति नामा वै इत्यपि पाठः । २ गोविंद इति पूर्ववत् पाठोऽन्यत्र ।

अ. ४४

॥३३॥

रेयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिभुक्त्वानरकयातनां ॥ ७ ॥ पुनःसरटयोनिश्चवृषयोनि
 स्ततोऽभवत् ॥ मानुषत्वंततोदेविमध्यदेशेवरानने ॥ ८ ॥ वृषयोश्चपुरामृत्योर्नकृतंपापमोचनम्
 ॥ तस्माद्व्याधिःसमुत्पन्नःपूर्वकर्मप्रपञ्चतः ॥ ९ ॥ मुखरायाभवत्पत्नीपुराचप्रवलाप्रिये ॥ पुन
 विवाहितादेवितद्रूपामुखरातथा ॥ १० ॥ तत्पापशमनार्थंचषडंशंदानमाचरेत् ॥ गायत्रीमूल
 मंत्रेणपंचलक्षजपंयदा ॥ ११ ॥ ततःपापंक्षयंयातिशीघ्रंपुत्रोभवेत्प्रिये ॥ अपुत्रामृतवत्साचका
 कवन्ध्याचयाशिवे ॥ १२ ॥ पुत्रिण्यश्चैवताःसर्वानात्रकार्याविचारणा ॥ रोगाः सर्वेविनश्यंतिशी
 घ्रमेवनसंशयः ॥ १३ ॥ इति श्रीकर्म० पार्व० पूर्वानक्षत्रस्यप्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम चतु
 श्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४४ ॥ ॥ ६५ ॥ ॥ ६५ ॥ ॥

॥ शिवउवाच ॥ ॥ कर्णाटदेशेभोदेविकाष्ठकारोवसत्पुरा ॥ छिनत्तिसर्वकाष्ठानिव्ययंकुर्या
 दिनेदिने ॥ १ ॥ एकावैगोत्रजाकन्यातस्यांचमैथुनंकृतम् ॥ ततोबहुगतेकालेतस्यमृत्युरभूत्पु
 रा ॥ २ ॥ पश्चात्तस्यमृतानारीकुलटाव्यभिचारिणी ॥ यमदूतैर्महावरैर्निक्षिप्तोनरकार्णवे
 ॥ ३ ॥ यमाज्ञयामहादेविभुक्त्वानरकयातनां ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिनरकेपच्यतेचसः ॥ ४ ॥
 कुक्कुटत्वंततोजातंचक्रवाकस्ततोभवत् ॥ मानुषत्वंततोजातंदेशेपूज्यतमेतथा ॥ ५ ॥ शूद्र

क. वि.
॥३४॥

सेवारतो नित्यं शूद्रस्नेहेन यन्त्रितः ॥ पितुर्मातुर्भवेद्वैरं महिष्याः क्रयविक्रयो ॥६॥ पूर्वजन्मनि भो
देविकृतं वृक्षस्य छेदनम् ॥ तस्माद्भोगः समुत्पन्नः कटिशूलं निरंतरम् ॥ ७ ॥ गोत्रकन्याभिगमनं
यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ तेन पापेन भो देवि पुत्रस्य मरणं भवेत् ॥८॥ गर्भस्राविणी ततो भार्या काक
वंध्या त्वमाप्नुयात् ॥ बह्वयः कन्यास्ततो जाताः कष्टं प्राप्नोत्यहर्निशम् ॥९॥ अतः शान्तिं प्रवक्ष्या
मि पूर्वपापविशुद्धये ॥ गृहवित्ताष्टमं भागं ब्राह्मणाय समर्पयेत् ॥ १० ॥ गायत्रीलक्षजाप्येन गोदा
नेन विशेषतः ॥ वाटिकारोपणेनापि गृहदानेन वैशिवे ॥ ११ ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यांति नात्र कार्या
विचारणा ॥ पूर्वजन्मकृतं पापं क्षयं याति न संशयः ॥ १२ ॥ जायंते बहवः पुत्राः शूराः कीर्तिविव
र्धनाः ॥ कन्यकानैव जायंते काकवन्ध्या तु शाम्यति ॥ १३ ॥ ॥ इति श्रीकर्मदिपाकसंहितायां
पार्वतीहरसंवादे पूर्वानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम पंचचत्वारिंशोऽध्यायः ॥४५॥
॥ शिव उवाच ॥ ॥ सिंहलेवै महाद्वीपे तत्र सिंहपुरं शिवे ॥ कायस्थो वैष्णवोऽप्येकस्त्रीकारामेति ना
मतः ॥ १ ॥ तस्य भार्या विशालाक्षी सूर्यानाम्नी शुभासती ॥ आतिथ्यकरणेशक्ता देवतातिथि
पूजका ॥ २ ॥ कार्तिके माघवैशाखे दीपदानं करोतिसा ॥ कदाचिद्देवयोगेन तीर्थयात्रार्थमाग
तः ॥ ३ ॥ स्वर्णकारो महादेवि बहुस्वर्णेन संयुतः ॥ आगतः सिंहनगरे तत्र वासमकारयत् ॥४॥

अ. ४६

॥३४॥

प्रीतिः परस्परं जाता कायस्थस्वर्णकारयोः ॥ स्वर्णकारस्य कन्यैका सुन्दरी कमलानना ॥ ६ ॥
 कायस्थस्याभवद्भार्यादैवयोगात्तदा शिवे ॥ ६ ॥ द्रव्यक्षयमथोज्ञात्वा स्वर्णकारो मृतः पुरा ॥ पु
 त्रदारादिकं त्यक्त्वा कायस्थश्च तदा शिवे ॥ ७ ॥ तथा सार्धं रमत्येको नित्यं नित्यं वरानने ॥ एवं
 बहु गते काले कायस्थोऽपि मृतः प्रिये ॥ ८ ॥ कुम्भीपाके भवद्भासो वर्षलक्षत्रयं तथा ॥ पुनः कर्मव
 शाद्देवि मृगयोनिस्ततो भवत् ॥ ९ ॥ मानुषत्वं वरारोहे पुनर्जातो महीतले ॥ धनधान्यसमायुक्तो
 वैश्यो नैव प्रजायते ॥ १० ॥ बहुरोगसमायुक्तो ज्वरोतीव मृतेः समः ॥ पुत्राणां मरणं देवि शीतलाद्यै
 रूपद्रवैः ॥ ११ ॥ पूर्वजन्मनि भो देवि परस्त्री गमनं कृतम् ॥ त्यक्त्वा विवाहितानारी पुत्रकन्यासम
 न्विता ॥ १२ ॥ तत्पापेन च भो देवि पुत्रादीनां विनाशनम् ॥ गर्भनाशो भवेद्देवि वन्ध्यत्वं जायते
 शिवे ॥ १३ ॥ काकवन्ध्या भवेन्नारी सुखं नैव प्रजायते ॥ स्वल्पभोगी कृशाङ्गश्च कथाश्रवण
 तत्परः ॥ १४ ॥ विद्यादानविहीनश्च स्वकुले बहु निष्ठुरः ॥ अस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि कृतं यत्पूर्वज
 न्मनि ॥ १५ ॥ तत्सर्वं शृणु मे देवि यतः शुद्धिमवाप्नुयात् ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण लक्षजाप्यं वरानने
 ॥ १६ ॥ हवनं तद्दशांशेन तर्पणं मार्जनं ततः ॥ हरिवंशस्य श्रवणं कुर्यात्त्र्यावृत्तिं संख्यया ॥ १७ ॥
 दशवर्णात्ततोदानं स्वर्णदानं विशेषतः ॥ निष्कत्रयं प्रदद्याच्च ततः पापक्षयो भवेत् ॥ १८ ॥ भोजये

क. वि.

॥३५॥

द्वाह्मणान्षष्टितथादद्याच्चदक्षिणाम् ॥ एवंकृतेविधानेनपुत्रोभवतिनान्यथा ॥ १९ ॥ रोगाःसर्वे
 क्षयंयान्तिनात्रकार्याविचारणा ॥ एवंयदानकुर्यात्तुतदारोगःपुनःपुनः ॥ २० ॥ जायतेनात्रसंदे
 हःपूर्वजन्मफलात्किल ॥ २१ ॥ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादेपूर्वानक्षत्रस्य
 तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनंनामषट्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४६ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ नर्मदादक्षिणेकूलेब्राह्मणोवसतिप्रिये ॥ ब्रह्मकर्मकरोनित्यंसदावेदपरायणः
 ॥ १ ॥ शंकरस्यपुरेदेविप्रत्यहंवेदपाठनम् ॥ अर्भकान्ब्रह्मजातीयान्पाठयामासवैसदा ॥ २ ॥
 तस्यभार्याद्वयंचासीदेकाप्रीतिमतीसदा ॥ विरोधिनीततोह्येकाज्येष्ठांभार्याततोत्यजत् ॥ ३ ॥
 एवंबहुगतेकालेब्राह्मणस्यसदाशिवे ॥ ततोमृत्युवशंयातस्तस्यभार्यागरीयसी ॥ ४ ॥ चितांकृ
 त्वाप्रयत्नेनभर्तुःखलुवरानने ॥ भर्त्रासहचभोदेविसतीभवतितत्क्षणात् ॥ ५ ॥ सत्यलोकस्त्व
 भूतस्यजाययासहितस्यैव ॥ बहुवर्षसहस्राणिसत्यलोकेवसत्तदा ॥ ६ ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेम
 र्त्यलोकेभवत्पुनः ॥ मानुषत्वंशुभेजन्मकुलेमहतिपूजिते ॥ ७ ॥ धनधान्यसमायुक्तौवंशहीनो
 विचक्षणः ॥ पूर्वजन्मनिभोदेविभार्यात्यागःकृतोयतः ॥ ८ ॥ तेनदोषेणभोदेविततःपुत्रोनजीव
 ति ॥ दिनेदिनेकुक्षिपीडातस्यचान्याप्रजायते ॥ ९ ॥ पुण्यंशृणुमहादेवियतःपुत्रःप्रजायते ॥ गृ

अ. ४७

॥३५॥]

हवित्तषडंशेनपुण्यकार्येचकारयेत् ॥ १० ॥ वापीकूपतडागंचपथिमध्येचकारयेत् ॥ गायत्री
 जातवेदाभ्यांजपंकुर्याद्विचक्षणः ॥ ११ ॥ होमंचतद्दशांशेनतिलतंदुलपायसैः ॥ दशवर्णाप्रदात
 व्याविप्राणांभोजनंशतम् ॥ १२ ॥ एवंकृतेनसंदेहोवंशलाभोभवेदनु ॥ व्याधिश्चैवप्रमुच्येतस
 त्यंसत्यंवराननै ॥ १३ ॥ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादेपूर्वानक्षत्रस्यचतुर्थ
 चरणप्रायश्चित्तकथनं नामसप्तचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४७ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ अयोध्यानगरेदेविवैश्योवात्सीत्सुरेश्वरि ॥ स्वकर्मनिरतोदान्तोविष्णुभक्ति
 परायणः ॥ १ ॥ धनधान्यसमायुक्तोविप्रसेवासुतत्परः ॥ पत्नीतस्यवरारोहेसुन्दरीचपतिव्रता ॥
 कश्चिन्मित्रंप्रियस्तस्यब्राह्मणोवेदपारगः ॥ २ ॥ प्रत्यहंनिकटेतस्यबहुस्वर्णमुपार्जितम् ॥ ब्राह्म
 णोप्यात्मनःस्वर्णंददौवैश्यायवैशिवे ॥ ३ ॥ तीर्थयात्राप्रसंगेनवाराणस्यांगतःसवै ॥ गत्वाका
 श्यांवरारोहेशरीं ब्राह्मणोत्यजत् ॥ ४ ॥ वैश्येनसर्वतद्द्रव्यंभुक्तंबहुदिनोपरि ॥ शरीरंचात्यजद्दे
 विपुण्यतीर्थेस्त्रियासह ॥ ५ ॥ अयोध्यायांविशालाक्षिस्वर्गवासंतथाक्षयम् ॥ दशपंचदशंभु
 क्त्वाफलंचैवमनोहरम् ॥ ६ ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेमृत्युलोकेसुरेश्वरि ॥ कुलेमहतिवैपूज्येनर
 जन्मततोभवत् ॥ ७ ॥ धनधान्यसमायुक्तोविष्णुपूजासुतत्परः ॥ ब्राह्मणस्यैवस्वर्णंहिनदत्तं

क. वि.
॥३६॥

वैगृहीतवान् ॥ ८ ॥ तस्मात्सलुवरारोहेपुत्रस्तस्यनजायते ॥ शरीरेचमहाकर्षमध्यमध्यप्र-
जायते ॥ ९ ॥ तस्यचोत्तरफल्गुन्याःप्रथमेचरणेशुभे ॥ जन्मचैवाप्यभूदेविपुत्रकन्याविवर्जितः
॥ १० ॥ अस्यपापस्यवैशांतिपुण्यंशृणुवरानने ॥ हरिवंशश्रवणंकुर्याद्भारमेकंचतत्परः ॥ ११ ॥
गृहवित्तषडंशेनपुण्यकार्यचकारसः ॥ गायत्रीमूलमंत्रेणदशायुतजपंतथा ॥ १२ ॥ होमंचतद्
शांशेनतर्पणंमार्जनंतथा ॥ दशवर्णाप्रदातव्यास्वर्णयुक्तासहांवरा ॥ १३ ॥ भूमिदानंततोदेवि
विप्रायविदुषेप्रिये ॥ व्रतंसूर्यस्यवैकुर्यात्पत्न्यासहवरानने ॥ १४ ॥ कूष्माण्डनारिकेरंचपंचरत्न
समन्वितम् ॥ गंगामध्येप्रदातव्यंसुवर्णदक्षिणांततः ॥ १५ ॥ शय्यादानंप्रयत्नेनप्रकुर्यान्नियते
न्द्रियः ॥ एवंकृतेनसंदेहःसर्वरोगोविनश्यति ॥ १६ ॥ अपुत्रोलभतेपुत्रंकाकवन्ध्यासुतंलभेत् ॥
मृतवत्सासुतंसूतेचिरंजिविनमुत्तमम् ॥ १७ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादेउ-
त्तरानक्षत्रस्यप्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनंनामाष्टचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४८ ॥
॥ श्रीशिवउवाच ॥ ॥ पुरुषोत्तमपुरेर्म्येस्वर्णकारोवसत्पुरा ॥ स्वकर्मनिरतो नित्यंहेमकृत्यवि-
चक्षणः ॥ १ ॥ ब्राह्मणस्तस्यवैमित्रंधनाढ्योवेदवर्जितः ॥ तेनविप्रेणभोदेविस्वर्णदत्तंशतंपल-
म् ॥ २ ॥ स्वर्णकारायमित्रायमाल्यार्थंचविचक्षणे ॥ ब्राह्मणायनदत्तंहिमाल्यंदिव्यंवरेऽनघे ॥ ३ ॥

अ. ४९

॥३६॥

ब्राह्मणस्य भवेन्मृत्युः किञ्चित्काले गते सति ॥ स्वर्गं तत्स्वेच्छया भुक्तं पुत्रदारेण संयुतम् ॥ ४ ॥
 ततो बहु गते काले स्वर्णकारस्य वैशिवे ॥ मरणं वै तदा जातं पुत्रदारेण संयुतम् ॥ ५ ॥ महा
 कटाहनरके दूतैः क्षिप्तो यमाज्ञया ॥ युगमेकं वरारोहे भुक्तं नरकजं फलम् ॥ ६ ॥ नरकाग्निर्गतो दे
 विव्याघ्रयोनिस्ततो भवत् ॥ व्याघ्रयोनिस्ततो भुक्त्वा शृगालत्वं ततो भवत् ॥ ७ ॥ ततः काकस्य
 वैयोनिं भुक्त्वा नरकमाप्नुयात् ॥ देशेषु पुण्यतरे देविमानुषत्वं सुरेश्वरि ॥ ८ ॥ पूर्वजन्मनियत्स्वर्णं
 ब्राह्मणस्य हृत्प्रिये ॥ तेन पापेन भो देवि पुत्रो नैव प्रजायते ॥ ९ ॥ गर्भस्त्रावी भवेन्नारीका कवन्ध्या
 च जायते ॥ अस्य पापस्य वै शांतिं शृणु देवि सुशोभने ॥ १० ॥ षडंशं च ततो दानं ब्राह्मणाय समर्प
 येत् ॥ दशायुतजपं कुर्याद्वायुनियमेन च ॥ ११ ॥ हरिवंशश्रवणं देवि संकल्प्य श्रद्धया युतम् ॥
 होमं वै कारयेद्देवि स्वर्णदानं शतं पलम् ॥ १२ ॥ गोदानं विधिवत्कुर्याच्छिवपूजनमेव च ॥ एवं कृ
 तेन संदेहः शीघ्रं पुत्रमवाप्स्यते ॥ १३ ॥ मृतवत्सालभेत्पुत्रं चिरजीविनमुत्तमम् ॥ काकवन्ध्या
 प्रसूयेत सत्यमेव न संशयः ॥ रोगात्प्रमुच्यते शीघ्रं ज्वरः सर्वः क्षयं व्रजेत् ॥ १४ ॥ ॥ इति श्रीक
 र्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे उत्तरानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकोनपंचा
 शत्तमोऽध्यायः ॥ ४९ ॥

क. वि.

॥३७॥

॥ शिवउवाच ॥ पुरैवैपट्टनेदेवितैलकारोवसत्पुरा ॥ महाधनाढ्योवैदेविकोटिद्रव्येणसंयुतः ॥
 ॥ १ ॥ तस्यचस्त्रीद्वयंचासीज्येष्ठायांवैविषंददौ ॥ कनिष्ठाचगृहेतस्यगृहिणीधर्मचारिणी ॥ २ ॥
 एवंबहुगतेकालेतैलकारस्यवैशिवे ॥ मरणंतस्यवैजातंयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ ३ ॥ महाकटाहेनर
 केनिःक्षिप्तश्चसुदारुणे ॥ तत्रापिवहुधापोडानानानरकयातना ॥ ४ ॥ त्रिंशत्सहस्रं वैवर्षतीत्रिंदुः
 खमजायत ॥ भुक्तंनरकजंदुःखंयोनिर्षस्यवैशिवे ॥ ५ ॥ गृध्रत्वंकुक्कुटत्वंवैद्वेयोनीचतदागतः
 ॥ मानुषस्यचवैयोनिजातःखलुवरानने ॥ ६ ॥ धनधान्यसमायुक्तोगुणज्ञोज्ञानवानपि ॥ ततो
 वैतस्यमरणंगंगायांदेविजायते ॥ ७ ॥ तत्फलेनमहादेविमानुषोधनवानभूत् ॥ तैलकारश्चयत्पू
 र्वज्येष्ठायैचविषंददौ ॥ ८ ॥ तत्पापेनैवभोदेविपुत्रेनैवप्रजायते ॥ बहुरोगेणसंयुक्तोभार्याकष्टयु
 तासदा ॥ ९ ॥ अथशांतिप्रवक्ष्यामिशृणुदेविसविस्तराम् ॥ गृहवित्ताष्टमंभागंपुण्यकार्यचका
 रसः ॥ १० ॥ गायत्रीमूलमंत्रेणलक्षजाप्यंचकारयेत् ॥ हवनंतद्दशांशेनमार्जनंतर्पणंतथा ॥
 ॥ ११ ॥ त्र्यम्बकेतिचमन्त्रेणदशायुतजपंपुनः ॥ दशवर्णाततोदातंकूष्माण्डंरत्नसंयुतम् ॥ १२ ॥
 काश्यांवैग्रहणेदद्यात्पत्न्यासार्धवरानने ॥ कार्तिकेमाधवेमाघेप्रातःस्नानंसमाचरेत् ॥ १३ ॥
 तिलधेनुंततोदत्वासद्यःपापात्प्रमुच्यते ॥ एवंकृतेनसंदेहोवंशलाभोभवेद्भुवम् ॥ १४ ॥ कन्यका

अ. ५०

॥३७॥

जननीचापिसापिपुत्रवतीभवेत् ॥ मृतवत्सालभेत्पुत्रांचिरंजीविनमुत्तमम् ॥ रोगात्प्रमुच्यतेशी
 ग्रंज्वरोनैवप्रजायते ॥ १५ ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादे उत्तरानक्षत्र
 स्यतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम पंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५० ॥ ॥ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ गयापुर्यापुरादेविब्राह्मणोवसतिप्रिये ॥ वेदकर्मपरिभ्रष्टोभक्षपानरतःसदा
 ॥ १ ॥ स्तेयवेद्यासुसंसर्गीसप्रतिग्रहवानपि ॥ वयःसर्वगतंदेविवृद्धेजातेमृतःसवै ॥ २ ॥ यमदू
 तोमहाघोरेकटाहनरकेक्षिपत् ॥ लक्षत्रयमितंदेविभुक्तंनरकजंफलम् ॥ ३ ॥ चाणूरस्यकु
 लेजन्मततःप्रेतोह्यभूत्पुरा ॥ बिडालत्वंततोयातःफल्गुतीर्थेमृतःसवै ॥ ४ ॥ पुनर्मानुषयोनि
 श्रमध्यदेशेसुरेश्वरि ॥ कन्यकाजनिताभार्याशरीरेसततंज्वरः ॥ ५ ॥ चित्तोद्विग्नःसदादेविव
 दुदुःखेनपीडितः ॥ अस्यशांतिंशृणुष्वदौयतःपापक्षयोभवेत् ॥ ६ ॥ केशवस्यार्चनंचादौ
 साधूनांसेवनंयदा ॥ ब्राह्मणेदृढभक्तिश्चदानेवैभोजनेतथा ॥ ७ ॥ गांसवत्सांततोदद्याद्विप्रायप्रति
 वत्सरम् ॥ श्रवणंविष्णुमाहात्म्यंहरिवंशश्रवणंतथा ॥ ८ ॥ एवंकृतेनसंदेहोबहुपुत्रःप्रजायते ॥
 रोगाःसर्वेक्षयंयांतिकाकवन्ध्याचपुत्रिणी ॥ ९ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादे
 उत्तरानक्षत्रस्यचतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५१ ॥ ॥

क. वि.

॥३८॥

॥ शिवउवाच ॥ ॥ स्वर्णकारोवसदेविपुरेभोजकटेशुभे ॥ स्त्रीचतस्यमहादुष्टापरपुंसिरतास
 दा ॥ १ ॥ तद्दृष्ट्वैश्यएकोपिह्यागतो धनसंयुतः ॥ स्वर्णकारस्यवैश्यस्यदृष्टाप्रोतिरभूत्तयोः ॥
 ॥ २ ॥ व्यापारार्थं गृहीतं तु वैश्यस्वर्णं तदाप्रिये ॥ पलं शतमितं देवि विक्रयं चाकरोत्किल ॥ ३ ॥
 स्वर्णकारस्ययापत्नीसुंदरीकुलटापरा ॥ प्रीत्या तदा भजत्पत्नीवैश्याय धनिकाय वै ॥ ४ ॥ एवं
 बहुगते काले वैश्यस्य मरणं भवेत् ॥ पश्चान्मृतस्तदा सोऽपि स्वर्णकारो वरानने ॥ ५ ॥ उभौ च नरके
 यातौ बहुकालं तु दोषतः ॥ युगमेकमितं देवि भुक्त्वानरकया तनाम् ॥ ६ ॥ नरकाग्निः सृतौ तौ तु श्वा
 नयोर्नितदागतौ ॥ पुनर्वृषभयोर्निचनरयोर्निततो गतौ ॥ ७ ॥ महाधनसमायुक्तो देशे पुण्यतमे
 शुभे ॥ पूर्वजन्मप्रसंगेन स वैश्यः पुत्रतां गतः ॥ ८ ॥ भार्या तस्य तु भो देविया पुरा व्यभिचारिणी ॥
 पुत्रोत्पत्तिस्तदा तस्य मरणं शीघ्रमाप्तवान् ॥ ९ ॥ शरीरे महती पीडा स ततं चिंतया युतः ॥ अस्य
 शांतिं प्रवक्ष्यामि यथोक्तं शृणु वल्लभे ॥ १० ॥ गृहवित्ताष्टमं भागं पुण्यकार्यं च कारयेत् ॥ जातवेदे
 तिमंत्रेण पंचायुतजपं तथा ॥ ११ ॥ दशांशं हवनं कुर्यात्तर्पणं मार्जनं तथा ॥ पापशांत्यै च भो देवि
 भोजयेद्ब्राह्मणं शतम् ॥ १२ ॥ गोदानं च विशेषेण शय्यादानं तथा प्रिये ॥ प्रतिमां कारयेद्देवि सुवर्ण
 स्य तदा शुभे ॥ १३ ॥ एकादशपलेनैव रचितां वस्त्रभूषिताम् ॥ पूजयेद्द्विधिवद्देवि मन्त्रेणानेनैव

अ. ५२

॥३८॥

शिवे ॥ १४ ॥ श्रीविष्णोपुण्डरीकाक्षभुवनानां चपालक ॥ चन्दनैः प्रतिमादेवि पूजयामि गृहाण
 भोः ॥ १५ ॐ शंखायनमः ॥ ॐ चक्रायनमः ॥ ॐ गदायैनमः ॥ ॐ शार्ङ्गायनमः ॥ ॐ गरु
 डायनमः ॥ ॐ नन्दायनमः ॥ ॐ सुनन्दायनमः ॥ ॐ जयायनमः ॥ ॐ विजयायनमः ॥ ॐ कि
 रोटिन्महादेव शंखचक्रगदाधर ॥ पापंमया कृतं पूर्वतत्क्षमस्व दयानिधे ॥ १६ ॥ ततः प्रदक्षिणां
 कुर्यात्पत्न्या सह वरानने ॥ प्रतिमां पूजितां चैव ब्राह्मणाय समर्पयेत् ॥ १७ ॥ एवं कृते तदा देवि पुत्रो
 भवति नान्यथा ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यांति नात्र कार्या विचारणा ॥ १८ ॥ इ० कर्म० सं० पार्वतीहरसं
 वादे हस्तन० प्रथमचरणप्रायेश्चित्तकथनं नाम द्विपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५२ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ वङ्गदेशे महादेविकेशवं नाम वैपुरं ॥ खड्गनामेति विख्यातो नापितो वसतिप्रिये
 ॥ १ ॥ महाधनसमायुक्तो भाग्यवान् देवपूजकः ॥ तस्य पत्नी विशालाक्षी लीलानाम्नीति विश्रुता
 ॥ २ ॥ तस्यां पुत्रद्वयं जातं नापितस्य तदा प्रिये ॥ एको द्यूतरतः पुत्रो द्वितीयश्चोरसंमतः ॥ ३ ॥
 परस्त्रीलम्पटो देविनापितस्य च वै सुतः ॥ ज्येष्ठपुत्रस्य या भार्या पुंश्चली चाति सुन्दरी ॥ ४ ॥ नापि
 तं प्राभजत्सा तु श्वशुरं खड्गनामकम् ॥ एवं बहुगते काले तस्य मृत्युरभूत्तदा ॥ ५ ॥ तदा पत्नी स
 तीजातानां पितस्य चिताग्निना ॥ सत्यलोकमभूद्देवि भार्यया सहितस्य वै ॥ ६ ॥ युगमेकायुतं दे

क. वि.

॥३९॥

विसत्यलोकेऽवसत्तदा ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेपुनर्मानुष्यमातवान् ॥ ७ ॥ धनधान्यसमायुक्तो
 अपुत्रश्चसुशोभने ॥ पंचकन्याःप्रजायन्तेव्याधिस्तस्यप्रजायते ॥ ८ ॥ अस्यशांतिप्रवक्ष्यामि
 पूर्वपापक्षयंयतः ॥ गृहवित्ताष्टमंभागंब्राह्मणायसमर्पयेत् ॥ ९ ॥ गायत्रीमूलमंत्रेणलक्षजाप्यंच
 कारयेत् ॥ हवनंतद्दशांशेनतर्पणंमार्जनंतथा ॥ १० ॥ वाटिकाकूपमार्गवैतडागंचैवकारयेत् ॥
 तुलसीसेवनंनित्यमेकादशीव्रतंततः ॥ ११ ॥ वृंताकंमूलिकांचैवनभोक्तव्यंकदाचन ॥ दशव
 र्णांततोदानंहरिवंशश्रवणंतथा ॥ १२ ॥ एवंकृतेनसंदेहःपुत्रोभवतितस्यैव ॥ कन्यकानैवजायं
 तेवंध्यत्वंचप्रशाम्यति ॥ रोगाःसर्वेक्षयंयांतिकाकवंध्यालभेत्सुतम् ॥ १३ ॥ इति श्री० क० सं०
 पार्वतीहरसंवादेहस्तनक्षत्रस्यद्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामत्रिपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥५३॥
 ॥ शिवउवाच ॥ कौशिकीदक्षिणेकूलेकारुकोवसतिप्रिये ॥ विष्णुभक्तिरतो नित्यंकृषिकर्मसु
 तत्परः ॥ १ ॥ धनंतुसंचितंदेविकार्पण्यात्पुण्यवर्जितः ॥ एकस्मिन्तसमयेरात्रौक्षेत्रेव्याघ्रेणवैह
 तः ॥ २ ॥ यमदूतैर्महाघोरैरैवेनरकेगतः ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिभुक्त्वानरकयातनाम्
 ॥ ३ ॥ ततःकर्मवशादेविविडालत्वंप्रजायते ॥ पुनःकुक्कुटयोनिर्वैशृगालत्वंततोभवत् ॥ ४ ॥
 पुनर्मानुषयोनिंचमध्यदेशेवरानने ॥ पुत्रकन्याविहीनश्चअशौरोगेणपीडितः ॥ ५ ॥ अस्य

अ. ५४

॥३९॥

शांतिप्रवक्ष्यामिपूर्वपापविशुद्धये ॥ सूर्यमाराधयेन्नित्यं व्रतं सूर्यस्य वासरे ॥ ६ ॥ गायत्रीमूल
 मंत्रेण दशायुतजपंततः ॥ प्रयागेनियतः स्नानं माघवैशाखकार्तिके ॥ ७ ॥ भूमिदानं ततो देवि
 वित्तशाठ्यं न कारयेत् ॥ गोमिथुनं ततो दानं सर्वालंकारभूषितम् ॥ ८ ॥ कूष्माण्डं नारिकेरं च
 पंचरत्नसमन्वितम् ॥ गंगामध्ये प्रदातव्यं तुलसीपत्रसंयुतम् ॥ ९ ॥ माल्यं च कारयामासुर्वर्ण
 दशपलस्य वै ॥ विधिपूर्वविशेषेण विविधं गंधचर्चितम् ॥ १० ॥ आचार्याय ततो दद्यात्सर्वपापं
 विनाशयेत् ॥ पुत्रश्च जायते देविकन्यकानैव जायते ॥ ११ ॥ सर्वे रोगाः क्षयं यांति बन्ध्यत्वं च प्रण
 श्यति ॥ काकबंध्यालभेत्पुत्रं मृतवत्सा च पुत्रिणी ॥ अधनो धनमाप्नोति नात्र कार्या विचारणा ॥
 ॥ १२ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे हस्तनक्षत्रतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथ
 नं नाम चतुःपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ६४ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ हस्तिनानगरे देविकायस्थो वसतिप्रिये ॥ कवलेति समाख्यातस्तस्य स्त्री क
 मलाशुभे ॥ १ ॥ महाधनसमायुक्तो मद्यपानरतः सदा ॥ वेश्यासुरतसंतृप्तो ब्राह्मणस्य विदूषकः
 ॥ २ ॥ एकस्मिन् समये देविकश्चिद्विप्रः समागतः ॥ गंगाजलसमायुक्तो याचितं तेन भोजनम् ॥ ३ ॥
 तच्छ्रुत्वा देहजक्रोधात् ब्राह्मणं दुर्वचो वदत् ॥ संध्यासमयमासाद्य विषं पीत्वा द्विजो मृतः ॥ ४ ॥

क. वि.

॥४०॥

ततो बहुगते काले मरणं तस्य चाभवत् ॥ तस्य पत्नी सती जाता तद्दिने च वरानने ॥ ६ ॥ बहून्
 षडसहस्राणि सत्यलोकेऽवसत्तदा ॥ सौख्यानि विविधान्यत्र प्रभुक्तानि वरानने ॥ ६ ॥ ततः पुण्य
 क्षये जाते मानुषत्वं पुनर्भवेत् ॥ धनधान्यसमायुक्तो विप्रवंशे प्रजायते ॥ ७ ॥ जाताश्च महवः पुत्रा
 गौरांगाः प्रियदर्शनाः ॥ गुणज्ञारूपसंपन्ना ज्ञानिनः प्रीतिवर्द्धनाः ॥ ८ ॥ द्वौ पुत्रौ शीलशमनौ चोद्वा
 हेन समायुतौ ॥ पितुः कर्मवशादे विब्रह्महत्या पुरायतः ॥ ९ ॥ राजरोगसमायुक्तो जायागर्भो विन
 श्यति ॥ अस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि शृणु देवि पतिव्रते ॥ १० ॥ विष्णो रराट् मंत्रेण लक्षजाप्यं चकार ये
 त् ॥ दशांशं हवनं कुर्यात्तर्पणं मार्जनं तथा ॥ ११ ॥ वित्तस्य च षडंशं च ब्राह्मणे दानमाचरेत् ॥ वा
 पीकूपतडागानि पथि मध्ये चकारयेत् ॥ १२ ॥ गामे कां कपिलां दद्यात्सवत्सां वस्त्रभूषिताम् ॥
 सुवर्णस्य कृतं विप्रं पलपंचदशस्य तु ॥ १३ ॥ दद्याद्विप्राय विदुषे सर्वप्राणि रताय वै ॥ हरिवंशश्च
 वणंचैव विधिपूर्वचकारयेत् ॥ १४ ॥ पुत्रश्च जायते देवि गर्भपातश्च शाम्यति ॥ काकवन्ध्या लभे
 त्पुत्रं निश्चयं नात्र संशयः ॥ १५ ॥ पुत्राणां मरणं देवि पूर्वपापप्रपंचतः ॥ प्रायश्चित्तं विना देविकुतः
 शांतिमवाप्नुयात् ॥ १६ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे हस्तनक्षत्रस्य चतुर्थ
 चरणप्रायश्चित्तकथनं नाम पंचपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ६६ ॥

अ. ६६

॥४०॥

॥ श्रीशिवउवाच ॥ गयापुर्यामहादेविक्षत्रोह्येकोऽवसत्पुरा ॥ कुकर्मणिरतो नित्यं धनाढ्यः कृपणः
 शठः ॥ १ ॥ ह्यभवच्चञ्चला तस्य द्रौपुत्रौ च वरानने ॥ कन्या चैका विशालाक्षिजाता तस्या वरानने
 ॥ २ ॥ उद्वाहिता तदा देविकन्यका व्यभिचारिणी ॥ महिषी पुत्रघातं च प्रत्यब्दं चैव कारयेत् ॥ ३ ॥
 अनेनैव प्रकारेण वयः सर्वक्षयं गतम् ॥ ततः सर्पेण वैदृष्टस्तस्य मृत्युरभूत्तदा ॥ ४ ॥ यमदूतैर्महाघोरे
 निःक्षिप्तो नरकार्णवे ॥ त्रिसप्ततिसहस्राणि वर्षाणि च वरानने ॥ ५ ॥ भुक्त्वा कष्टं विशालाक्षि गर्भत्वं च त
 तो गतः ॥ मध्यदेशे विशालाक्षि न रजमाचक्षत्रियः ॥ ६ ॥ पुत्रो न जायते देवि पूर्वजन्मनि दोषतः ॥
 कन्यकारजसा युक्ता विधवा जायते प्रिये ॥ ७ ॥ महिषी पुत्रघाती च रोगोत्पत्तिश्च जायते ॥ अस्य पा
 पस्य शांत्यर्थं पुण्यं शृणु वरानने ॥ ८ ॥ स्ववित्तस्याष्टमं भागं ब्राह्मणाय ददेत्ततः ॥ एकां कृष्णां
 च गां देवि स्वर्णशृंगीं सवत्सकाम् ॥ ९ ॥ सर्वलक्षणसंपन्नां वस्त्रमुक्तादिभूषिताम् ॥ ब्राह्मणाय त
 दादद्याच्छ्रद्धया दानं विशेषतः ॥ १० ॥ गायत्रीजातवेदाभ्यामयुतं जपमाचरेत् ॥ हवनं तद्दशां
 शेन तर्पणं मार्जनं ततः ॥ ११ ॥ पथि मध्ये वरारोहे पंचवृक्षस्य वाटिकाम् ॥ १२ ॥ कारयेद्भवे
 नैव विष्णुवृक्षादिभिर्वृताम् ॥ १२ ॥ भोजयेद्देवि षट्षष्टिं ब्राह्मणान्वेदपारगान् ॥ निष्कत्रयसुव
 र्णस्य प्रतिमां वस्त्रभूषिताम् ॥ १३ ॥ ब्राह्मणाय ततो दद्याद्दिष्णुपादेन संयुताम् ॥ एवं कृत्वा वि

फ. वि.

॥४१॥

शालाक्षिपूर्वजन्मकृतंचयत् ॥ १४ ॥ पापंप्रणाशयेद्देविनात्रकार्याविचारणा ॥ काकवन्ध्या
 चयानारीलभतेपुत्रमुत्तमम् ॥ १५ ॥ पुत्रश्चजायतेदेविसुरूपेणसमन्वितः ॥ रोगाः सर्वेक्षयंयांतिनात्र
 कार्याविचारणा ॥ मृतवत्सालभेत्पुत्रंचिरंजीविनमुत्तमम् ॥ १६ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पा
 र्वतीहरसंवादेचित्रानक्षत्रस्यतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम षट्पञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५६ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ पुण्येनलभतेपुत्रंपुण्येनलभतेश्रियम् ॥ पुण्येनरोगनाशः स्यात्सर्वशास्त्रेषुसं
 मतम् ॥ १ ॥ मध्यदेशेवरारोहेब्राह्मणोवसतिप्रिये ॥ शरय्वादक्षिणेकूलेशोभनेकालिकापुरे ॥
 ॥ २ ॥ तत्रकालीपुरेशुभ्रेद्विजस्तिष्ठतिवैशठः ॥ स्नेहंवेद्यापरस्त्रीणांरतिसंसर्गतत्परः ॥ ३ ॥
 मद्यपानंविनादेविनिद्रातस्यनजायते ॥ तस्यस्त्रीसुमनानाग्रीपतिसेवापरायणा ॥ ४ ॥ प्रत्य
 हंपूजयद्देविस्वपतिपापकारिणम् ॥ ततोबहुगतेकालेमरणंव्याघ्रतोभवत् ॥ ५ ॥ तस्यपत्नी
 सतीजातासुप्त्वाग्नौचतदाहिता ॥ सत्यलोकेततोदेविकल्पमेकंप्रभुज्यते ॥ ६ ॥ पत्यासहवरारो
 हेततः पुण्यक्षयेसति ॥ मृत्युलोकेऽभवजन्मकुलेमहतिपूजिते ॥ ७ ॥ धन्यधान्यसमायुक्तो
 बाल्यतोरोगवानपि ॥ पुण्यसंबन्धयोगेनपूर्वस्त्रीयाचसंस्थिता ॥ ८ ॥ पुनर्विवाहितादेविपुत्रक
 न्याविदर्जिता ॥ अस्यपापस्यशांत्यर्थपुण्यंशृणुवरानने ॥ ९ ॥ गृहवित्तपडंशस्यपुण्यकार्य

अ. ५७

॥४१॥

चकारयेत् ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण त्रिलक्षं जपमाचरेत् ॥ १० ॥ हवनं तद्दशांशेन तर्पणं मार्जनं तथा ॥
 दशवर्णां ततो दानं भूमिदानं विशेषतः ॥ ११ ॥ गोविन्देति ततो नाम जपेन्नित्यं वरानने ॥ प्रातः
 स्नानं सदा कुर्यान्माघवैशाखकार्तिके ॥ १२ ॥ कृष्णस्य शतकंदेविभूर्जपत्रेण पुस्तकम् ॥ सम-
 न्ताद्व्याप्य तदग्रे स्थापयेत्स्वगृहं प्रति ॥ १३ ॥ हरिवंशश्रवणं देवि एकादश्यां व्रतं चरेत् ॥ एवं कृ-
 त्वा वरारोहे सर्वरोगक्षयो भवेत् ॥ पुत्रश्च जायते देवि नात्र कार्या विचारणा ॥ १४ ॥ इति श्रीकर्म-
 विपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे चित्रानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम सप्तपंचाश-
 त्तमोऽध्यायः ॥ ५७ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ अयोध्यापुरतो देवियोजनत्रयदक्षिणे ॥ सुधर्मपुरं विख्यातं वसन्ति बहवो ज-
 नाः ॥ १ ॥ तत्र वैश्यो वसत्येकः स्वकर्मनिरतः सदा ॥ धनाढ्यो रूपसंपन्नो द्विजसेवासुतत्परः ॥
 ॥ २ ॥ रतिदासेति विख्यातो विक्रयं कुरुते सदा ॥ दलाक्षीति समाख्याता तस्य पत्नी च स्वैरिणी ॥
 ॥ ३ ॥ पतिं न पूजयेद्देविरूपगर्ववशात् तथा ॥ महिष्यो बह्वयश्च संति गावो विक्रयकारणात् ॥
 ॥ ४ ॥ महिषी पुत्रवातश्च प्रत्यहं खलु जायते ॥ छागस्य विक्रयोनित्यं छागानां वध एव च ॥ ५ ॥
 गोप एको महाप्राज्ञो धनार्थी स्वर्णसंयुतः ॥ तत्र यातो महादेवि वैश्यमित्रं हि बाल्यतः ॥ ६ ॥ तस्य

क. वि.

॥४२॥

गेहेस्थितोगोपोधनधान्यसमन्वितः ॥ वैश्यपत्नीतदादेविगोपंप्रतिसदाभजत् ॥ ७ ॥ एवंबहुग
 तेकालेतस्यगोपस्यवैमृतिः ॥ वैश्यगेहेमहादेविधनंगोपस्ययत्स्वल् ॥ ८ ॥ वैश्येनैवतुतत्सर्व
 धनंतस्यव्ययंकृतम् ॥ ततःसर्ववयोयातंवैश्यमृत्युरभूतत्तदा ॥ ९ ॥ गंगायांचविशालाक्षिपत्नी
 तस्यतथामृता ॥ वैश्यस्याभूत्तथास्वर्गोवर्षषष्टिसहस्रकम् ॥ १० ॥ वैश्यपत्नीततोदेविकर्दमे
 नरकेमता ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिभुक्त्वानरक्यातनाम् ॥ ११ ॥ नरकान्निसृतासातुसर्पयोनिं
 तथागता ॥ सर्पयोनिंततोभुक्त्वागंगायांमरणंखलु ॥ १२ ॥ शूद्रंप्रतिसदास्नेहस्ततः शूद्रात
 दाभवत् ॥ वैश्यः स्वर्गफलंभुक्त्वामानुषत्वंततोगमत् ॥ १३ ॥ धनधान्यसमायुक्तोरूपवान
 तिथिप्रियः ॥ बहुधनीगुणीज्ञानीपुत्रकन्याविवर्जितः ॥ १४ ॥ वैश्यस्यशूद्रजातित्वंपूर्वस्नेह
 फलंयतः ॥ पत्नीसाचसमायातापूर्वसंबन्धकारणात् ॥ १५ ॥ यतोद्रव्यंसमाभुक्तंसर्वशूद्रस्यवै
 शिवे ॥ ततश्चैवसमुत्पन्नाः कन्यावह्वयः सुरेश्वरि ॥ १६ ॥ महिषीपुत्रघाताच्चवायुरोगादय
 स्तथा ॥ स्वपतेर्वचनंकृत्वापरपुंसिरतायतः ॥ १७ ॥ तस्मात्पुत्रस्यमरणंगर्भपातः पुनःपु
 नः ॥ अस्यशांतिमहंवक्ष्येशृणुदेविवरेनवे ॥ १८ ॥ गृहवित्तषडंशेनपुण्यंकार्यंचयत्नतः ॥ वा
 पीकूपतडागादिपथिमध्येचकारयेत् ॥ १९ ॥ शिवस्यपूजनंचैवशिवभक्तिमहर्निशम् ॥ नमः

अ. ५८

॥४२॥

शिवायमन्त्रं च पंचलक्षं च जापयेत् ॥ २० ॥ जपं करोति वै प्राज्ञो ह्यथवा कारयेत्ततः ॥ पार्थिवं ल
 क्षसंख्याकं पूजयेच्च यथाविधि ॥ २१ ॥ नमः शिवाय मन्त्रस्तु सर्वपापप्रणाशनः ॥ देहांते मुक्ति
 दश्चैव मर्त्यलोके च कामदः ॥ २२ ॥ हवनं कारयेद्देविकुण्डे चैव प्रपूजयेत् ॥ चतुरस्रे विशालाक्षिति
 लधान्यादितंडुलैः ॥ २३ ॥ ताम्रवर्णीततो देवि गांद्याद्विदुषे प्रिये ॥ निष्कमात्रं ततः स्वर्ण
 ब्राह्मणाय प्रदापयेत् ॥ २४ ॥ एवं कृतेन संदेहो व्याधिना शोभवेद्धुवम् ॥ पुत्रश्च जायते देवि पुन
 र्गर्भो न नश्यति ॥ २५ ॥ काकवन्ध्या पुनः पुत्रं प्रसूयेत न संशयः ॥ २६ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां
 पार्वतीहरसंवादे चित्रानक्षत्रस्य तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामाष्टपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५८ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ देशे पुण्यतमे देवि प्रतिष्ठानपुरे तथा ॥ ब्राह्मणो वेदविभ्रष्टस्तत्र वासमकारय
 त् ॥ १ ॥ सुरामांसस्य वै भोक्तानित्यं मर्त्यं भुनक्तिसः ॥ द्यूते नैव विशालाक्षिव्ययं कुर्यादिने दिने
 ॥ २ ॥ तस्य स्त्री परमानाम्नीभ्रष्टा चातीव सुन्दरी ॥ परपुंसिरतानित्यं निर्भया पतिवंचका ॥ ३ ॥
 एवं सर्ववयोयातंतयोर्मृत्युरभूत्किल ॥ पुण्यक्षेत्रे च गंगायां देवगंधर्वपूजिते ॥ ४ ॥ तस्य विप्रस्य वै
 स्वर्गः कल्पमेकं वरानने ॥ भुक्त्वा च विवधं सौख्यं दिव्यकन्याभिरावृतः ॥ ५ ॥ ततः पुण्यक्षये जा
 ते मृत्युलोके सुरेश्वरि ॥ महादयकुलसम्पन्ने तस्य जन्मा भवत्तदा ॥ ६ ॥ पुनः कर्मवशात्तस्य भा

क. वि.

॥४३॥

र्यासाव्यभिचारिणी ॥ पुनर्विवाहितादेविपुत्रोप्यस्यांनजायते ॥ ७ ॥ मद्यपानादिकंपापंपूर्वज
 न्मनियत्कृतं ॥ तत्फलेनमहादेविव्याधिग्रस्तस्ततोऽभवत् ॥ ८ ॥ अथशान्तिप्रवक्ष्यामियतः
 पापक्षयोभवेत् ॥ गायत्रीमूलमन्त्रेणलक्षजाप्यंवरानने ॥ ९ ॥ हवनंतद्दशांशेनतर्पणंमार्जनंत
 था ॥ देवस्याराधनंनित्यंसूर्यस्यव्रतमाचरेत् ॥ १० ॥ प्रयागेनियतःस्नानंमावेमासियथाविधि
 ॥ पत्न्यासहविशालाक्षिततःपापंप्रणश्यति ॥ ११ ॥ षडंशंचततोदेविविप्रेभ्योदानमाचरेत् ॥
 ततोवर्षेणमहतीं गांचदद्यात्पयस्विनी ॥ १२ ॥ भूमिवृत्तिकरींदद्यात्पुत्रपौत्रानुजीविनीम् ॥ ए
 वंकृतेनसंदेहोवंशोभवतिनान्यथा ॥ १३ ॥ रोगातौमुच्यतेरोगात्काकवन्ध्यासुतंलभेत् ॥ गर्भ
 भ्रष्टालभेत्पुत्रंचिरंजीविनमुत्तमम् ॥ १४ ॥ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादेचि
 त्रानक्षत्रस्यचतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनंनानैकोनषष्टितमोऽध्यायः ॥ ५९ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ कान्यकुब्जेमहादेविराजाप्येकोवसत्पुरा ॥ राजधर्मरतःशांतःप्रजापालन
 तत्परः ॥ १ ॥ रुद्रधर्मेतिविख्यातोभार्यातस्यप्रभावती ॥ एकस्मिन्दिवसेदेविब्राह्मणोभयपी
 डितः ॥ २ ॥ शरणंश्रावयामासशरणार्थीद्विजोत्तमः ॥ तस्यभार्यामहादेविसुरूपाप्यतिसुन्दरी
 ॥ ३ ॥ राजपुत्रेणतस्यांतुगमनंमुग्धतःकृतम् ॥ शरणंदत्तवान् राजापुत्रस्नेहेनयन्त्रितः ॥ ४ ॥

अ. ६०

॥४३॥

एवं बहुगते काले नृपस्य मरणं यदा ॥ तदा यमाज्ञया दूतैः क्षितो नरक कर्दमे ॥ ६ ॥ पष्टिवर्षसहस्रा
 णिनरके परिपच्यते ॥ नरकात्ततो विनिष्क्रान्तः शूकरत्वं ततोऽलभत् ॥ ६ ॥ पुनः शृगालयोनिं
 च मानुषत्वं ततो गमत् ॥ धनधान्यसमायुक्तो बहुज्ञो गुणवानपि ॥ ७ ॥ पुनर्विवाहिता जाता पत्नी
 तस्य प्रभावती ॥ पूर्वकर्मफलाद्देवितस्य पुत्रो न जायते ॥ ८ ॥ शरीरं सततं देविज्वरेणैव प्रपीडित
 म् ॥ वातपित्तकफानां च संभवः स्याद्व्ययोगते ॥ ९ ॥ अस्य दानं शृणुत्वं हियथा पापक्षयस्तथा ॥
 गृहवित्ताष्टमं भागं पुण्यकार्यं च कारयेत् ॥ १० ॥ वापीकूपतडागानां जीर्णोद्धारं यदा भवेत् ॥
 तदा पापक्षयं याति पूर्वजन्मसमुद्भवं ॥ ११ ॥ विष्णोरराट्मंत्रेण जपं कुर्याद्विचक्षणः ॥ दद्याद्वा वेद
 विदुषे सवत्सां चैव शोभने ॥ १२ ॥ वस्त्ररत्नसमायुक्तां वण्टा चामरभूषिताम् ॥ चंद्रसूर्यग्रहेका
 श्यां स्नानं दानं समाचरेत् ॥ १३ ॥ निष्कत्रयसुवर्णस्य कमलं कारयेत्ततः ॥ ब्राह्मणाय वरारोहे प्रद
 द्यात्कमलं शुभम् ॥ १४ ॥ एवं कृते वरारोहे सर्वपापक्षयो भवेत् ॥ अपि वंध्या लभेत्पुत्रं चिरं जीवि
 नमुत्तमम् ॥ सर्वरोगाः क्षयं याति नात्र कार्या विचारणा ॥ १५ ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां
 पार्वतीहरसंवादे स्वातीनक्षत्रस्य प्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम षष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६० ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ गंगायां दक्षिणे कूले विंध्ये च नगरोत्तमे ॥ द्विजोप्येको वसद्देवि ब्रह्मकर्मविर्वाजि

क. वि.
॥४४॥

तः ॥ १ ॥ अनाचाररतोनित्यं परस्त्रीलिम्पटः शठः ॥ व्यापारं कुरुते नित्यं गोहिरण्यगजादिकम् ॥
॥ २ ॥ बहुद्रव्यं भवेत्तस्य त्रिंशत्कोटिप्रमाणकम् ॥ द्रव्यस्य संग्रहं नित्यं न च किंचिद्ददाति सः ॥
॥ ३ ॥ स्वभार्या च परित्यज्य परभार्या रतो द्विजः ॥ धनेश्वर इति ख्यातं तस्य नाम पुरा भवत् ॥ ४ ॥
ततो बहुगते काले तस्य मृत्युरभूत् किल ॥ यमकिं करेण वै बद्धानि क्षिप्तो नरकार्णवे ॥ ५ ॥ महाघोरे
सुरश्रेष्ठे कल्पमेकं तदा वसत् ॥ पुनर्व्याघ्रस्य यो निचवृकयोर्निततोऽलभत् ॥ ६ ॥ पुनर्मानुषयो
निचमृतवत् सत्वमाप्तवान् ॥ महारोगसमायुक्तो न सुखं लभते क्वचित् ॥ ७ ॥ अस्य शान्तिप्रवक्ष्या
मिश्रुणु देविवरानने ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण दशलक्षजपं यदा ॥ ८ ॥ दशांशहवनं चैव तदा पापक्षयो
भवेत् ॥ गोविन्दस्य सदा ध्यानं सदा गोविन्दकीर्तनम् ॥ ९ ॥ नित्यं प्रपूजयेद्देवं शंखचक्रगदाधर
म् ॥ पीताम्बरधरं श्यामं श्रीवत्सेनविराजितम् ॥ १० ॥ प्रत्यब्दं कार्तिके मासितुलसीं विष्णुरु
पिणीम् ॥ पूजयेद्दीपदानं च दद्याद्भार्यासमन्वितः ॥ ११ ॥ गोदानं शास्त्ररीत्या च ततो दद्याद्भु
धराम् ॥ यथाशक्त्या च भोदे विब्राह्मणाय शिवात्मने ॥ १२ ॥ एवं कृतेन संदेहः पूर्वजन्मकृतं च यत्
॥ तत्पापं नाशमायाति सर्वरोगक्षयो भवेत् ॥ १३ ॥ बन्ध्यत्वं प्रशमं याति पुत्रलाभो भवेद्ध्रुवम् ॥

अ. ६१

॥४४॥

काकवन्ध्यालभेत्पुत्रं नात्र कार्या विचारणा ॥ १४ ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्व
 तीहरसंवादे स्वातीनक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकषष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६१ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ कुरुक्षेत्रे महातीर्थे बल्लवो वसतिप्रिये ॥ कृषिकर्मरतो नित्यं क्रयविक्रयतत्परः ॥
 ॥ १ ॥ महिषी गोवृषाणां च संग्रहं कुरुते बहु ॥ तस्य भार्या वरारोहे परपुंसिरता सदा ॥ २ ॥ स्व
 पतितर्जयेन्नित्यं सदानि दुरभाषणात् ॥ संग्रहो बहुद्रव्याणां न दानं दत्तवान् क्वचित् ॥ ३ ॥ एक
 स्मिन् दिवसे देवि चन्द्रपर्वाणि शोभने ॥ दशवर्णां तदा दानं कृतं क्षेत्रे तदा किल ॥ ४ ॥ ततो बहुगते
 काले तस्य मृत्युरभूत् किल ॥ यमदूतेन भो देवि निःक्षिप्तो नरके किल ॥ ५ ॥ त्रिंशद्वर्षसहस्राणि
 भुक्त्वानरकयातनाम् ॥ पुनर्माहिषयोनिश्च जातः खलु वरानने ॥ ६ ॥ नरयोनिं पुनर्लभे धन
 धान्यसमन्वितः ॥ जातः खलु वरारोहे पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ७ ॥ रोगवान्नात्र संदेहो जंघेपीडा त
 तोधिका ॥ अस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि शृणु त्वंच यथा तथा ॥ ८ ॥ षडंशं च ततो दानं विप्राय विदुषे त
 था ॥ गायत्रीलक्षजाप्यं च ततो होमं प्रकल्पयेत् ॥ ९ ॥ दशांशं तर्पणं कुर्यात्तद्दशांशं च मार्जनम् ॥
 गामेकां कपिलां दद्यात्स्वर्णशृङ्गीं सहाम्बराम् ॥ १० ॥ ब्राह्मणान् पंचपंचाशत्पक्वान्नेन प्रभो
 जयेत् ॥ पंचपात्राणि दद्याद्द्वैशय्यादानं यथाविधि ॥ ११ ॥ दशवर्णां प्रदातव्या ब्राह्मणेभ्यो य

क. वि.

॥४५॥

थाविधि ॥ एवंकृतेनसंदेहोशीघ्रपुत्रःप्रजायते ॥ १२ ॥ रोगाःसर्वैक्षयंयांतिनात्रकार्याविचा
 रणा ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादेस्वातीनक्षत्रस्यतृतीयचरणप्रायश्चित्तक
 थनंनामद्विषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६२ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ हस्तिनापुरनगरंख्यातंचैवमनोहरम् ॥ अवसंस्तत्रभोदेविनराः सर्वेविचक्ष
 णाः ॥ १ ॥ तन्मध्येऽशूद्रएकोहिधर्मात्माज्ञानवानपि ॥ स्वधर्मकर्मणाकृत्वाव्ययंकुर्याद्दिनेदिने ॥
 ॥ २ ॥ तस्यपुत्रद्वयंजातंद्वौचपापरतौशठौ ॥ प्रत्यहंजीव्यातेनमद्यवेऽथारतौचतौ ॥ ३ ॥
 द्यूतेनैवमहादेविरात्रावह्निचक्षतः ॥ नचवारयितुंशक्तौशूद्रेणतौतदाशिवे ॥ ४ ॥ ततस्तु
 दैवयोगेनप्रयागेशूद्रआगतः ॥ मासमेकंततः स्थित्वातस्यमृत्युरभूत्किल ॥ ५ ॥ विष्णुदास
 स्ततोलब्ध्वायज्ञलोकंवरानने ॥ विमानंवरमारूढोजज्ञेसहवरानने ॥ ६ ॥ तस्यभार्याविशा
 लाक्षिमर्त्यलोकेसुरश्वरि ॥ साभवेद्विधवानारीकिंचित्कालेगतेसति ॥ ७ ॥ परपुंसिरताजारे
 प्रत्यहंव्यभिचारिणी ॥ ततोबहुगतेकालेतस्यामृत्युभूत्किल ॥ ८ ॥ यमदूतैर्महावैरैर्नैः
 क्षितातत्क्षणादपि ॥ विंशत्यब्दसहस्राणिनरकेपरिभुज्यते ॥ ९ ॥ शूद्रः पुण्यक्षयेजातेमृत्यु
 लोकेसुरेश्वरि ॥ जन्मतस्यभवेद्देविमध्यदेशेसुरेश्वरि ॥ १० ॥ तदासातुभवेन्नारीयापुराव्य

अ. ६३

॥४५॥

भिचारिणी ॥ पूर्वजन्मप्रसंगाच्चवंशच्छेदोहिजायते ॥ ११ ॥ रोगश्चजायतेताभ्यांकष्टंचैवदि
 नेदिने ॥ अस्यपापस्यवैशांतितत्समासेनमेशृणु ॥ १२ ॥ स्वर्णवृक्षंवरंकृत्वास्वांगुष्ठपरिमाण
 कम् ॥ फलपुष्पसमायुक्तं पलपंचदशस्यतु ॥ १३ ॥ तस्यवृक्षस्यवैमूलेशालिग्रामशिलांशुभाम्
 ॥ पूजयित्वाविधानेनविष्णुरूपंवरानने ॥ १४ ॥ ब्राह्मणायततोदद्याद्वांचदद्यात्पयस्विनीम् ॥
 गायत्रीमंत्रजाप्यंतुलक्षमेकंतुकारयेत् ॥ १५ ॥ ततःपापविशुद्धिःस्यात्पुत्रोभवतिनान्यथा
 ॥ सर्वरोगाःक्षयंयांतिकाकवन्ध्यालभेत्सुतम् ॥ १६ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वती
 हरसंवादेस्वातीनक्षत्रस्यचतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम त्रिषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६३ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ कांपिल्यनगरेदेविक्षत्रीवसतिवैपुरा ॥ क्षत्रधर्मविहीनश्चवैश्यकर्मरतःसदा ॥
 ॥ १ ॥ प्रत्यहंवैश्यकर्मणव्ययंकुर्यादिनेदिने ॥ तिलवर्मैतिविख्यातःपत्नीतस्यचनिहुरा ॥
 ॥ २ ॥ बहुद्रव्यंतदातेनसंचितंतिलवर्मणा ॥ महालोभेनसंयुक्तो धर्मचर्चानकुत्रचित् ॥ ३ ॥
 पत्नीपुत्रैः कठोरत्वाद्दत्तंतस्यैनदीयते ॥ एवंबहुतिथेकालेमरणंसर्पतस्तदा ॥ ४ ॥ कुम्भीपा
 केमहाघोरेयमदूतैस्तदाशिवे ॥ निःक्षिप्तःशृंखलैर्बद्धामहतीयातनाततः ॥ ५ ॥ युगमेकंव
 रारोहेकष्टंभुक्त्वासुदारुणम् ॥ ततोऽभूत्सततोदेविमहिषोवृषभोहयः ॥ ६ ॥ पुनश्चमानुषोभूत्वा

क. वि.

॥४६॥

तस्यभार्याचयापुरा ॥ विवाहिताचसादेवितस्यांपुत्रोनजायते ॥ ७ ॥ पुराह्येकाभवत्कन्यापु
 नः सूतिविवर्जिता ॥ रोगोभवतिदेहेचमध्येमध्येज्वरोभवत् ॥ ८ ॥ अस्यशांतिप्रवक्ष्यामि
 शृणुदेविवरानने ॥ कल्पवृक्षवरंकुर्यात्स्वांगुष्ठपरिमाणकम् ॥ ९ ॥ सुवर्णस्यमहादेविपलपंचद
 शस्यतु ॥ रौप्यस्यतुकृतावेदीपलपंचदशस्यतु ॥ १० ॥ तत्रवृक्षंसमारोप्यफलपुष्पेणसंयुतम्
 ॥ अष्टम्यांचचतुर्दश्यांनवम्यांचसुरेश्वरि ॥ ११ ॥ तस्यवृक्षस्यवैमूलेवृषकेतुंसुरेश्वरि ॥ स
 गणंदेवमीशानमर्चयित्वायथाविधि ॥ १२ ॥ यथाशक्तिवरारोहेगन्धधूपादिभिस्तथा ॥ साष्टां
 गंदण्डवत्तत्रदेवदेवंक्षमापयेत् ॥ १३ ॥ मंत्रेणानेनभोदेविविसर्जनमथाचरेत् ॥ ॐ नमः शिवा
 यदेवायशिवायैसततंनमः ॥ १४ ॥ ममपूर्वकृतं पापं जन्म जन्म समुद्भवम् ॥ तत्सर्वक्षम्यतां देव
 देव्यासहमहेश्वर ॥ १५ ॥ ततोवैपूजयेद्विप्रं वेदब्रह्मस्वरूपिणम् ॥ पटवस्त्राद्यलंकारैर्विविधै
 र्मोदकैरपि ॥ १६ ॥ ततोवृक्षंसवेदिंचकपिलांगांसवत्सकाम् ॥ ब्राह्मणायततोदद्यात्पूर्वपाप
 विशुद्धये ॥ १७ ॥ व्रतंमममहादेविशिवरात्रिविशेषतः ॥ आजन्ममरणादेविव्रतंकुर्यात्प्रयत्नतः
 ॥ १८ ॥ एवंकृतेमहादेविशीघ्रंपुत्रःप्रजायते ॥ रोगाःसर्वेक्षयंयांतिवन्ध्याचलभतेसुतम् ॥ मृतव

अ. ६४

॥४६॥

त्सालभेत्पुत्रं चिरं जीविनमुत्तमम् ॥ १९ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे विशा
 खानक्षत्रस्य प्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम चतुःषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६४ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ विष्णुकांच्यां महादेवि ब्राह्मणो वेदपारगः ॥ अत्याचाररतः शांतो विष्णुभक्ति
 परायणः ॥ १ ॥ लांछितो विष्णुचक्रेण स विप्रो वैवरानने ॥ न वेदः पाठयते तेन न विप्रं स्पृशते
 क्वचित् ॥ २ ॥ द्विजानां स्मार्त्तवृत्तीनां विद्वेषं च करोति सः ॥ शिवभक्तिरतानां च नाभिवादनमा
 चरेत् ॥ ३ ॥ एवं योगतंदेवि वृद्धे जाते वरानने ॥ मरणं तस्य वै जातं ब्राह्मणस्य वरानने ॥ ४ ॥
 यमदूतैर्महाघोरे नरके पातितस्तदा ॥ रौरवे च तदा देवि षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ ५ ॥ भुक्त्वानरक
 कष्टं पुनर्जातः सरीसृपः ॥ मानुषत्वं पुनर्जातं कष्टानि विविधानि च ॥ ६ ॥ पुत्रस्य मरणं का
 न्ते प्रतिवर्षेऽभवत्सुतः ॥ पुनः स्त्रीका कवन्ध्याभूत् पूर्वजन्मप्रसंगतः ॥ ७ ॥ धनधान्यसमायु
 क्तं मानुषं लभ्यते क्वचित् ॥ अथ वक्ष्ये महादेवि पूर्वपापस्य निष्कृतिम् ॥ ८ ॥ अष्टांशं यद्गृहे देवि
 ब्राह्मणाय समर्प्यत् ॥ ९ ॥ गायत्री जातवेदाभ्यां दशायुतजपंततः ॥ कूष्माण्डं नारिकेरं च पंचर
 तनसमन्वितम् ॥ १० ॥ गंगामध्ये प्रदातव्यं पूर्वपापविशुद्धये ॥ निष्कत्रयसुवर्णस्य कमलं निर्मि
 तं शुभम् ॥ ११ ॥ दद्याद्देवि देदे विब्राह्मणाय शुभार्थिने ॥ एवं कृते भवेद्देवि पूर्वपापविशुद्धता

क. वि.

॥४७॥

॥ पुत्रं चैवलभे देवि चिरजीविनमुत्तमम् ॥ १२ ॥ व्याधयः प्रशमंयांति ज्वराः सर्वे तथा विधाः ॥
 काकवन्ध्यालभत्पुत्रं चिरं जीविनमुत्तमम् ॥ १३ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहर
 संवादे विशाखानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम पंचषष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६५ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ विदर्भनगरे देविक्षत्रीह्येकोऽवसत्पुरा ॥ तेजःशर्मैति विख्यातो द्विजानां वृ
 त्तिहारकः ॥ १ ॥ प्रजानां दुःखदो नित्यं वेदानां चैव निन्दकः ॥ तस्य त्रासवशात् सर्वाः प्रजा ग्रामात्पला
 यिताः ॥ २ ॥ एवं बहुगते काले तस्य मृत्युरभूत् किल ॥ यमदूतैर्महाघोरैर्निक्षिप्तो नरके ततः ॥ ३ ॥
 द्विसप्ततिसहस्राणि घोरैर्नरककदर्दमे ॥ भुक्तं नरककष्टं च सूचीमुखमथावृतम् ॥ ४ ॥ नरकान्नि
 र्गतो देवि गर्दभत्वं ततो भवत् ॥ रासभत्वं ततो देवि मानुषत्वं ततो भवत् ॥ ५ ॥ तस्य भार्या भव
 द्रन्ध्या पूर्वजन्मफलाद्यतः ॥ तस्य गात्रे भवद्गोददुरशादयस्तथा ॥ ६ ॥ न सुखं लभते देवि चि
 त्तया व्याकुलेन्द्रियः ॥ शृणु सर्वं वरारोहे पूर्वपापस्य निग्रहम् ॥ ७ ॥ दशांशं यद्गृहे देवि ब्राह्मणाय स
 मर्पयेत् ॥ वापीकूपतडागादिपथि मध्ये च कारयेत् ॥ ८ ॥ गृहदानं ततो देवि सर्ववस्तु समन्वित
 म् ॥ प्रदद्याद्देवि दुषे ब्राह्मणाय वराय च ॥ ९ ॥ आकृष्णेति जपं देवि लक्षमेकं च कारयेत् ॥ होमं वै
 कारयामास तिलाज्यमधुतंडुलैः ॥ १० ॥ ततो गां कपिलां देवि ब्राह्मणाय प्रपूजिताम् ॥ प्रदद्या

अ. ६६

॥४७॥

द्विधिवच्चैव सर्वालंकारभूषिताम् ॥ ११ ॥ सुवर्णनिष्कमात्रं तु ब्राह्मणाय ततो ददेत् ॥ एवं कृते
 वरारोहे रोगनाशो भवेद्भुवम् ॥ १२ ॥ पुत्रश्च जायते देवि वंध्यत्वं च प्रशाम्यति ॥ काकवंध्यालभेत्पु
 त्रं नात्र कार्या विचारणा ॥ १३ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे विशाखानक्षत्रस्य
 तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम षट्षष्टितमोऽध्यायः ॥ ६६ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ मायापुर्यामहादेवि क्षत्रीह्येकः सतिष्ठति ॥ स शूरश्च धनी मानी देवतातिथिपूज
 कः ॥ १ ॥ तस्य भार्या विशालाक्षि शतानाम्नीवराङ्गना ॥ ब्राह्मणातिथिदेवानां पूजने वापि त
 त्परा ॥ २ ॥ एकस्मिन् समये देवि हेमकारस्तदागतः ॥ स चाढ्यः स्वर्णसंयुक्तो हेमकारस्तदाव
 सत् ॥ ३ ॥ क्षत्रियाय स्वमित्राय शतं स्वर्णस्य वैपलम् ॥ प्रदत्तं हेमकारेण चान्यत्स्वर्णं समर्पितम् ॥
 ॥ ४ ॥ अत्रांतरे महादेवि स्वर्णकारस्ततो मृतः ॥ दष्टः सर्पेण तीव्रेण स्वर्णकारमपुत्रिणम् ॥ ५ ॥
 स्वर्णं सर्वं गृहीत्वा तु प्रभुक्तं क्षत्रियेण तत् ॥ पुत्रदारेण संयुक्तं किंचिद्दानेन कल्पितम् ॥ ६ ॥ ततो बहु
 गते काले तस्य मृत्युरभूत्किल ॥ क्षत्रियस्य महादेवि सुरलोकस्ततोऽभवत् ॥ ७ ॥ सौख्यं सुरां
 गनासां द्विषष्टिवर्षप्रमाणकम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यो भवति भामिनि ॥ ८ ॥ धनधान्यस
 मायुक्तो भार्या भवति यापुरा ॥ न चैव कन्यका पुत्रस्तस्य सुंदर्यभूतदा ॥ ९ ॥ गर्भं च जायते देवि

क. वि.

॥४८॥

तद्गर्भपतनं भवत् ॥ रोगमुग्रं भवेद्देवि न सुखं जायते खलु ॥ १० ॥ शान्तिं शृणु वरारोहेयतः पापक्ष
 यो भवेत् ॥ षडंशं च ततो देवि ब्राह्मणाय समर्पयेत् ॥ ११ ॥ दशवर्णां ततो दद्याद्दिप्रायश्चोत्रिणे
 प्रिये ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण लक्षजाप्यं च कारयेत् ॥ १२ ॥ पक्वान्नेनैव भो देवि ब्राह्मणान् भोजयेच्छ
 तम् ॥ वृक्षं स्वर्णस्य वै देवि फलपुष्पसमन्वितम् ॥ १३ ॥ दद्याद्दिप्रायविदुषे फलं दशप्रमाणक
 म् ॥ सूर्यस्य पूजनं देवि रविवारे विशेषतः ॥ १४ ॥ एवं कृते वरारोहेशीघ्रं पुत्रश्च जायते ॥ ज्वर
 स्य वै भवेन्मुक्तिः काकवन्ध्यासुतं लभेत् ॥ मृतवत्सालभेत् पुत्रं चिरजीविनमुत्तमम् ॥ १५ ॥ ॥
 इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे विशाखानक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम
 सप्तषष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६७ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ कल्याणनगरे देवि मायापुर्या समीपतः ॥ तिष्ठति वणिग्जनोऽप्येको धनाढ्यो धनग
 विंतः ॥ १ ॥ क्रयं च कुरुते नित्यं विक्रयं च सदा करोत् ॥ महालोभवशा देवि न दानं कुरुते क्वचित्
 ॥ २ ॥ तस्य भार्या विशालाक्षि पुंश्चलीकुलटाधमा ॥ पुत्रद्वयं वरारोहे पुंश्चल्यां समभूतदा ॥ ३ ॥
 एकोऽधूतरतः पुत्रोऽद्वितीयो ब्राह्मणीरतः ॥ वैश्येनैव विशालाक्षि धनं च बहु संचितम् ॥ ४ ॥ प्रत्य
 हं भुज्यते छागं विक्रयं कुरुते सदा ॥ वृद्धे सति महादेवि वैश्यस्य मरणं ह्यभूत् ॥ ५ ॥ यमदूतैस्तदा

अ. ६८

॥४८॥

बद्धानिःक्षितोनरकार्णवे ॥ स्वरूपं दर्शयामास तस्मै वै श्यायभो शिवे ॥ ६ ॥ नवतिवर्षसहस्राणि
 घोरेनरकदारुणे ॥ महाकष्टं तदा प्राप्तः कृमिभिर्घोररूपिभिः ॥ ७ ॥ ततो व्याघ्रस्य वै यो निका
 ककुट्टयोः पुनः ॥ मानुषत्वं पुनर्यातः पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ८ ॥ पुनर्विवाहितासातुयाप
 ती पूर्वजन्मनि ॥ रोगवत्यभवत्सोग्रामृतवत्सा पुनः पुनः ॥ ९ ॥ एकापत्या तदा जाता पुनः पु
 त्रोन जायते ॥ यदा सर्वस्वदानं वै सूर्यस्याराधनं यदा ॥ १० ॥ हरिवंशश्रवणं देवि दुर्गास्तोत्रजपं
 तथा ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण लक्षजाप्यं यदा भवेत् ॥ तदा पुत्रो भवेद्देवि व्याधिनाशश्च जायते ॥ ११ ॥
 इति क० सं० पार्व० सं० अनुराधान० प्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नामाष्टषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६८ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ मागधे वै शुभे देशे काष्ठकारो वसतिप्रिये ॥ पुत्रपौत्रसमायुक्तो धनाढ्यो गुणवान
 पि ॥ १ ॥ यदा चार्धव्यो जातं दरिद्रत्वं तदा भवत् ॥ गृहीतं च यतेर्द्रव्यं शतपंचपलं तथा ॥ २ ॥
 व्ययं कृत्वा तदा तेन न दत्तं यतये शिवे ॥ ततस्तस्य भवेन्मृत्युः काष्ठकारस्य मागधे ॥ ३ ॥ ददौ
 वै कपिलां कृष्णं स्वर्णरौप्यविभूषिताम् ॥ पुत्रेणापि कृतं श्राद्धं शास्त्ररीत्या गयादिकम् ॥ ४ ॥
 यक्षलोके तदा यातो वर्षशतसहस्रकम् ॥ पुनः पुण्यक्षये जाते कपियो निततो लभत् ॥ ५ ॥ ऋ
 क्षस्यैव पुनर्योनिं मानुषत्वं ततो गमत् ॥ धनधान्यसमायुक्तो गुणज्ञोऽप्यति सुन्दरः ॥ ६ ॥ पूर्वज

क. वि.

॥४९॥

न्मनिभोदेविकाष्ठच्छेदः कृतः सदा ॥ तेनपापेनभोदेविशरीरेमहतीव्यथा ॥ ७ ॥ यतेर्द्रव्यंगृ
 हीतंचनदत्तंयतयेयतः ॥ तेनजातः सुतोदेविऋणसंबन्धकारणात् ॥ ८ ॥ द्यूतवेश्यारतोनि
 त्यंपितृमात्रोर्विरोधकृत् ॥ युवरूपोयदाजातस्तदामृत्युश्चजायते ॥ ९ ॥ पुनःपुत्रस्यसंदेहः
 काकवन्ध्यात्वमाप्नुयात् ॥ पत्नीतस्यवरारोहेमृतवत्सापुनः पुनः ॥ १० ॥ अस्यशांतिमहं
 वक्ष्येशृणुदेविप्रयत्नतः ॥ गृहवित्ताष्टमंभागंपुण्यकार्यंचकारयेत् ॥ ११ ॥ सूर्यमंत्रस्यैवाप्यं
 वैदिकस्यवरानने ॥ आकृष्णेतिमहामंत्रः सर्वव्याधिविनाशनः ॥ १२ ॥ सर्वकामप्रदोदेविमो
 क्षदोमुक्तिकारणम् ॥ सूर्यदेवस्ययोभक्तिकुरुतेनियतोनरः ॥ १३ ॥ नकिंचिदुर्लभस्तस्यपुत्र
 तोधनतोपिवा ॥ ममातीवप्रियोनित्यंसूर्यदेवउपासिते ॥ १४ ॥ मद्गुणास्तंहिरक्षंतियतश्चमत्क
 लारविः ॥ कमलंसूज्ज्वलंदेविवंशपात्रंसुशोभनम् ॥ १५ ॥ तस्योपरिसुवर्णस्यसूर्यरत्नविभू
 षितम् ॥ पलपंचमितंदेविमंत्रेणानेनपूजयेत् ॥ १६ ॥ ॐ नमःसूर्यायदेवायभद्रायभद्ररूपिणे ॥
 पूर्वजन्मकृतंसर्वममपापंव्यपोहतु ॥ १७ ॥ प्रतिमांपात्रसंयुक्तांब्राह्मणायचदापयेत् ॥ ततोगां
 कपिलांशुभ्रांसवत्सांस्वर्णभूषिताम् ॥ १८ ॥ ब्राह्मणायततोदद्यात्पट्टवस्त्रेणछादिताम् ॥ रवि
 सप्तमीव्रतंकुर्यात्पत्न्यासहवरानने ॥ १९ ॥ पूर्वजन्मकृतंपापंनश्यत्येवंकृतेप्रिये ॥ रोगाःसर्वे

अ. ६९

॥४९॥

क्षयंयांतिपुत्रलाभोभवेद्ध्रुवम् ॥ काकवन्ध्यालभेत्पुत्रंमृतवत्साचपुत्रिणी ॥ २० ॥ इतिश्रीक
 र्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादेअनुराधानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकोनस
 ततितमोऽध्यायः ॥ ६९ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ सौराष्ट्रदेशेविख्यातंसुकर्माख्यंपुरंमहत् ॥ तत्रतिष्ठतिवैविप्रोब्रह्मकर्मविव
 र्जितः ॥ १ ॥ विक्रयंकुरुतेनित्यंगजवाजिरथादिकम् ॥ राजमृत्युंसमासाद्यग्रामदाहस्तथाकृ
 तः ॥ २ ॥ ब्राह्मणावहवस्तत्रब्राह्मण्यश्चतथाशिवे ॥ मृताग्रामस्यवैदाहेबह्वयोगावोमृताःख
 लु ॥ ३ ॥ ततोबहुतिथेकालेमृतःसोपिद्विजाधमः ॥ ततस्तुयमदूतेननरकेघोरकर्दमे ॥ ४ ॥
 यमाज्ञयाचनिक्षिप्तः कष्टंभुक्तंमुहुर्मुहुः ॥ नरकान्निर्गतोदेविगजयोनिंतोलभत् ॥ ५ ॥ कच्छ
 पत्वंततोयातः काकयोनिस्ततोभवत् ॥ मानुषत्वंततोयातः कुलेमहतिशोभने ॥ ६ ॥ सर्व
 सम्पत्तिसंयुक्तोवंशस्तस्यनजायते ॥ बहुकन्यासमायुक्तोरोगयुक्तोभवेन्नरः ॥ ७ ॥ भार्यातस्य
 ज्वरग्रस्तामासेवर्षेऽभवज्ज्वरः ॥ अतःशान्तिप्रवक्ष्यामियतःखलुसुखीभवेत् ॥ ८ ॥ चतुर्भा
 गंगृहद्रव्यंब्राह्मणायसमर्पयेत् ॥ प्रयागेमकरेमासिपत्न्यासहवरानने ॥ ९ ॥ स्नानंतुनियतः कु
 र्यात्सप्ताहंचततःशिवे ॥ हेमदानंततः कुर्याद्भूमिदानंचपार्वति ॥ १० ॥ गायत्रीजातवेदाभ्यां

क. वि

॥५०॥

त्र्यम्बकेण तदा जपेत् ॥ दशायुतप्रमाणेन हवनं मार्जनं तथा ॥ ११ ॥ ब्राह्मणान्भोजयेद्भक्त्या प
 कान्निःपायसेन च ॥ विप्रेभ्यो दक्षिणां दद्याद्दस्त्ररत्नविभूषिताम् ॥ १२ ॥ दशवर्णां ततो दद्याद्भरिवं
 शश्रवणं ततः ॥ एवं कृते वरारोहेशीघ्रं पुत्रमवाप्नुयात् ॥ १३ ॥ काकवन्ध्यालभेत्पुत्रं पुनर्देवि न
 संशयः ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यान्ति मृतवत्सालभेत्सुतम् ॥ १४ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पा
 र्वतीहरसंवादे अनुराधानक्षत्रस्य तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम सप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७० ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ वन्दीजनो वसत्येकः सौराष्ट्रविषये शुभे ॥ सकविर्भाग्यवान् देवि स्वधर्मनिर
 तः सदा ॥ १ ॥ तस्य स्त्री सुन्दरी देवि पतिसेवासुतत्परा ॥ एकस्मिन् दिवसे देवि ब्रह्मचारी समागतः
 ॥ २ ॥ आतिथ्यकरणे तस्य चासमर्थस्तदा शिवे ॥ उपोषणं कृतं तेन द्वारे वन्दिजनस्य च ॥ ३ ॥
 प्रभाते स वरारोहेशा पदं त्वागतस्तु वै ॥ ततस्तु दैवयोगेन मार्जारी तत्र सूतिका ॥ ४ ॥ पंचपुत्रा व
 रारोहेष्वातिता तेन भामिनि ॥ मार्जारी च तदा देवि क्षुधार्ता च तदा तथा ॥ ५ ॥ ततो बहुतिथे काले
 तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥ पत्नी पतिव्रता तस्य सती जाता च तत्क्षणात् ॥ ६ ॥ सत्यलोके वरारोहे युग
 मेकमुवाससः ॥ पत्न्या सह वरारोहे सौख्यं हि मनसोऽप्सितम् ॥ ७ ॥ भुक्तं देवाङ्गनासार्द्धं पुनः पुण्य
 क्षये सति ॥ मानुषत्वं ततो लेभे सह पत्न्या वरानने ॥ ८ ॥ धनधान्यसमायुक्तो वरारोहो विवाहिता ॥

अ. ७१

॥५०॥

पुत्राश्चबहवोजातास्तेषामृत्युरभूत्किल ॥ ९ ॥ साज्वरेणसमाविशामध्येतापयुतापुनः ॥ त
 स्यपापस्यवैशांतिंशृणुत्वंगिरिजेवरे ॥ १० ॥ जातवेदस्यमंत्रेणलक्षजाप्यंचकारयेत् ॥ विडाल
 प्रतिमांकृत्वापंचबालेनसंयुताम् ॥ ११ ॥ स्वर्णरौप्यस्यवादेविपलपंचदशस्यतु ॥ सवस्त्रांवैत
 दादद्याद्ब्राह्मणायवरानने ॥ १२ ॥ गामेकारक्तवर्णांचतांविप्रायप्रदापयेत् ॥ अमायांपिंडदानंच
 सोमवारेतथागुरौ ॥ १३ ॥ व्रतंचरविसप्तम्यांक्रियतेभार्ययासह ॥ ततःपुत्रोभवेद्देविचिरंजीवीत
 थोत्तमः ॥ व्याधिनाशोभवेद्देविवन्ध्यात्वंचप्रशाम्यति ॥ १४ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहितायां
 पार्वतीहरसंवादेअनुराधानक्षत्रस्यचतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनंनामैकसप्ततितमोऽध्यायः ७१ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ ॥ ब्राह्मणोवसतिह्येकोमहाराष्ट्रपुरेशुभे ॥ सवेदपाठनिरतोवेदपाठंसदाकरो
 त् ॥ १ ॥ तडागंखानयामासतत्रद्रव्यंचलब्धवान् ॥ द्रव्यस्यार्थेतदादेविविग्रहोभ्रातरंप्रति ॥
 ॥ २ ॥ भ्रात्रातस्यमहादेविद्रव्यार्थेभक्षितंविषम् ॥ बहुकालेतदादेविव्ययंसर्वधनंकृतम् ॥ ३ ॥
 ततश्चपंचतांयातोब्राह्मणश्चसुरेश्वरि ॥ यमदूतैर्महाघोरैर्नरकेदेविकर्दमे ॥ ४ ॥ षष्टिवर्षसहस्रा
 णिनिक्षिप्तश्चयमाज्ञया ॥ भुक्त्वानरकंजंदुःखंकाकयोनिरभूत्पुनः ॥ ५ ॥ पुनर्मानुषयोनिश्चपुत्र
 कन्याविवर्जितः ॥ पूर्वजन्मनिभोदेविभ्रात्रंशंनैवदत्तवान् ॥ ६ ॥ तेनपापेनभोदेविमहारोगसमु

क. वि.

॥५१॥

द्रवः ॥ अस्यशांतिप्रवक्ष्यामिशृणुत्वंगिरिजेवरे ॥ ७ ॥ गृहवित्ताष्टमंभागंपुण्यकार्यंचकारयेत्
 ॥ वार्षीकूपतडागादिजीर्णोद्धारंप्रयत्नतः ॥ ८ ॥ प्रतिमांकारयेद्देविस्वर्णपंचदशस्यतु ॥ भ्रातु
 श्चित्रंतदादेविपूजयित्वायथाविधि ॥ ९ ॥ गन्धधूपादिभिर्देविभूषणैर्विविधैरपि ॥ गायत्रीलक्ष
 जाप्येनदशांशहवनेनतु ॥ १० ॥ प्रयागेमकरेस्नानंसर्वपापक्षयोभवेत् ॥ ब्राह्मणायततोदद्याद्वा
 चदद्यात्पयस्विनीम् ॥ ११ ॥ भूमिवृत्तिकरींदद्यात्पुत्रपौत्रानुयायिनीम् ॥ अश्वदानंततोदद्या
 द्ब्राह्मणान्भोजयेत्ततः ॥ १२ ॥ एवंकृतेवरारोहेपुत्रोभवतिनान्यथा ॥ व्याधिस्तस्यनिवर्तैतका
 कवन्ध्यालभेत्सुतम् ॥ मृतवत्सालभेत्पुत्रंचिरंजीविनमुत्तमम् ॥ १३ ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपा
 कसं० पार्वतीहरसंवादेज्येष्ठानक्षत्रस्यप्रथमचरणप्रायश्चित्तकथंनानामद्विसप्ततितमोऽध्यायः७२॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ ॥ पट्टनेवैपुरेशुभ्रेलोहकारोऽवसत्पुरा ॥ गोवर्धनेतिनाम्नाचतत्पत्नीपरमेश्व
 रि ॥ १ ॥ धनधान्यसमायुक्तो धर्मकर्मरतस्तथा ॥ तस्यपुत्रद्वयंजातंलोहकारस्यपार्वति ॥ २ ॥
 ज्येष्ठपुत्रश्चभोदेविभार्ययासहतेनवै ॥ निःसारितोगृहाद्देवितस्मैकिंचिन्नदीयते ॥ ३ ॥ एकोगृहे
 ततःपुत्रोद्वयंतस्यप्रयच्छति ॥ लोहकारेणभोदेविस्वभार्यापुत्रसंयुता ॥ ४ ॥ त्यक्ताचैवमहादे
 विगोपालस्यतुकन्यका ॥ भार्याकृतापुनस्तेनपत्न्यास्त्यागश्चैकृतः ॥ ५ ॥ ततोबहुगतेकाले

अ. ७३

॥५१॥

लोहकारस्य वैशिवे ॥ व्याघ्रेण मरणं प्राप्तो यमदूतैर्यमाज्ञया ॥ ६ ॥ निःक्षिप्तो नरके चोरे कृमिवि
 ष्टादिसंकुले ॥ त्रिंशद्दर्शसहस्राणि भुक्त्वानरकयातनाम् ॥ ७ ॥ नरकाग्निर्गतो देविमानुषत्वं ततो
 ऽलभत् ॥ पुनः सर्पस्य यो निचततो नकुलमेव च ॥ ८ ॥ मानुषत्वं ततो देवि धनधान्यसमाकुलम्
 ॥ शूरश्च कृतविद्यश्च ज्ञानवान् राजवल्लभः ॥ ९ ॥ पुरैव यत्कृतं सर्वं तत्प्राप्नोति न संशयः ॥ पुरैव का
 र्तिके मासि पौर्णमास्यां सदा शिवे ॥ १० ॥ दशवर्णाकृतं दानं विधिवन्ममवल्लभे ॥ तेन दानफलेन
 ह धनाढ्यत्वं प्रजायते ॥ ११ ॥ स्वभार्या च परित्यज्य परकीयां रतः स वै ॥ अतः पुत्रस्य वै मृत्युः
 पुनः पुत्रो न जायते ॥ १२ ॥ कन्यका जनयित्री च तस्य भार्या भवत्सलु ॥ भार्या पुत्रौ परित्यज्य पर
 कीयां रतो यतः ॥ १३ ॥ तत्पापेन महादेवि रोगग्रस्तकलेवरः ॥ व्याधयश्च समुत्पन्ना दद्दुपामाद
 यस्तथा ॥ १४ ॥ ख्यातवंशे समुत्पन्नो भूमिभागो न लभ्यते ॥ अथ शांतिं प्रवक्ष्यामि पूर्वपापवि
 शुद्ध्ये ॥ १५ ॥ एकादशी व्रतं नित्यं षडंशं दानमाचरेत् ॥ षडङ्गं पाठयामास रुद्रपूजनपूर्वकम्
 ॥ १६ ॥ हरिवंशश्रवणं देवि चण्डीपाठं निरन्तरम् ॥ तिलधेनुप्रदानं वै अमाश्राद्धं विशेषतः ॥
 ॥ १७ ॥ एवं कृते तदा देवि पुत्रस्तस्य भविष्यति ॥ वन्ध्यत्वं प्रशमं याति सर्वरोगक्षयो भवेत् ॥ १८ ॥

क. वि.

॥५२॥

इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे ज्येष्ठानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम
 त्रिसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७३ ॥ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ ॥ वीजापुर इति ख्याते पुरे देवि मनोहरे ॥ वसन्ति बहवो वर्णायति न श्रवणि
 गजनाः ॥ १ ॥ तन्मध्ये शूद्र एको हिताबूलं च करोति सः ॥ सुरापी च सर्वे नित्यं ताम्बूलविक्रयी शिवे ॥
 ॥ २ ॥ तस्य पुत्रद्वयं जातं धनं बहु संचितम् ॥ ततस्तु दैवयोगेन महाधनमदेन च ॥ ३ ॥ ज्येष्ठपु
 त्रस्य हननं कृतं तेन वरानने ॥ स्वभार्या र्थे तदानीं तु पत्नी तस्य तु तेन हि ॥ ४ ॥ पुत्राभ्यां च भवेद्वैरं
 पत्न्या सह विशेषतः ॥ प्रत्यहं भुज्यते तेन पुत्रपत्नी तथा धमः ॥ ५ ॥ एवं बहु दिने जाते तस्य मृत्युर
 भूच्छिवे ॥ ततो वै नरके चोरेयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ ६ ॥ निःक्षिप्तो वै ततो देवि षष्ठिवर्षसहस्रकम् ॥
 कृमिभिर्घोरवक्रैश्च भुक्त्वा नरकयातनाम् ॥ ७ ॥ नरकाग्निर्गतो देवि श्वानयोनिं ततो लभत ॥ त
 तो वृषभयोनिं च मानुषत्वं ततो गतः ॥ ८ ॥ पूर्वजन्मनि भो देवि दशवर्णाददौ बहु ॥ तत्फलेन ह भो
 देवि धनधान्ययुतस्तदा ॥ ९ ॥ पुत्रस्य पत्नी भुक्त्या तु पुत्रस्यैव वधः कृतः ॥ तत्पापफलतो देवि ह्य
 पुत्रश्च ज्वरी तथा ॥ १० ॥ व्याधिश्च बहुधा तस्य चाङ्गे च महती व्यथा ॥ तदा चिंता समा युक्तो रात्रौ
 निद्रां न लब्धवान् ॥ ११ ॥ स्ववित्तस्य त्रयं भागं प्रगृह्य हरवल्लभे ॥ कूपं च खानयामास तडागं जी

अ. ७४

॥५२॥

क. वि.
॥५३॥

स्तुदैवयोगेनपट्टकारस्तुतद्गृहे ॥ भोजनार्थगतोदेविपत्नीचान्नंतदादौ ॥६॥ भुक्तंचविविधं
चान्नंतक्षणेपक्षिवालकाः ॥ विष्ठांचक्रुस्तथादृष्ट्वापट्टकारोरुषाखलु ॥ ७ ॥ कुलंतस्यकृतंनष्टंवा
लानांहननंतथा ॥ एवंबहुगतेकालेपट्टकारस्यसुव्रते ॥८॥ गङ्गायांमरणंजातंभार्ययासहितस्य
वै ॥ स्वर्गवासोभवदेविपट्टकारस्यसुव्रते ॥ ९ ॥ सप्ततिवैसहस्राणिस्वर्गेभुक्त्वाफलंबहु ॥ पुनः
पुण्यक्षयेजातेस्वर्गभ्रष्टोयदाभवत् ॥ १० ॥ मनुष्यश्चाभवदेविगङ्गागण्डकिमध्ययोः ॥ धनधान्य
समायुक्तोविवाहमकरोद्यदा ॥ ११ ॥ पूर्वजन्मस्थिताभार्यासातस्यगृहमेधिनी ॥ प्रेष्ययुक्ताभ
वत्सातुगर्भस्यपतनंमुहुः ॥ १२ ॥ कन्यकानैवजायंतेपुत्रस्यैवतुकाकथा ॥ ज्वरयुक्तासदानारी
स्वशरीरेभवत्खलु ॥ १३ ॥ सुखंनलभतेकापिदुःखंयातिदिनेदिने ॥ अस्यशांतिप्रवक्ष्यामिशृणुस
र्ववरानने ॥ १४ ॥ चंद्रस्याथचसूर्यस्यगायत्रीजपमाचरेत् ॥ लक्षमेकंवरारोहेपूर्वपापविशुद्ध
ये ॥ १५ ॥ गृहवित्ताष्टमंभागंपुण्यकार्यंचकारयेत् ॥ कपिलांगांसवत्सांचब्राह्मणायप्रदापयेत् ॥
॥ १६ ॥ दशवर्णांततोदद्याद्ब्राह्मणान्भोजयेत्ततः ॥ चटकस्याकृतिंकृत्वासार्भकस्यवरानने ॥
॥ १७ ॥ रौप्यस्यस्वर्णताम्रस्यपंचविंशपलस्यतु ॥ ब्राह्मणायततोदद्याद्भूमिदानंविशेषतः ॥
॥ १८ ॥ हरिवंशश्रवणंकुर्याद्भार्ययासहितस्तुवै ॥ हवनंतर्पणंकुर्यान्मार्जनंतुततः परम् ॥ १९ ॥

अ. ७६

॥५३॥

जातवेदस्यमंत्रेणदशायुतजपंतथा ॥ गोपालमंत्रजाप्येनपुत्रलाभोभवेदनु ॥ रोगनाशोभवेदेवि
 काकवन्ध्यालभेत्सुतम् ॥ २० ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे ज्येष्ठान
 क्षत्रस्यचतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नामपंचसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७५ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ ॥ अयोध्यानगरेदेविकायस्थोवसतिप्रिये ॥ रामदासइतिख्यातस्तस्यपत्नी
 तुदेविका ॥ १ ॥ विष्णुभक्तिरतो नित्यं ब्राह्मणस्यचसेवकः ॥ भार्यापतिव्रतातस्यपतिसेवासुत
 त्परा ॥ २ ॥ भाग्यवान्सर्ववस्तूनां विक्रेता गजवाजिनाम् ॥ तस्य मित्रं भवेद्विप्रो ब्राह्मणो वेदपा
 रगः ॥ ३ ॥ आगतो वै गृहे तस्य प्रेम्णामित्रस्य भामिनि ॥ चातुर्मास्यं स्थितस्तत्र स्वर्णं शतपलं त
 दा ॥ ४ ॥ कायस्थस्य गृहे तेन स्थापितं ब्राह्मणेन वै ॥ वाराणस्यांगतो देवि रुनानार्थं स द्विजोत्तमः ॥
 ॥ ५ ॥ शरीरं त्यक्तवांस्तत्र ब्रह्मचारी द्विजस्तदा ॥ ततो बहुतिथे काले कायस्थस्य दरिद्रता ॥
 ॥ ६ ॥ तद्धनं ब्राह्मणस्यैव भुक्तं तेन वरानने ॥ पुनर्वै मरणं देविकायस्थो भार्यया सह ॥ ७ ॥ अयो
 ध्यायां ततो देवितयोः स्वर्गो ह्यजायत ॥ नवतिर्वर्षसहस्राणि ब्रह्मलोके वरानने ॥ ८ ॥ भुक्तं सौख्यमने
 कंतु देवानामपि दुर्लभम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोके सुरेश्वरि ॥ ९ ॥ तत्पापेनाभवदेविक
 न्यापुत्रप्ररोधनम् ॥ अस्य पापस्य वै शांतिं शृणु मे परमेश्वरि ॥ १० ॥ प्रायश्चित्तं सुरश्रेष्ठे पूर्वजन्मस

क. वि.

॥५४॥

मुद्गवम् ॥ गृहवित्तषडंशेनततोदानंप्रकल्पयेत् ॥ ११ ॥ गायत्रीत्र्यंबकाभ्यांचजातवेदेनचान
 वे ॥ जपंवैकारयामासप्रतिमंत्रंदशायुतम् ॥ १२ ॥ ततोहोमंदशांशेनतर्पणंमार्जनंतथा ॥ पल
 दशसुवर्णेनब्राह्मणस्यतदाकृतिम् ॥ १३ ॥ पूजयित्वायथान्यायंब्राह्मणायततोददेत् ॥ ततोगां
 कपिलांदद्यात्स्वर्णवस्त्रविभूषिताम् ॥ १४ ॥ वृषमेकंवरारोहेदशवर्णाददेत्पुनः ॥ एवंकृतेनसं
 देहोवंशमस्यभवेत्खलु ॥ १५ ॥ रोगंशरीरजन्यंवैतस्यनाशःप्रजायते ॥ काकवन्ध्यालभेत्पुत्रंमृ
 तवत्साततःप्रिये ॥ चिरंजीविसुतंचैवनात्रकार्याविचारणा ॥ १६ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहि
 तायांपार्वतीहरसंवादेमूलनक्षत्रस्यप्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नामषट्सप्ततितमोऽध्यायः ७६ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ पश्चिमायामयोध्यायायोजनानांत्रयोपरि ॥ राघवस्यपुरंयत्रवसन्तिबहवो
 जनाः ॥ १ ॥ तन्मध्येब्राह्मणोह्येकोयोगशर्माततःप्रिये ॥ तस्यपत्नीसमारुयातागुणजापरमाशु
 भा ॥ २ ॥ तत्रवासोभवद्देविज्ञानवानतिपण्डितः ॥ पुरोहितोमहादेविधनाढ्यःकृपणस्तथा ॥
 ॥ ३ ॥ प्रतिग्रहेणभोदेविष्ययंकुर्याद्दिनेदिने ॥ तस्यभ्राताकनिष्ठश्चव्यापारकरणेरतः ॥ ४ ॥
 उभौतौब्राह्मणौदेविप्रीतिमन्तौपरस्परम् ॥ ततोबहुगतेकालेवैरंजातंतदाशिवे ॥ ५ ॥ स्वधन
 स्यविभागार्थंशुद्धंजातंसुदारुणम् ॥ तदुद्देशेनभोदेविमृतोभ्राताकनिष्ठकः ॥ ६ ॥ तद्धनंगृह्यवै

अ. ७७

॥५४॥

स्वर्णैः सर्वपुत्राय दत्तवान् ॥ दानं नैव कृतं तेन ततो वै मरणं खलु ॥ ७ ॥ यमदूतैर्महाघोरैर्नैः क्षितोर
 त्तकर्दमे ॥ बहून्यब्दसहस्राणि भुक्त्वा नरकयातनाम् ॥ ८ ॥ नरकाग्निर्गतो देवि गर्दभत्वमजाय
 त ॥ वृकयोनिस्ततो भूत्वा मानुषत्वं ततोऽलभत् ॥ ९ ॥ वैद्यविद्यारतो देविकन्यावान् पुत्रवर्जि
 तः ॥ रोगयुक्तो महादेविसदाभिक्षारतो नरः ॥ १० ॥ पूर्वपापविशुद्ध्यर्थं प्रायश्चित्तं शृणुष्व मे ॥
 हरिवंशश्रवणं देवि शिवपूजनमेव च ॥ ११ ॥ अमायां पिण्डदानं च गोदानं च विशेषतः ॥ षडक्षरं त
 थामन्त्रं शुद्धं मम सुरेश्वरि ॥ १२ ॥ जपं वै कारयामास दशलक्षं वरानने ॥ होमं वै कारयामास कुण्डे
 चित्रे वरानने ॥ १३ ॥ चतुरस्रे वरारोहेति लधान्यादितण्डुलैः ॥ प्रतिमां कारयामास भ्रातुः स्वर्ण
 स्य वै शिवे ॥ १४ ॥ पलं दशप्रमाणेन मंत्रेणानेन पूजयेत् ॥ ॐ नमः सवित्रे देवाय वेदे वेदाङ्गपारग ॥
 ॥ १५ ॥ पूर्वजन्मकृतं सर्वं मम पापं व्यपोहतु ॥ अज्ञानाद्वा प्रमादाद्वा भ्रातुरंशापहारतः ॥ १६ ॥
 तदर्थं गौर्मया दत्ता साध्वी भूताय ते नमः ॥ प्रतिमां पूजयित्वा तु ब्राह्मणाय ददेत्ततः ॥ १७ ॥ एवं कृ
 ते विधानेन शीघ्रं पुत्रमवाप्नुयात् ॥ काकवन्ध्यावरं पुत्रं जनयामास भामिनि ॥ १८ ॥ व्याधयो ना
 शमायान्ति तूलराशिर्यथानले ॥ १९ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे मूलनक्षत्र
 स्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम सप्तसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७७ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

क. वि.

॥५५॥

॥ शिवउवाच ॥ ॥ सरय्याश्चोत्तरेकूलेमंगलं नाम वै पुरम् ॥ तत्र क्षत्रीव सत्येको मद्यमांसं भुनक्ति
 सः ॥ १ ॥ भावसेनश्च नाम्ना स तस्य पत्नी मनोहरा ॥ वेश्यादूतरतश्चासौ लुब्धश्चोरेषु संमतः ॥
 ॥ २ ॥ प्रत्यहं चौरकर्मण व्ययं कुर्याद्दिने दिने ॥ ततो बहु गते काले तस्य मृत्युरभूत्कल ॥ ३ ॥
 सर्पेणापि महादेवियमदूतैर्यमाज्ञया ॥ रौरवे नरके क्षिप्तः षष्टि वर्ष सहस्रकम् ॥ ४ ॥ नरकात्त्रिगं
 तो देवि व्याघ्रयोनिं ततो लभत् ॥ मानुषत्वं ततो लेभे कूले महति पूजिते ॥ ५ ॥ पूर्वजन्मनि भोदे
 विदीपदानं कृतं यतः ॥ तत्फलेन महादेवि धनाढ्यत्वं प्रजायते ॥ ६ ॥ मद्यपानफलादेविवेला
 ज्वरसमुद्भवः ॥ वेश्यासुरतसंयुक्तो यतो सौ पूर्वजन्मनि ॥ ७ ॥ तेन पापेन भोदेवि पुत्राणां मरणं खलु ॥
 मनस्युद्वेगतानित्यं जातो द्यूतरतः पुरा ॥ ८ ॥ अस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि सर्वपापविशुद्धये ॥ गृहवित्त
 षडंशेन पुण्यकार्यं च कारयेत् ॥ ९ ॥ वापीकूपतडागांश्च पथि मध्ये च कारयेत् ॥ गायत्रीमूलमंत्रे
 ण लक्षं जाप्यं वरानने ॥ १० ॥ दशांशहवनं तद्वत्तर्पणं मार्जनं तथा ॥ दशवर्णां ततो दद्याद्दृषभेण
 समन्विताम् ॥ ११ ॥ एवं पापविशुद्धिः स्यान्नात्र कार्या विचारणा ॥ पुत्रश्च जायते देवि बन्ध्यत्वं च
 प्रणश्यति ॥ १२ ॥ मृतवत्सालभेत्पुत्रं चिरं जीविनमुत्तमम् ॥ रोगाविनाशमायांतिव्याधयश्च त

अ. ७८

॥५५॥

थाशिवे ॥ १३ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे मूलनक्षत्रस्य तृतीयचरणप्राय
 श्रित्तकथनं नामाऽष्टसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७८ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ मध्यदेशे विशालारुये हैडम्बं नाम वै पुरम् ॥ लवणकारो वसत्येको भीमो गुण
 विचक्षणः ॥ १ ॥ प्रत्यहं लवणं कृत्वा विक्रयं कुरुते सदा ॥ तस्य पुण्यवती भार्या पुत्रत्रयमजीजन
 त् ॥ २ ॥ धनधान्यं वृषच्छागं गोमहिष्यादिकं तथा ॥ बहूनि संचितानि स्युर्लवणकारस्य वै गृहे ॥
 ॥ ३ ॥ तस्य ज्येष्ठः सुतो देविवेश्यासुरततत्परः ॥ एकस्मिन् समये देविलवणकूपे निशामुखे ॥
 ॥ ४ ॥ भार्या सह देवैश्च वृषभौ पातितौ तदा ॥ श्रुत्वा तेन तदा देवि निशायानगतोऽपि सः ॥ ५ ॥
 त्रयाणां वै भवेन्मृत्युः स्वकाले ज्ञातिना सह ॥ भार्या निःसारिता तेन वृषभौ मृत्युसंयुतौ ॥ ६ ॥
 ततः सर्ववयोयातं वृद्धे सति वरानने ॥ मरणं तस्य वै जातं लवणकारस्य पार्वति ॥ ७ ॥ यमदूतैर्म
 हावोरैर्नरके घोरसंज्ञके ॥ पातयामास देवेशि द्वाविंशति सहस्रकम् ॥ ८ ॥ वर्षसु भुज्यते देविकृ
 मिसूचीमुखैर्गुप्तम् ॥ नरकान्निःसृतो देवि व्याघ्रयोनिमजायत ॥ ९ ॥ पुनश्छागस्य वै योनि
 विडालस्य ततो भवत् ॥ मानुषत्वं ततो लेभे देशे पुण्यतमेशुभे ॥ १० ॥ स्वकर्मवशात् गोनित्यं ध
 नधान्यसमन्वितः ॥ गुणज्ञः सर्वविद्यानां कन्यापुत्रमजायत ॥ ११ ॥ लवणकारस्य मरणं गंगा

क.वि.

॥५६॥

यांपूर्वजन्मतः ॥ तत्फलेनमहादेविधनाढ्यत्वंप्रजायते ॥ १२ ॥ स्वभायांपतितादेविलवणकू
 पेनिशामुखे ॥ नैवनिःसारितादेविततःकन्याप्रजायते ॥ १३ ॥ वृषभौपतितौकूपेपातितौ
 मृत्युमागतौ ॥ तेनदोषेणदेवेशिपुत्रोनैवप्रजायते ॥ १४ ॥ परस्त्रीरतिसंयोगोयत्कृतःपूर्वजन्म
 नि ॥ तेनपापेनभोदेविशरीररोगसंभवः ॥ १५ ॥ अस्यशांतिप्रवक्ष्यामिशृणुदेविसुशोभने ॥
 गृहवित्ताष्टमंभागंब्राह्मणायसमर्पयेत् ॥ १६ ॥ गायत्रीलक्षजाप्यंचविप्रद्वाराचकारयेत् ॥ हव
 नंतद्दशांशेनमार्जनंतर्पणंतथा ॥ १७ ॥ सुवर्णस्यकृतामूर्तिर्लक्ष्म्याः पंचपलस्यतु ॥ रौप्यस्यै
 ववरारोहेवृषभौद्रौसुनिर्मलौ ॥ १८ ॥ पलदशकस्यवैकुर्यात्पूजयित्वायथाविधि ॥ मंत्रेणानेन
 देवेशिचोपचारैःपृथक्पृथक् ॥ १९ ॥ ॐलक्ष्मिदेविमहालक्ष्मिकमलेसर्वसिद्धिदे ॥ ममपू
 र्वकृतंपापंतत्क्षमस्वदयानिधे ॥ २० ॥ ॐलक्ष्म्यैनमः पाद्यंसमर्पयामि ॥ ॐमहालक्ष्म्यैनमः
 अर्घ्यंसमर्पयामि ॥ ॐदेव्यैनमः स्नानंसमर्पयामि ॥ ॐकमलायैनमःगंधंसमर्पयामि ॥ ॐसर्वायै
 नमः धूपंसमर्पयामि ॥ ॐसिद्धिदायैनमः दीपंसमर्पयामि ॥ एवंपाद्यादिसर्वाणिदापयेत् ॥
 ॐनंदिकेश्वरभूतेशगणानामधिपप्रभो ॥ ममपूर्वकृतंपापक्षम्यतांपरमेश्वर ॥ २१ ॥ इतिमं
 त्रेणवृषभौपूजितौशुभ्ररूपिणौ ॥ पूजयित्वायथान्यायंब्राह्मणायददेत्ततः ॥ २२ ॥ ततोर्गांकपिलां

अ. ७९

॥५६॥

दद्यात्स्वर्णशृंगीसुभूषिताम् ॥ एवंकृतेवरारोहेयत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ २३ ॥ तत्सर्वनाशमाया
 तिशीघ्रमेव न संशयः ॥ पुत्रोपि जायते देवि वंध्यत्वं च प्रशाम्यति ॥ २४ ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यांति ना
 त्र कार्या विचारणा ॥ मृतवत्सालभेत्पुत्रं चिरं जीविनमुत्तमम् ॥ २५ ॥ काकवंध्यालभेत्पुत्रं पुन
 र्देवि न संशयः ॥ २६ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां मूलनक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं
 नामैकोनाशीतितमोऽध्यायः ॥ ७९ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ ॥ अयोध्यायां महादेवि वसिष्ठस्यैव चाश्रमे ॥ श्रीधनेश्वरशर्मैति ब्राह्मणो व
 सतिप्रिये ॥ १ ॥ स पंडितो गुणज्ञश्च धनी मानी विचक्षणः ॥ पतिव्रता च तस्य स्त्री पतिसेवासुतत्प
 रा ॥ २ ॥ पुत्रद्वयं तथा जातं विद्यया स तु जीवति ॥ भागिनेयस्ततो देवितद्धनेश्वरशर्मणः ॥ ३ ॥
 तत्र वासार्थमायातः सहपत्न्या वरानने ॥ तीर्थयात्राप्रसंगेन गृहे तस्या वसद्विजः ॥ ४ ॥ मासमेकं
 स्थितं तत्र भागिनेयस्ततो मृतः ॥ दष्टः सर्पेण देवेशिकर्मकांडं तथा कृतं ॥ ५ ॥ वर्षमात्रे ततो जा
 ते भागिनेयस्य वैस्त्रियः ॥ धनेश्वरे महाप्रीतिर्जाता खलु वरानने ॥ ६ ॥ भार्यापुत्रं च वैरुध्यं प्रत्यहं
 जायते तदा ॥ गृहे स्वर्णचरौप्यं च सर्वतस्य न्यवेदयत् ॥ ७ ॥ ततो बहुगते काले तस्य मृत्युरभूत्कि
 ल ॥ यमदूतैर्महाघोरे नरके क्षिप्त ईश्वरि ॥ ८ ॥ यमाज्ञया वरारोहे पष्टिवर्षसहस्रकं ॥ अन्यत्रा

क. वि.

॥५७॥

पिकृतं पापं प्रयागे च विनश्यति ॥ ९ ॥ प्रयागे यत्कृतं पापं रामपुर्या विनश्यति ॥ अयोध्यायां कृ-
 तं पापं वज्रलेपो भविष्यति ॥ १० ॥ नरकान्निःसृतो देविव कयोनिरजायत ॥ पुनर्दुर्दुरयोनिं वैका-
 क्योनिस्ततो भवत् ॥ ११ ॥ पुनर्मानुषयोनिं वै धनधान्यसमन्वितां ॥ जातः पुण्यतमे देशे देव-
 गंधर्वसेविते ॥ १२ ॥ सर्वविद्यासु विख्यातो गुणज्ञो रूपवांस्तदा ॥ पूर्वजन्मनि देवेशि भागिनेय-
 वधूं प्रति ॥ १३ ॥ संभोगं कृतवान्विप्रः कुक्षिपीडाततः परं ॥ वंशच्छेदं विशालाक्षिकन्यकावह-
 वस्तथा ॥ १४ ॥ भागिनेयस्य वै द्रव्यं भुक्तं पुत्रयुतं यतः ॥ शरीरे बहुधा पीडा परस्त्रीगमनादनु ॥
 ॥ १५ ॥ अस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि शृणु त्वं मम वल्लभे ॥ गृहवित्तषडंशं च पुण्यकार्यं च कारसः ॥ १६ ॥
 गायत्रीजातवेदाभ्यां जपं वै कारयेत्ततः ॥ दशांशहवनं कृत्वा तर्पणं मार्जनं तथा ॥ १७ ॥ जीर्णो-
 द्धारं वरारोहे कूपं चैव तडागकं ॥ तद्वदेव च वै कुर्यात्षष्टिवृक्षावरोपणं ॥ १८ ॥ प्रयागे माघमासे तु-
 तुलादानं प्रयत्नतः ॥ धूम्रवर्णा तथा गां वै दद्याद्विप्राय सत्कृतां ॥ १९ ॥ एवं कृते वरारोहे पूर्वपा-
 पं विशुध्यति ॥ पुत्रोऽपि जायते देवि वंध्यत्वं च प्रशाम्यति ॥ २० ॥ काकबंध्यत्वशांत्या वैरविधुक्तां-
 तु सप्तमीं ॥ कृत्वा पत्नीं वरारोहे सुवर्णदानमाचरेत् ॥ २१ ॥ शय्यादानं ततो दद्यान्मृतवत्सा-
 सुपुत्रिणी ॥ सर्वे रोगाः क्षयं यांति नात्र कार्या विचारणा ॥ २२ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां

अ. ८०

॥५७॥

पार्वतीहरसंवादेपूर्वाषाढानक्षत्रस्यप्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नामाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८० ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ कर्नाटवैशुभेदेशेपुरंचशिवसंज्ञकम् ॥ वसंतितत्रवहवोवैश्याःपण्योपजीवि
 नः ॥ १ ॥ तन्मध्येवैश्यएकोहिधरणीकरविश्रुतः ॥ तस्यरूपवतीभार्यासुंदरीबहुसंमता ॥
 ॥ २ ॥ व्यापारेणमहादेविधनंबहुचसंचितम् ॥ ततोबहुदिनेजातेतस्यमित्रंद्विजोऽप्यभूत् ॥
 ॥ ३ ॥ ब्राह्मणः सोपिवैभ्रष्टः कष्टंभुक्त्वादिनेदिने ॥ स्वर्णशतपलंदेविहीरकंमौक्तिकंतथा ॥
 ॥ ४ ॥ स्थापितंब्राह्मणद्रव्यंस्वगृहेमित्रकारणात् ॥ ततोवृद्धेतुवैजातेवैश्यमृत्युरभूत्पुरा ॥
 ॥ ५ ॥ पश्चात्पत्नीमृतातस्यव्रतिनीगर्ववर्जिता ॥ वैश्यस्यैवाभवत्स्वर्गोदिव्यवर्षसहस्रकम् ॥
 ॥ ६ ॥ पत्न्यासहवरारोहेभुक्त्वास्वर्गफलंततः ॥ काकयोनिंततोलेभेवक्रवाकस्ततोऽभवत्
 ॥ ७ ॥ हंसयोनिस्ततोजातोमानुषत्वंततोलभत् ॥ पूर्वसंबंधतःपत्नीपुण्यात्पातिव्रतादपि ॥
 ॥ ८ ॥ पुनर्विवाहितादेविनपुत्रंसाव्यजीजनत् ॥ वंध्याजातातुसानारोदुःखिताचाप्यहर्निशम्
 ॥ ९ ॥ तस्यदेहेभवद्रयाधिः कफवातसमान्वितः ॥ धनाढ्योबहुधाकन्याजायंतेचपुनःपुनः ॥
 ॥ १० ॥ अस्यनिग्रहहेत्वर्थंशृणुसर्ववरानने ॥ यद्गृहेवित्तमर्द्धहिब्राह्मणायसमर्पयेत् ॥ ११ ॥
 ॐ लक्ष्म्यैनमोमंत्रेणदशायुतजपंततः ॥ दशांशहवनंतद्वत्तर्पणंमार्जनंतथा ॥ १२ ॥ गामेकां

क. वि.

॥५८॥

कृष्णवर्णवैस्वर्णशृंगीसवत्सकाम् ॥ ब्राह्मणायततोदद्यान्मुक्तालांगूलग्रंथिताम् ॥ १३ ॥ भो
 जनंकारयामासब्राह्मणान्वेदपारगान् ॥ शतंवाद्विशतंदेवित्रिशतंवाविशेषतः ॥ १४ ॥ पलश
 तसुवर्णस्यवेदीकृत्वाविचक्षणः ॥ तन्मध्येचद्विजस्यैवाकृतिरौप्यस्यवैभवेत् ॥ १५ ॥ पूजया
 मासदेवेशिमंत्रेणैवपुनःपुनः ॥ ब्रह्मंस्त्वंकपिलोविष्णुःसर्वसाक्षीजगन्मयः ॥ १६ ॥ ममापरा
 धंदेवेशक्षम्यतांपूर्वजन्मनः ॥ द्रव्यमित्रस्यभोदेविस्थापितंस्वगृहेमया ॥ १७ ॥ नदत्तंवैमयाऽ
 ज्ञानात्क्षम्यतांपरमेश्वर ॥ मंत्रेणानेनदेवेशिपूजनंविधिपूर्वकम् ॥ १८ ॥ पूजयित्वाततोदेवि
 ब्राह्मणायप्रदापयेत् ॥ एवंकृत्वावरारोहेशीघ्रं पुत्रः प्रजायते ॥ १९ ॥ काकवन्ध्यापुनर्देविकन्य
 कामजनत्तथा ॥ पुत्रं प्रसूयते देवि न च कन्या प्रसूयते ॥ २० ॥ मृतवत्सालभेत्पुत्रं चिरं जीवि न
 मुत्तमम् ॥ व्याधयः संक्षयं यांति नात्र कार्या विचारणा ॥ २१ ॥ इति क० पा० हरसंवादे पूर्वा
 षाठानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८१ ॥ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ अंतर्वेदे विशालाक्षिलो ध्रुवसति पुण्यकृत् ॥ गंधर्वपुरे विरुयाते नगरे यमुना
 तटे ॥ १ ॥ सभाग्यवान् गुणज्ञो हि बहुभृत्यैः सुपूजितः ॥ भूपतिस्तस्य देशस्य दाता भोक्ता विचक्ष
 णः ॥ २ ॥ ब्राह्मणस्य ह्यहताभूमिरज्ञानाद्वासुरेश्वरि ॥ ब्राह्मणोऽपि विषं भुक्त्वा मृतस्तस्योपरि प्रिये

अ. ८२

॥५८॥

॥ ३ ॥ ततो बहुगते काले तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥ यमदूतैर्महाघोरे कुंभीपाके निपातितः ॥ ४ ॥
 यमाज्ञया वरारोहे युगमेकं पपाच वै ॥ महादुःखेन संतप्तो बहु कष्टं प्रलब्धवान् ॥ ५ ॥ नरकानिःसृ-
 तो देवि शूकरत्वं प्रजायते ॥ ऋक्षयोर्निततो भूत्वा शुकयोर्निततोऽलभत् ॥ ६ ॥ पुनर्मानुषयो
 निवै मध्यदेशे वरानने ॥ धनधान्यसमायुक्तो वंशहीनो वरानने ॥ ७ ॥ पूर्वजन्मनि देवेशि हताभू-
 मिर्वरानने ॥ ब्राह्मणो वै मृतः पूर्वतदुद्देशेन वै शिवे ॥ ८ ॥ अतः पुत्रविहीनो यं बहु कन्या प्रजोऽभव-
 त् ॥ महारोगेण संतप्तो मृतवत्सः पुनः पुनः ॥ ९ ॥ अस्य शांतिमहं वक्ष्ये पूर्वपापस्य शांतये ॥ गाय-
 त्री जातवेदाभ्यां त्र्यम्बकेण वरानने ॥ १० ॥ दशायुतं जपः कार्यः प्रतिमंत्रैः सुरेश्वरि ॥ दशांशं हव-
 नं तद्वत्तर्पणं मार्जनं तथा ॥ ११ ॥ दशवर्णां ततो दानं शतं ब्राह्मणभोजनम् ॥ भूमिदानं ततः कुर्या-
 च्छतविग्रहमानकम् ॥ १२ ॥ पलं पंचसुवर्णस्य ब्राह्मणस्य तथा कृतिं ॥ पूजयित्वा यथान्यायं ब्रा-
 ह्मणाय प्रदापयेत् ॥ १३ ॥ प्रयागे मकरे मासि पत्न्या सह वरानने ॥ स्नानं करोति देवेशि पूर्वपापं व्य-
 पोहति ॥ १४ ॥ एवं कृत्वा वरारोहे पुत्रो जातः स वै शिवे ॥ वंध्यात्वं नाशमायातिका कवन्ध्या च गुर्वि-
 णी ॥ १५ ॥ मृतवत्सालभेत् पुत्रं चिरं जीविनमुत्तमम् ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यांति नात्र कार्या विचारणा ॥

क. वि.

॥५९॥

॥ १६ ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वती हरसंवादे पूर्वाषाढानक्षत्रस्य तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम द्व्यशीतितमोऽध्यायः ॥ ८२ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ ॥ अयोध्यायां विशालाक्षिमालाकारोऽवसत्पुरा ॥ साधुवृत्तिरतः श्रीमान् ब्राह्मणानां च सेवकः ॥ १ ॥ तस्य पत्नी महादुष्टा कुलटाव्यभिचारिणी ॥ माल्यंकृत्वा विशालाक्षिजीवयामास बान्धवान् ॥ २ ॥ तस्य मित्रं द्विजोऽप्येकः स्वर्णलक्षद्वयं तथा ॥ स्थापितं स्वगृहे देविगताश्च बहुवासराः ॥ ३ ॥ याचितं तेन स्वं द्रव्यमर्धं प्राप्तं तदा प्रिये ॥ तदर्धं च व्ययं जातं मालाकारस्य वैगृहे ॥ ४ ॥ एवं बहुगते काले मालाकारो मृतः पुरा ॥ अयोध्यायां विशालाक्षि स्वर्गस्तस्या भवत्किल ॥ ५ ॥ लक्षवर्षं वरारोहे भुक्तं स्वर्गफलं शुभं ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मानुषत्वं भवेत् पुनः ॥ ६ ॥ मध्यदेशे च देवेशि पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ तस्य पत्नी पुनर्देविया स्थिता पूर्वजन्मनि ॥ ७ ॥ विवाहिता च सा देवि व्याधियुक्ता ज्वरातुरा ॥ अस्य शांतिं वरारोहे शृणु मे परमेश्वरि ॥ ८ ॥ षडंगं पाठ्या मासशिवपूजनपूर्वकं ॥ षडक्षरेण मंत्रेण लक्षजाप्यं वरानने ॥ ९ ॥ हवनं तद्दशांशेन मार्जनं तर्पणं तथा ॥ श्रवणं मासमेकं तु चंडिकाचरितत्रयं ॥ १० ॥ ततः षडंशं देवेशि ब्राह्मणाय समर्पयेत् ॥ ततो गांकपिलांदद्यात्तिलधेनुं सुपूजितां ॥ ११ ॥ अश्वदानं विशालाक्षि महिषीं दुग्धसंयुतां ॥ सुव

अ. ८३

॥५९॥

र्णस्य कृतं वृक्षं फलपुष्पसमन्वितं ॥ १२ ॥ पलदशस्य वै देविततः पुत्रः प्रजायते ॥ मृतवत्सा च या
 नारी काकवंध्या च रोगिणी ॥ १३ ॥ सर्वासां वांच्छि तं कार्यं जायते नात्र संशयः ॥ १४ ॥ ॥ इति
 श्रीक० सं० पा० पूर्वाषाढानक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम त्र्यंशतितमोऽध्यायः ॥ ८३
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ ॥ श्वेतपर्वे महातीर्थे रामपुर्यावरानने ॥ कान्यकुब्जोऽवसद्विप्रो व्यापार
 करणेरतः ॥ १ ॥ अश्वादिकं वरारोहे वृषचर्मजिनावरम् ॥ प्रत्यहं गृह्यते देवि विक्रयं क्रियते सदा ॥
 ॥ २ ॥ द्यूतवेश्यारतो नित्यं परस्त्रीगमनं तथा ॥ प्रकरोति सुरापानं गुरुदेवं न मन्यते ॥ ३ ॥ एवं
 बहुगते काले मरणं तस्य जायते ॥ यमदूतैर्महाघोरे बद्धाक्षितः सुदारुणे ॥ ४ ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि
 भुक्त्वा नरकयातनाम् ॥ नरकान्निःसृतो देवि वानरस्या भवद्रपुः ॥ ५ ॥ ततो रासभयो निवैतुरंग
 स्तुततो भवत् ॥ मनुष्यत्वं पुनर्लभे पूर्वजन्मफलाद्यतः ॥ ६ ॥ धनधान्यसमायुक्तो रोगयुक्तोऽ
 प्यपुत्रकः ॥ कदाचिद्देवयोगेन पुत्रो भवति भामिनि ॥ ७ ॥ मरणं तस्य वै शीघ्रं ततः कन्या प्रजाय
 ते ॥ अस्य शांतिं शृणुष्व दौयथापापं निवर्तते ॥ ८ ॥ गृहवित्तषडंशं च पुण्यकार्यं च कारसः ॥ पू
 र्वजन्मनि देवेशिकनीयां संस्वभ्रातरम् ॥ ९ ॥ रात्रौ खड्गेन वै हत्वा तत्पापाच्च सुतक्षयः ॥ गायत्रीमू
 लमंत्रेण पंचलक्षं वरानने ॥ १० ॥ जपे वै कारयामास नित्यं गोविंदकीर्तनम् ॥ होमे वै कारयामास

क.वि.

॥६०॥

कुंडेषट्कोणसंज्ञके ॥ ११ ॥ पायसेनविशालाक्षितिलसर्पैर्युतेनच ॥ दशवर्णाततोदद्याद्ब्राह्म
 णायशिवात्मने ॥ १२ ॥ भूमिदानंततोदद्याच्छय्यादानंविशेषतः ॥ भ्रातुश्चैवाकृतिकृत्वारौ
 प्येणैववरानने ॥ १३ ॥ पलसप्तप्रमाणेनपूजांकृत्वाप्रसन्नधीः ॥ देवदेवमहादेवचर्मभस्मविभू
 षण ॥ १४ ॥ पूर्वजन्मनिदेवेशकृतोभ्रातुर्वधोमया ॥ तत्पापंक्षम्यतांदेवप्रपद्येशरणंतव ॥ १५ ॥
 प्रतिमापूजितादेविमंत्रेणानेनवैशिवे ॥ दद्याद्विप्रायविदुषेश्रोत्रियायद्विजन्मने ॥ १६ ॥ ततोवै
 भोजयामासब्राह्मणान्वेदपारगान् ॥ एकाधिकशतंदेविपयसामोदकेनच ॥ १७ ॥ एवंकृत्वा
 वरारोहेपूर्वपापस्यसंक्षयः ॥ बन्ध्यत्वंप्रशमंयातिपुत्रः खलुप्रजायते ॥ १८ ॥ काकवन्ध्यालभे
 त्पुत्रंमृतवत्सासुपुत्रिणी ॥ व्याधयः संक्षयंयांतिनात्रकार्याविचारणा ॥ १९ ॥ इतिश्रीकर्मवि
 पाकसं०उत्तराषाढानक्षत्रस्यप्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनंनामचतुरशीतितमोऽध्यायः ॥ ८४ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ शंकेश्वरपुरेदेविवसत्येकोद्विजोवरः ॥ म्लेच्छवाणीवदन्नित्यंम्लेच्छसेवारतःस
 दा ॥ १ ॥ सतिष्ठतिम्लेच्छनिकटेम्लेच्छविद्यासुपंडितः ॥ मत्स्यमांसंचमद्यंचभोजनंचाकरोत्स
 दा ॥ २ ॥ एवंसर्ववयोयातंधनंवहुसुसंचितं ॥ तद्धनंभूमिमध्येतुस्थापितंतुगृहेशुभे ॥ ३ ॥ एक
 स्मिन्समयेदेविभ्रातुःपुत्रःसमागतः ॥ रत्नव्यापारकरणेसदक्षश्चतुरस्तथा ॥ ४ ॥ तस्यगेहे

अ.८४

॥६०॥

स्थितं नित्यं रत्नं बहुसुसंचितं ॥ रत्नलोभेन भोदे विरात्रौ च्छुरिकया तदा ॥ ५ ॥ पत्नी तस्य वरारो
 हे सुप्ते निशिममारतं ॥ तत्सर्वभूमिमध्ये तु स्थापितं पतिना सह ॥ ६ ॥ द्वाभ्यां रत्नं तदा गृह्यव्ययं
 कृत्वा दिने दिने ॥ ततो बहुदिने याते द्विजस्य मरणं खलु ॥ ७ ॥ पश्चात्पत्नी मृता तस्य तयोर्नरकपा
 तनं ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि महाकष्टेन पीडितौ ॥ ८ ॥ नरकाग्निः सृतौ द्वौ तु गजयोनी अजायत ॥ पु
 नः कच्छपयोनिर्वै गोधायो निरजायत ॥ ९ ॥ एवं योनित्रयं भुक्त्वा सरख्या उत्तरे तटे ॥ मानुषत्वं
 ततो लेभे भाग्यवान् साधुसंमतः ॥ १० ॥ सुशीलः सुमतिर्दक्षः स्वल्पविद्यायुतो नरः ॥ अपुत्रो रोगवान् दे
 विभूपतिर्नरपूजितः ॥ ११ ॥ पूर्वजन्मनि देवेशि भ्रातृपुत्रस्य वैवधः ॥ कृतो रात्रौ मदादेवितेन दोषेण वै
 मृतः ॥ १२ ॥ म्लेच्छस्य सेवना देवि म्लेच्छस्या शुचिभाषणात् ॥ तेन पापेन भोदे विशरीरे रोगसंभवः
 ॥ १३ ॥ गजदानं कृतं पूर्वदत्ताशय्यासुरेश्वरि ॥ तत्फलेन महादेवि धनाढ्यत्वं प्रजायते ॥ १४ ॥ अना
 चारः कृतः पूर्वपुत्रदारेण संयुतं ॥ तेन पापेन भोदे विनरः कन्याप्रजो भवेत् ॥ १५ ॥ अथ शान्तिप्रवक्ष्या
 मि शृणु देवि सुशोभने ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण पंचलक्षं वरानने ॥ १६ ॥ जपंचकारयामास षडंशं दानमा
 चरेत् ॥ होमंचकारयामास कुण्डे देवि सुसंस्कृते ॥ १७ ॥ दशांशं तर्पणं देवि मार्जनं तद्दशांशतः ॥ भ्रातृ
 पुत्रस्य प्रतिमां कारयामास भामिनि ॥ १८ ॥ पलदशसुवर्णस्य विधिवत् पूजयेत्ततः ॥ मंत्रेणाने

क. वि.

॥६१॥

नदेवेशिगंधधूपादिभिस्तथा ॥ १९ ॥ गणाधिपसुराध्यक्षसर्वसिद्धिप्रदायक ॥ ममपूर्वकृतं पापं
 तत्क्षमस्वदयानिधे ॥ २० ॥ रौप्यपात्रे स्थितां तां तु प्रतिमां प्रार्थयेत्ततः ॥ अज्ञानाद्वा प्रमादाद्वा मया पू
 र्ववधः कृतः ॥ २१ ॥ तत्सर्वक्षम्यतां देवप्रपद्ये शरणं तव ॥ ॐ गणपतये नमः ॥ ॐ लक्ष्म्यै नमः ॥ ॐ
 सूर्याय नमः ॥ ॐ शिवाय नमः ॥ ॐ विश्वयो नये नमः ॥ ॐ गरुडाय नमः ॥ ॐ नंदिकेश्वराय न
 मः ॥ ॐ चक्राय नमः ॥ ॐ त्रिशूलाय नमः ॥ ॐ पद्माय नमः ॥ ॐ शंखाय नमः ॥ एभिर्मंत्रैस्तु
 सर्वाणि वस्तूनि दापयेत्ततः ॥ कलशं पूजयेद्देवि गणाधिपस्वरूपिणम् ॥ २२ ॥ गंधपूष्पैश्च तांबू
 लैर्वस्त्रैर्नानाविधैरपि ॥ प्रतिमां पूजितां देवि ब्राह्मणाय प्रदापयेत् ॥ २३ ॥ दशवर्णां ततो दद्याद्दृष
 मेकं वरानने ॥ पंचपात्रं ततो दद्याद्ब्राह्मणान्भोजयेत्ततः ॥ २४ ॥ रविवारेण संयुक्तां सप्तर्षीविधिपूर्व
 कम् ॥ उपोषणं नियमतः पत्न्या सह समाचरेत् ॥ २५ ॥ सप्तमवर्षपर्यंतं प्रकुर्याद्वासुरेश्वरि ॥ ततस्तू
 द्यापनं कुर्याद्यथा शक्त्या सुदक्षिणाम् ॥ २६ ॥ दद्याद्दिप्राय विदुषेश्रोत्रियाय तपस्विने ॥ कूष्माण्डं
 नारिकेरं च पंचरत्नसमन्वितम् ॥ २७ ॥ गंगाभध्ये प्रदातव्यं पूर्वपापविशुद्धये ॥ एवं कृते वरारोहे
 शीघ्रं पुत्रः प्रजायते ॥ २८ ॥ सर्वरोगाः क्षयं यांति नीहारं भास्करो यथा ॥ २९ ॥ इति श्रीकर्मवि
 पाकसं० उत्तराषाढानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम पञ्चाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८५ ॥

अ. ८५

॥६१॥

॥ शिवउवाच ॥ ॥ यवनदेशे महादेवि ब्राह्मणो वेदपारगः ॥ जयदेवेति विख्यातो गुणवानपि
 शीलवान् ॥ १ ॥ तस्य भार्या शीलवतां सुशीला शीलरूपिणी ॥ तस्यां पुत्रत्रयं जातं गुणज्ञं वेदपा-
 रगम् ॥ २ ॥ पुत्राः सर्वे गुणज्ञाश्च वेदवेदांगपारगाः ॥ ज्येष्ठपुत्रस्य चोद्वाहे स्वसातस्य समागता ॥
 ॥ ३ ॥ भगिन्याश्चादरं कृत्वा बहुमानेन पार्वति ॥ विवाहे च समाप्ते तु ज्ञातयः स्वेषु वेश्मसु ॥ ४ ॥
 गताः सर्वे विशालाक्षियया च भगिनी तदा ॥ ताटं कं स्वर्णरत्नाढ्यं भ्रातृपत्नी प्रकोपिता ॥ ५ ॥ शु-
 त्वेर्ष्या सवत्सा तु ततो याता स्ववेश्मनि ॥ स्त्रीस्वभावाच्च देवेशि सामृता भगिनी गृहे ॥ ६ ॥ तदु-
 द्देशेन देवेशि शरीरं निशिसात्यजत् ॥ ततो बहुदिने याते तस्य मृत्युरभूत्तदा ॥ ७ ॥ पत्नी तस्य
 सती जाता सत्यलोकमभूत्तदा ॥ वर्षकोटित्रयं देवि सत्यलोके वसत्पुनः ॥ ८ ॥ मर्त्यलोके मनुष्य-
 त्वं लभेत्पुण्यक्षये सति ॥ धनधान्यसमायुक्तो विद्यावाञ्छास्रपारगः ॥ ९ ॥ कृतं सर्वं पुराऽशुद्धं भ-
 गिनीवधकारणात् ॥ पुत्रो न जायते देविकन्याजन्मनिसंशयः ॥ १० ॥ शरीरे सततं दुःखं मध्ये त-
 स्य प्रजायते ॥ काकवंध्या भवेद्भार्या मृतवत्सा सुदुःखिता ॥ ११ ॥ अस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि तत्सर्वं
 शृणु पार्वति ॥ गृहवित्तषडंशेन पुण्यकार्यं च कारसः ॥ १२ ॥ वापीकूपतडागानां जीर्णोद्धारं प्रय-
 त्ततः ॥ वाटिकां पथि मध्ये तु ततश्च शीतवारिणा ॥ १३ ॥ गायत्री जातवेदाभ्यां जपं वै कारयेत्

क.वि.

॥६२॥

तः ॥ लक्षद्वयं विशालाक्षि हवनं तद्दशांशतः ॥ १४ ॥ तर्पणं मार्जनं तद्द्रोदानं विधिवत्ततः ॥ एवं
 कृते वरारोहेतस्य पुत्रः प्रजायते ॥ १५ ॥ गुणज्ञः सर्ववस्तूनां साधूनां संमतस्तथा ॥ स्वर्णदानं
 विशालाक्षि पलपंचमितं तथा ॥ १६ ॥ ब्राह्मणाय ततो दद्यात्पूजयेद्युवतीं ततः ॥ वस्त्रालंकारसिंदूरै
 र्गंधाद्यैः सुमनोहरैः ॥ १७ ॥ ताटं कैर्मुद्रिकाभिश्च गंधमाल्यैस्तथैव च ॥ सर्वपापं क्षयं याति व्याधि
 नाशो भवेद्भुवम् ॥ १८ ॥ ब्राह्मणीं पार्वतीरूपां ब्राह्मणं शिवरूपिणम् ॥ भोजयेद्विविधैश्चान्नैर्मो
 दकैः शतसंख्यकैः ॥ १९ ॥ काकवन्ध्यालभेत्पुत्रं मृतवत्साचपुत्रिणी ॥ कन्यका जननीया तु पु
 त्रवत्यपि जायते ॥ २० ॥ एवं न क्रियते देविसप्तजन्मस्वपुत्रकः ॥ २१ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसं
 हितायां उत्तराष्टादनक्षत्रस्य तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम षडशीतितमोऽध्यायः ॥ ८६ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ गुर्जरे नगरे देवि द्विजो वसति ज्ञानवान् ॥ बलभद्रः समाख्यातो वेदान्वैपाठ्ये त
 तः ॥ १ ॥ ऋग्वेदं च यजुर्वेदं सामवेदमथर्वणम् ॥ पठनं चैव कुरुते चतुर्वेदी द्विजोत्तमः ॥ २ ॥ एक
 स्मिन्दिवसे देविकश्चिद्देशे मृतः खलु ॥ भोजनं तेन वैकृत्वा संस्कारं वै विना कृतम् ॥ ३ ॥ म्लेच्छद्रव्यं
 च स्वीकृत्य भुक्तं पुत्रेण संयुतम् ॥ पत्न्या सह वरारोहेतो वृद्धं वयोगतम् ॥ ४ ॥ मरणं तस्यैवा जातं
 शंके श्वरपुरे तदा ॥ यमाज्ञया तदा देवियमदूतैरितस्ततः ॥ ५ ॥ नरकं दर्शयामास मर्त्यलोके त

अ. ८७

॥६२॥

तोभवत् ॥ कुक्कुटत्वंविशालाक्षिकाकपारावतंततः ॥ ६ ॥ मानुषत्वंपुनर्लभेशुभेदेविकुलेमह
 त् ॥ संपंडितोयदाविद्वान्ज्ञातिधर्मविचक्षणः ॥ ७ ॥ पूर्वजन्मनिदेवेशिम्लेच्छान्नंभोजनंकृतम् ॥
 तेनपापेनभोदेविपुत्रःकन्यानजायते ॥ ८ ॥ प्रेतान्नंभुज्यतेज्ञानात्संस्कारोनकृतःपुरा ॥ तेनपा
 पेनभोदेविशरीरेरोगसंभवः ॥ ९ ॥ अस्यशार्तिशृणुष्वदौपूर्वपापप्रणाशिनीम् ॥ गृहवित्ताष्टमं
 भागंब्राह्मणायप्रकल्पयेत् ॥ १० ॥ गायत्रीमूलमंत्रेणदशायुतजपंततः ॥ हवनंतदशांशेनमा
 र्जनंतर्पणंतथा ॥ ११ ॥ दशवर्णांततोदद्याच्छय्यादानंविशेषतः ॥ कूष्माण्डनारिकेरंचपंचरत्नस
 मन्वितम् ॥ १२ ॥ गंगामध्येप्रदातव्यंपूर्वपापप्रणाशनम् ॥ एवंकृतेवरारोहेशीघ्रंपुत्रःप्रजायते ॥
 ॥ १३ ॥ व्याधयःसंक्षयंयांतिकाकवंध्यालभेत्सुतम् ॥ १४ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहिता
 यांउत्तराषाढानक्षत्रस्यचतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनंनामसप्ताशीतितमोऽध्यायः ॥ ८७ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ यवनस्यमहद्देशमारुतेनगरेशुभे ॥ गौतमोनामविख्यातोब्राह्मणोवेदपार
 गः ॥ १ ॥ तस्यभार्याविशालाक्षिमालिनीमातृपालिनी ॥ धनंचबहुसंगृह्यम्लेच्छसेवारतोहिसः
 ॥ २ ॥ तस्यमित्रोद्विजःकश्चित्तपस्वीसत्यवाक्शुचिः ॥ आगतस्तस्यनिकटेप्रेम्णातत्रतपः
 करोत् ॥ ३ ॥ अब्दमेकंततोजातंपुनःकाश्यांगतोपिसः ॥ स्वर्णरत्नमहादेविगौतमायसमर्पि

क. वि.

॥६३॥

तम् ॥ ४ ॥ रक्षार्थे तेन द्रव्यं च गृहीतं गौतमेन च ॥ वाराणस्यांततो गत्वा तपस्वी प्राणमत्यजत् ॥
 ॥ ५ ॥ गौतमेन स्वद्रव्यं तु स्थापितं भूमि मध्यगम् ॥ तद्द्रव्यं ब्राह्मणस्यैव पुत्रदारेण संयुतम् ॥ ६ ॥
 भक्षितं रत्नं विक्रीय बहु वर्षं गतं शिवे ॥ गौतमस्य ततो मृत्युर्वृद्धे जाते वरानने ॥ ७ ॥ गंधर्वस्य ततो
 लोकं विंशतिर्वै सहस्रकम् ॥ वर्षं भुक्तं विशालाक्षि गंधर्वैः सह किन्नरैः ॥ ८ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते हंस
 योनिस्ततोऽभवत् ॥ मृगयोनिस्ततो भुक्त्वामानुषत्वं ततो भवत् ॥ ९ ॥ सभाग्यवान् महावीरः पु
 ण्याचारे स दामतिः ॥ पूर्वजन्मनि देवेशि मित्रद्रव्यं च भक्षितम् ॥ १० ॥ अदत्तं यद्विशालाक्षितदोषेण
 मृतार्भकः ॥ वंध्या भवति वै नारी का कवंध्या च जायते ॥ ११ ॥ रोगयुक्तो भवद्देहो ज्वराश्च विवि
 धास्तथा ॥ अस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि शृणु देवि सुशोभने ॥ १२ ॥ गृहवित्तषडंशेन पुण्यकार्यं च
 कार सः ॥ वापीकूपतडागानां जीर्णोद्धारं च कारयेत् ॥ १३ ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण दशायुतजपंततः ॥
 हवनंतद्दशांशेन तर्पणं मार्जनं तथा ॥ १४ ॥ गामेकांतरुणीं शुभ्रां कांस्यदोहां सवत्सकाम् ॥ सतीं
 सवस्त्रां विप्राय दद्याद्देवि देततः ॥ १५ ॥ ब्राह्मणान् भोजयामास यथा शक्त्या तु दक्षिणाम् ॥ ज्ञा
 तिभिः सह भुंजीत ततो मृत्युं तु कारयेत् ॥ १६ ॥ पुराणश्रवणं देवि चंडिकाचरितानि तु ॥ अन्नदा
 नं च भो देवि घटदानं विशेषतः ॥ १७ ॥ एवं कृतेन संदेहो वंशवृद्धिर्भविष्यति ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यां

अ. ८८

॥६३॥

तिसुखानिविविधानिच ॥ १८ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां श्रवणनक्षत्रस्य प्रथमचरणप्राय
 श्रित्तकथनं नामाष्टाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८८ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ गांधारदेशे वै सुभूर्गांधारस्य पुरेशुभे ॥ वसंतितत्र बहवो जनाः पण्योपजीवि
 नः ॥ १ ॥ तन्मध्ये ब्राह्मणोऽप्येको लक्ष्मीवान्गुणवर्जितः ॥ यवनानां महत्प्रोतिः सार्धं म्लेच्छेन ति
 ष्ठति ॥ २ ॥ ऊर्णादिकं वरारोहे विक्रयं कुरुते सदा ॥ म्लेच्छान् भुज्यते नित्यं म्लेच्छभार्या सुसेवि
 तः ॥ ३ ॥ एवं बहुवयोजातं ततो वै मरणं खलु ॥ यमदूतैर्महाघोरे नरके नामदारुणे ॥ ४ ॥ नि
 क्षिप्तः स तु वै देवि षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ भुक्तं सुदुःसहं कर्मविविधं नरकजं फलम् ॥ ५ ॥ नरकाग्निः
 सृतो देवि वृकयोनिरभूत्पुरा ॥ रासभस्य ततो योनिमृक्षत्वं जायते पुनः ॥ ६ ॥ मानुषत्वं पुनर्लै
 भे मध्यदेशे सुरेश्वरि ॥ पूर्वजन्मनि म्लेच्छान् भुक्तं पुत्रेण वै सह ॥ ७ ॥ अतो वंशस्य विच्छेदो व्या
 धीनां चोद्भवस्तथा ॥ अस्य दोषस्य वै शांतिं शृणु मे परमेश्वरि ॥ ८ ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण लक्षजाप्यं
 वरानने ॥ हवनं तद्दशांशेन तर्पणं मार्जनं तथा ॥ ९ ॥ सवृषं पंचगोदानं वस्त्रदानं विशेषतः ॥ सहस्रघ
 टदानं च गोदानं च सुरेश्वरि ॥ १० ॥ एवं कृतेन संदेहो वंशवृद्धिर्भविष्यति ॥ रोगाविनाशमायांति

क. वि.

॥६४॥

नात्रकार्याविचारणा ॥ ११ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादेश्वर्णनक्षत्रस्याद्वि
 तीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकोनवतितमोऽध्यायः ॥ ८९ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ काश्मीरनगरे देवि ब्राह्मणो वसति प्रिये ॥ खंडशर्मेति विख्यातो गंगाभार्याति
 कर्कशा ॥ १ ॥ पतिवाक्यं न सा कुर्याद्विक्रयं कुरुते सदा ॥ घृतं तैलं च देवेशि दधितक्रं पुनर्गुडम् ॥
 ॥ २ ॥ अश्वं च वृषभं चैव चामरं धातुसंयुतम् ॥ प्रत्यहं विक्रयं कृत्वा व्ययं कुर्याद्दिने दिने ॥ ३ ॥
 एवं सर्वव्ययं जातं वृद्धे सति वरानने ॥ मरणं तस्य वै जातं ब्राह्मणस्य तदा शिवे ॥ ४ ॥ यमाज्ञया यम
 दूतैर्नरके कर्दमे तथा ॥ निक्षिप्तः षष्टिसाहस्रं भुक्त्वा वैयातनां तथा ॥ ५ ॥ नरकान्निःसृतो देवि वृ
 कयोनिस्ततोऽभवत् ॥ रासभस्य पुनर्योनिर्मेघयोनिस्ततोऽभवत् ॥ ६ ॥ मानुषत्वं पुनर्लभे मध्य
 देशे वरानने ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ७ ॥ पुनर्विवाहिता सा तु पूर्वजन्मफला
 च्छुभे ॥ शरीरे सततं रोगो वायोऽसंजायते शिवे ॥ ८ ॥ ब्राह्मणश्च स्वयंधर्मयतस्त्यक्त्वा पुरा शुभे ॥
 अतः पुत्रविहीनो यमृतवत्सत्त्वमाप्नुयात् ॥ ९ ॥ अस्य शांतिमहं वक्ष्ये शृणु देवि सुशोभने ॥ गृहवि
 त्तषडंशं च ब्राह्मणाय समर्पयेत् ॥ १० ॥ गायत्रीं चायुतं जप्त्वा मूलमंत्रं शिवस्य तु ॥ षडक्षरं सप्त
 वल्लक्षकं च वरानने ॥ ११ ॥ हवनं तद्दशांशेन मार्जनं तर्पणं तथा ॥ ब्राह्मणान्भोजयामास हविषा पा

अ. ९०

॥६४॥

यसेनतु ॥ १२ ॥ पंचाशत्संख्ययादेवियथाशक्त्यातुदक्षिणाम् ॥ प्रयागेमाधमासेतुस्नानंभार्या
 समन्वितम् ॥ १३ ॥ कूष्माण्डनारिकेरंचपंचरत्नसमन्वितम् ॥ गंगामध्येप्रदातव्यंविधिपूर्ववरा
 नने ॥ १४ ॥ एवंकृतेनसंदेहोवंशवृद्धिर्भवेदनु ॥ रोगाःसर्वेक्षयंयांतिवन्ध्याभवतिपुत्रिणी १५ ॥
 ॥ इति श्रीक० सं० श्रवणनक्षत्रस्यतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम नवतितमोऽध्यायः ॥ ९० ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ अटकस्यप्रतीच्यांतुयादवंनामवैपुरम् ॥ वसंतिबहवोदेविजनाःकर्मविचक्ष
 णाः ॥ १ ॥ तन्मध्येब्राह्मणोप्येकःसिद्धलालइतिश्रुतः ॥ तस्यभार्याविशालाक्षिदेवीनामसदा
 शिवे ॥ २ ॥ पतिव्रतागुणोपेतामिष्टवाक्यप्रवादिनी ॥ सिद्धलालोमहाचोरश्चौर्यवृत्तिरतःस
 दा ॥ ३ ॥ दारपुत्रादिभृत्यांश्चौर्यकृत्वाप्रपोषयत् ॥ एवंसर्ववयोजातंततोवैमरणंभवेत् ॥ ४ ॥
 तस्यभार्यासतीजातातस्यलोकोभवत्तदा ॥ सत्यलोकेवरारोहेसततोविविधंसुखं ॥ ५ ॥ भुक्तं
 पूर्वकृतंपुण्यंततःपुण्यक्षयेसति ॥ मानुषत्वंपुनर्जन्मलभतेसर्वदेहिनाम् ॥ ६ ॥ धनधान्येनसंयु
 क्तःकन्यापुत्रविवर्जितः ॥ ब्राह्मण्यंचततस्त्यक्तवाशूद्रकर्मसमाचरेत् ॥ ७ ॥ परद्रव्यंहृतंदेवित
 स्माद्रुचाधिश्चजायते ॥ अस्यशांतिप्रवक्ष्यामियत्कृतंपूर्वजन्मनि ॥ ८ ॥ गृहवित्ताष्टमंभागंपुण्य
 कार्यंचकारसः ॥ दशवर्णांचगोदानंपूर्वपापविशुद्ध्ये ॥ ९ ॥ शय्यादानंततःकुर्याद्भूतमेकाद

क. वि.
॥६५॥

शोशुभाम् ॥ गायत्रीमूलमंत्रेणविष्णुमंत्रंतथैवच ॥ १० ॥ लक्षजाप्यप्रयत्नेनमूलेअश्वत्थविल्व
के ॥ दशांशंहवनंकुर्यात्तर्पणंमार्जनंतथा ॥ ११ ॥ विप्राणांभोजनंदेविचटदानंविशेषतः ॥ एवं
कृतेनसंदेहोवंशोभवतिनान्यथा ॥ १२ ॥ व्याधयःसंक्षयंयांतिममवाक्यंनचान्यथा ॥ १३ ॥ इति
श्रीक०संहितायांश्रवणनक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनंनामैकनवतितमोऽध्यायः ॥ ११ ॥
॥ शिवउवाच ॥ ॥ देशेपंचनदेदेविगंगानाम्नीपुरीशुभा ॥ वसंतिसर्वेवैवर्णाब्राह्मणाःक्षत्रिया
विशः ॥ १ ॥ स्वकर्मनिरताःसर्वेवर्णाचारसमाश्रिताः ॥ तन्मध्येब्राह्मणोऽप्येकःकृषिकर्मरतःस
दा ॥ २ ॥ एकस्मिन्समयेदेविसिद्धमन्नंचतैःकृतम् ॥ रात्रिस्तत्रसमायाताक्षेत्रेचान्नंतदाकृतम् ॥
॥ ३ ॥ भाग्निनेयस्तदारात्रौचतुर्थांशमचूचुरत् ॥ उषःकालेततोजातेभागिनेयस्यवैतदा ॥ ४ ॥
मातुलेनतदादेविवधंकृत्वानुयष्टिना ॥ ततोबहुगतेकालेतस्याविप्रस्यपंचता ॥ ५ ॥ यमदूतैर्महादे
विनिःक्षिप्तोनरकार्णवे ॥ अष्टाशीतिसहस्राणिवर्षाणिचसदाशिवे ॥ ६ ॥ भुज्यतेविविधंऋष्टंनरकंचैव
दारुणम् ॥ नरकान्निःसृतोदेविमार्जारत्वंभवेत्किल ॥ ७ ॥ व्याघ्रस्यचपुनर्योनिःकुक्कुटत्वंततो
भवत् ॥ पुनर्मानुषयोनिश्चधनधान्यसमन्विता ॥ ८ ॥ सप्रवीणोमहावक्ताकुलाचाररतःसदा ॥
पूर्वजन्मनिभोदेविभागिनेयस्यवैवधः ॥ ९ ॥ कृतोवैमंदमतिनातत्पापेनैवपातकम् ॥ पुत्रोनजा

अ. ९२

॥६५॥

यतेदेवि व्याधिश्चैव पुनः पुनः ॥ १० ॥ अस्य शान्तिप्रवक्ष्यामि शृणु मत्तो वरानने ॥ गृहवित्तषडंशे
 न पुण्यकार्यचकारसः ॥ ११ ॥ गायत्री त्र्यम्बकाभ्यां च द्यौः शान्तीति मनुत्रयम् ॥ लक्षत्रयं वरारोहे
 जपं वै कारयेत् सुधीः ॥ १२ ॥ दशांशं हवनं देवितर्पणं मार्जनं तथा ॥ ब्राह्मणान् भोजयामास पंचाश
 च वरानने ॥ १३ ॥ हविषा पायसेनापि खण्डेन मोदकेन वै ॥ दशवर्णां ततो दानं तिलधेनुं प्रदापयेत् ॥
 ॥ १४ ॥ पंचपात्रं ततो दानं पिण्डदानं चकारसः ॥ भागिनेयस्यैव मूर्तिः सुवर्णरजतान्विता ॥ १५ ॥
 पलदशसुवर्णेन सवत्सां पीठं संयुताम् ॥ पूजयामास विधिवन्मंत्रेणानेन वै शिवे ॥ १६ ॥ सुराराध्य
 जगत्स्वामिंश्चराचरगुरोहरे ॥ मम पूर्वकृतं पापं तत्क्षमस्व दयानिधे ॥ १७ ॥ अज्ञानाद्वा प्रमादा
 द्वा भागिनेयवधः कृतः ॥ तत्क्षमस्व दयापूर्णं त्र्यम्बकत्रिपुरांतक ॥ १८ ॥ ततो वै पूजयामास लो
 कपालान् पृथक् पृथक् ॥ पश्चान्माषबलिं दद्यात् प्रतिमां दापयेत्ततः ॥ १९ ॥ ब्राह्मणाय तदा दे
 वि पूर्वपापविशुद्धये ॥ एवं कृते वरारोहे पुत्रः संजायते खलु ॥ २० ॥ व्याधयः संक्षयं यांति न क
 न्या जायते खलु ॥ यदानक्रियते देवि सप्तजन्मस्वपुत्रकः ॥ २१ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां
 धनिष्ठानक्षत्रस्य प्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम द्विंशतितमोऽध्यायः ॥ ९२ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ पश्चिमायां महादेवियवनस्य पुरं महत् ॥ महानंद इति ख्यातं सर्वदेशे सुरे

क.वि.

॥६६॥

श्वरि ॥ १ ॥ वसंतिवहवो म्लेच्छाः स्वविद्यायां विचक्षणाः ॥ ब्राह्मणस्तत्र वैदेवि विद्यावाप्तिपुण
 स्तथा ॥ २ ॥ तिष्ठत्यशंकयानित्यं म्लेच्छान् भुज्यते सदा ॥ ससंध्या रहितो विप्रः पिशुनो दु
 र्मतिः शठः ॥ ३ ॥ संचितं बहुसाहस्रं स्वर्णं रत्नं गजादिकं ॥ ततो बहुदिने जाते तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥
 ॥ ४ ॥ सर्पेण दष्टो देवेशि पंचके निर्जले पिवा ॥ यमदूतैर्महादेवियमाज्ञां गृह्य वै द्विजं ॥ ५ ॥ रौ
 रवेक्षितवाञ्छी ग्रं महाकष्टं प्रभुज्यते ॥ षष्टि वर्षं सहस्राणि भुक्त्वा नरकयातनाम् ॥ ६ ॥ नरकाग्निः
 सृतो देवि ग्राहयो निरभूत्पुरा ॥ पुनः कच्छपयोर्निचमानुषत्वं ततोऽलभत् ॥ ७ ॥ पूर्वजन्मनि
 भो देवि ब्राह्मणत्वं यतोऽत्यजत् ॥ अपुत्रत्वं ततो देविकन्यकानैव जायते ॥ ८ ॥ म्लेच्छान् भुज्य
 ते देवि संध्यां च तर्पणं विना ॥ अतो व्याधियुतो नित्यं न सुखं लभते क्वचित् ॥ ९ ॥ शांतिं शृणु वरा
 रो हे पूर्वपापप्रणाशिनी ॥ गृहं शुभ्रं वरारोहे धनधान्यसमन्वितम् ॥ १० ॥ संचितान् वरारोहे ब्राह्मणा
 य प्रदापयेत् ॥ गायत्री मूलमंत्रेण लक्षजाप्यं तु कारयेत् ॥ ११ ॥ हवनं तद्दशांशेन मार्जनं तर्पणं त
 था ॥ त्रैमासिकव्रतं कुर्याद्भूतं चरविसप्तमीम् ॥ १२ ॥ जातवेदेति मंत्रेण लक्षजाप्यं तु कारयेत् ॥
 ततो गां कपिलां देवि स्वर्णवस्त्रविभूषिताम् ॥ १३ ॥ दद्यात्सवत्सां विधिवद्ब्राह्मणाय शिवात्मने ॥
 अश्वदानं च कर्तव्यं चामरं छत्रमेव च ॥ १४ ॥ एवं कृतेन संदेहो व्याधिना शोभवेद्भुवम् ॥ पुत्रोपि

अ. ९३

॥६६॥

जायतेदेविवंध्यत्वंचप्रशाम्यति ॥ १५ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायांहरपार्वतीसंवादेधनिष्ठा
 नक्षत्रस्यद्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम त्रिनवतितमोऽध्यायः ॥ ९३ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ यत्किंचित्क्रियतेकर्मवैदिकंचापिलौकिकम् ॥ तत्तत्कर्मफलंभोग्यमिह
 लोकेपरत्रच ॥ १ ॥ सौराष्ट्रनगरेदेविक्षत्रियोवसतिप्रिये ॥ क्षात्रधर्मरतोनित्यंमृगपक्षिप्रहारकः
 ॥ २ ॥ एकस्मिन्समयेकालेवनंयातःसदुर्मतिः ॥ मृगींसगर्भाहतवान्बालकद्वयसंयुताम् ॥
 ॥ ३ ॥ पुत्रेणभार्ययासार्धभुक्तंतेनदुरात्मना ॥ ततोवृद्धेतुसंजातेतस्यमृत्युरभूत्किल ॥ ४ ॥
 यमदूतैर्महादेविनरकेक्षितवांस्तदा ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिभुक्त्वानरकयातनाम् ॥ ५ ॥ नरकाग्निः
 सृतोदेविमहिषोजायतेखलु ॥ वराहत्वंपुनर्जातंमानुषत्वंपुनर्भवेत् ॥ ६ ॥ देशेपुण्यतमेदेवि
 धनधान्यसमन्वितः ॥ विद्यावान्गुणवान्ब्रह्मक्षेत्राजसेवासुतत्परः ॥ ७ ॥ पूर्वजन्मनिदेवेशिहत्वा
 मृगगणान्बहून् ॥ प्रसवोन्मुखीमृगींहत्वामृगवृंदसमन्विताम् ॥ ८ ॥ तत्पापेनमहादेविमृतवत्स
 त्वमाप्नुयात् ॥ शरीरेबहवोरोगाज्वराश्चातुर्थिकास्तथा ॥ ९ ॥ शान्तिंशृणुवरारोहेमृतवत्सत्वं
 शान्तये ॥ गृहवित्ताष्टमंभागंपुण्यकार्यंचकारसः ॥ १० ॥ गायत्रीमूलमंत्रेणलक्षजाप्यंतुकार
 येत् ॥ हवनंतद्दशांशिनमार्जनंतर्पणंततः ॥ ११ ॥ पलपंचसुवर्णस्यमृगींवत्ससमन्विताम् ॥

क. वि.
॥६७॥

कृत्वासमर्पयामासब्राह्मणायशिवात्मने ॥ १२ ॥ दशवर्णांतितोदानंशय्यादानांविशेषतः ॥ वा
टिकांरोपयामासपथिकूपंतथाशिवे ॥ १३ ॥ ब्राह्मणान्भोजयामासशतसंख्यान्समोदकैः ॥ ए
वंकृतेवरारोहेपुत्रःसंजायतेखलु ॥ १४ ॥ व्याधयःसंक्षयंयांतिवंध्यात्वंचप्रशाम्यति ॥ मृतव
त्सातुयानारीसुतंसांनुग्रहंलभेत् ॥ १५ ॥ काकबंध्यापुनःपुत्रंलभतेनात्रसंशयः ॥ १६ ॥ इ०
क० पार्व० धनिष्ठानक्षत्रस्यतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामचतुर्नवतितमोऽध्यायः ॥ १४ ॥
॥ शिवउवाच ॥ ॥ मथुरादक्षिणेभागेयोजनानांत्रयोपरि ॥ पुरंसिद्धमितिख्यातंवसंतिबहवो
जनाः ॥ १ ॥ छीपकारोवसत्येकोधनधान्यसमन्वितः ॥ बलभद्रइतिख्यातोवैष्णवोज्ञानवल्ल
भः ॥ २ ॥ तस्यपुत्रत्रयंजातंकनीयांस्तस्यचादरम् ॥ नादरंज्येष्ठपुत्रस्यमध्यमस्यतथैवच ॥
॥ ३ ॥ बहुधनंसंचितंतेनमहाशूद्रेणचानघे ॥ भ्रातृणांविग्रहोजातोविभागार्थं धनस्यतु ॥ ४ ॥
ब्राह्मणस्तस्यवैमित्रंविग्रहस्तस्यवैश्रुतः ॥ आगतस्तस्यनिकटेछीपकारस्यवैशिवे ॥ ५ ॥
ब्राह्मणस्यवधोजातःशूद्राणांविग्रहेसति ॥ सर्वद्रव्यंकनिष्ठायछीपकारोददौस्वयम् ॥ ६ ॥ एवं
बहुगते कालेशूद्रस्यमरणंभवेत् ॥ रौरवंनरकंजातंछीपकारायवैस्वयम् ॥ ७ ॥ लक्षवर्षवरारो
हेभुक्त्वानरकयातनाम् ॥ नरकान्निःसृतोदेविव्याघ्रयोनिस्ततोभवत् ॥ ८ ॥ ततोऽगृध्रस्यवैयो

अ. ९६

॥६७॥

निकाकयोर्निततोभवत् ॥ मानुषत्वं पुनर्जातं मध्यदेशे सुरेश्वरि ॥ ९ ॥ धनधान्यसमायुक्तो रो
 गवान् पुत्रवर्जितः ॥ अस्य शांतिप्रवक्ष्यामि शृणु मे परमेश्वरि ॥ १० ॥ गृहवित्तषडंशेन पुण्यकार्यं
 च कारयेत् ॥ पूर्वपापविशुद्धयर्थं दशवर्णां ततो ददेत् ॥ ११ ॥ गायत्रीसूर्यमंत्राभ्यां लक्षजाप्यं वरा
 नने ॥ दशांशं हवनं देवि मार्जनं तर्पणं तथा ॥ १२ ॥ दशांशं भोजयेद्विप्रान् ब्राह्मणान्वेदपारगान्
 ॥ कूष्माण्डं नारिकेरं च पंचरत्नसमन्वितम् ॥ १३ ॥ गंगामध्ये प्रदातव्यं देवि सत्यव्रताय च ॥ एवं
 कृते वरारोहे सर्वरोगक्षयो भवेत् ॥ १४ ॥ वंशवृद्धिर्भवेत्तस्य नात्र कार्या विचारणा ॥ १५ ॥ इति
 श्रीक० सं० धनिष्ठानक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम पंचनवतितमोऽध्यायः ॥ ९५ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ मथुरायां विशालाक्षि आभीरस्तत्र तिष्ठति ॥ गोपालेति समाख्यातो सदा गो
 धनजीवितः ॥ १ ॥ तस्य भार्या विशालाक्षी सती नामाति सुंदरी ॥ गोधनं बहुसाहस्रं गोपालस्य सुरे
 श्वरि ॥ २ ॥ वत्सानां वृषभाणां च पालनं क्रियते सदा ॥ शीतकाले महादेवि वृष्टिर्जाता वरानने ॥
 ॥ ३ ॥ गौः सवत्सामहादेवि पीडिता भोजनं विना ॥ गृहाभावे मृता बाह्ये वत्सवृषभसंयुता ॥ ४ ॥
 ततो बहुगते काले गोपालस्य मृतिस्तदा ॥ यमदूतैर्महाघोरेन रकेनामकर्दमे ॥ ५ ॥ क्षिप्तं यमाज्ञ
 यादेवि षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ नरकान्निःसृतो देवि भेकयोर्निततोभवत् ॥ ६ ॥ सगः स्य ततो देवि

क.वि.

॥६८॥

मानुषत्वंततोभवत् ॥ धनधान्यसमायुक्तोव्याधिभिःपीडितःसदा ॥ ७ ॥ अपुत्रत्वंततोलेभेक
 न्यकाजायतेखलु ॥ निर्वीजंवृषभंतेनकृतंयोगेनवैशिवे ॥ ८ ॥ तेनपापेनभोदेविगर्भपातंपुनःपु
 नः ॥ तस्यशांतिमहंवक्ष्येऽशृणुदेविसुशोभने ॥ ९ ॥ वसंतेमासिवैकुर्याद्वटदानंसहस्रशः ॥ एका
 दशीव्रतंनित्यंवेण्यांस्नानंसमाचरेत् ॥ १० ॥ दशवर्णाचगोदानंशय्यादानंतथैवच ॥ आकृष्णे
 तिजपंकुर्याल्लक्षसंख्यंवरानने ॥ ११ ॥ दशांशंहवनंतद्वन्मार्जनंतर्पणंतथा ॥ भोजयामासदेवो
 वैब्राह्मणंश्रोत्रियंशतम् ॥ १२ ॥ पायसान्नेनखंडेनघृतेनदधिनातथा ॥ एवंकृतेनसंदेहोज्वरमो
 क्षःप्रजायते ॥ १३ ॥ वंशवृद्धिर्भवेत्तस्यमृतवत्साचपुत्रिणी ॥ काकवन्ध्यापुनःपुत्रंलभतेनात्र
 संशयः ॥ १४ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायांशिवपार्वतीसंवादेशतभिषानक्षत्रस्यप्रथमचरण
 प्रायश्चित्तकथनंनामषण्णवतितमोऽध्यायः ॥ ९६ ॥ ॥ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ मध्यदेशेमहेशानिलुब्धकोवसतिप्रिये ॥ मृगारिर्नामविख्यातोमृगमांसेन
 जीवति ॥ १ ॥ प्रत्यहंमृगयांयातिपक्षिणांमारणे रतः ॥ विक्रयंकुरुतेमांसंकलत्रंपोषयेत्सदा ॥
 ॥ २ ॥ एवंवयोगतंसर्ववृद्धेसतिवरानने ॥ मरणंतस्यवैजातंयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ ३ ॥ रौरवेनर
 केक्षितंतत्रकष्टमुहुर्मुहुः ॥ सप्ततिर्वैसहस्राणिनरकेपरिपच्यते ॥ ४ ॥ नरकान्निःसृतोदेविश्ये

अ. ९७

॥६८॥

नयोनिं प्रजायते ॥ उष्ट्रं स्य च पुनर्योनिं शृगालत्वं ततः पुनः ॥ ६ ॥ मानुषत्वं ततो जातं धनधान्ये
 न संयुतम् ॥ पूर्वजन्मनि देवेशि पक्षिणो बहवो हताः ॥ ६ ॥ तेन पापेन भो देवि व्याधिसंछादिता त
 नुः ॥ मृगं हत्वा वरारोहे हतं च मृगशावकम् ॥ ७ ॥ एतद्दोषेण भो देवि पुत्राणां मरणं खलु ॥ काक
 वन्ध्या भवेन्नारी कन्यका जायते सदा ॥ ८ ॥ वन्ध्या भवति वै नारी शांतिं शृणु वरानने ॥ गृहवित्तप
 ङ्गं शेन पुण्यं कार्यं च कारसः ॥ ९ ॥ गायत्री जातवेदो भ्यां लक्ष्म्यां प्यं वरानने ॥ दशांशं हवनं तद्वन्मा
 र्जनं तर्पणं तथा ॥ १० ॥ दशधेनूस्ततो दद्यात्स्वर्णदानं विशेषतः ॥ हरिवंशश्रवणं देवि व्रतं च हरि
 वासरम् ॥ ११ ॥ ब्राह्मणान् भोजयामास यथा शक्त्या तु दक्षिणाम् ॥ एवं कृते वरारोहे वंशस्तस्य भ
 विष्यति ॥ १२ ॥ वन्ध्यात्वं प्रशमयति काकवन्ध्या पुनः सुतम् ॥ मृतवत्सा सुतं लेभे चिरं जीविन
 मुत्तमम् ॥ १३ ॥ व्याधयः संक्षयं यांति ज्ञानं चलभते महत् ॥ १४ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसं
 पा० सं० शतभिषानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम सप्तनवतितमोऽध्यायः ॥ ९७ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ गोमतीनिकटे देवि पुरं रूपा तंधुरंधरम् ॥ वसंति बहवो देवि जना धर्मविचक्षणाः ॥
 ॥ १ ॥ तन्मध्ये ब्राह्मणो ह्येको ब्रह्मकर्मविवर्जितः ॥ द्यूतकर्मरतः सोऽपि वेद्यासुरततत्परः ॥ २ ॥
 मद्यपानरतो नित्यं वेदशास्त्रविनिन्दकः ॥ ततो बहुदिने देवितस्य मृत्युरेभूत्पुरा ॥ ३ ॥ यमदूतै

क. वि.

॥६९॥

महाघोरेनरकेषु निपातितः ॥ क्षिप्तवान्नरकेषोरेलक्षवर्षमहेश्वरि ॥ ४ ॥ नरकान्निःसृतो देवि
 वृकयोनिरभूत्पुरा ॥ वराहस्य पुनर्योनिर्गर्दभत्वं ततो भवत् ॥ ५ ॥ मानुषत्वं ततो लेभे देशे पुण्य
 तमेशुभे ॥ पूर्वजन्मनि देवेशि मद्यपानरतः सदा ॥ ६ ॥ तेन पापेन भो देवि शरीरे रोगसंभवः ॥
 द्यूतवेष्टयारतो नित्यं यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ ७ ॥ तेन पापेन भो देवि वंशच्छेदश्च जायते ॥ शांतिं
 शृणु वरारोहे पूर्वपापप्रणाशिनम् ॥ ८ ॥ गृहवित्तषडंशेन पुण्यकार्यं च कारसः ॥ विष्णोर राट
 मंत्रेण लक्षजाप्यं वरानने ॥ ९ ॥ दशांशं हवनं तद्वन्मार्जनं तर्पणं तथा ॥ ब्राह्मणान् भोजयेत्पश्चात्पं
 चाशञ्च वरानने ॥ १० ॥ ततो गां कृष्णवर्णां च स्वर्णशृङ्गीं विभूषिताम् ॥ पट्टवस्त्रांसवत्सांच दद्या
 द्विजवराय च ॥ ११ ॥ प्रतिमां तु ततः कुर्याद्विष्णोः सांवस्य वा शिवे ॥ पलदशसुवर्णस्य विष्णो
 मुक्ताविभूषिताम् ॥ १२ ॥ तद्देवशिवस्यैव रजतस्य वरानने ॥ नानावस्त्रैरलंकारैः पूजयित्वा
 यथाविधि ॥ १३ ॥ मंत्रेणानेन देवेशि तद्देवगणं न मेत् ॥ गरुडध्वजदेवेशभूतनाथदयानिधे ॥
 ॥ १४ ॥ मम पूर्वकृतं पापं तत्क्षमस्व दयानिधे ॥ ॐ सुदर्शनाय नमः ॥ ॐ त्रिशूलाय नमः ॥
 ॐ गरुडाय नमः ॥ ॐ भैरवाय नमः ॥ ॐ जयाय नमः ॥ ॐ विजयाय नमः ॥ ॐ बटुकाय
 नमः ॥ ॐ कालभैरवाय नमः ॥ गंधधूपादिभिर्देवि पूजयित्वा पृथक् पृथक् ॥ १५ ॥ प्रतिमां पू

अ. ९८

॥६९॥

जितांतांतुविप्रायप्रददौस्वयम् ॥ ततोविष्णुंनमस्कृत्यशिवंसर्वसुखप्रदम् ॥ १६ ॥ एवंकृतेनसं
 देहःसर्वपापक्षयोभवेत् ॥ वंशवृद्धिर्भवेत्तस्यव्याधिनाशोभवेद्भुवम् ॥ १७ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसं
 हितायां शतभिषानक्षत्रस्यतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामाष्टनवतितमोऽध्यायः ॥ ९८ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ पंचक्रोशमितेदेविमथुरायास्तथोत्तरे ॥ हेमंतनामकपुरंवसंतिबहवोजनाः
 ॥ १ ॥ तन्मध्येवैश्यएकोहिक्रयविक्रयतत्परः ॥ ससुकर्मइतिख्यातोधनंचबहुसंचितम् ॥ २ ॥
 तस्यस्त्रीपार्वतीनामरूपयौवनसंयुता ॥ वैश्यश्चैवमहादेविप्रौढियातःसुरेश्वरि ॥ ३ ॥ दरिद्रत्वं
 भवेद्देविदरिद्रत्वासुपीडितः ॥ शतंपंचऋणंनीतंब्राह्मणस्यसुरेश्वरि ॥ ४ ॥ व्यापारार्थंविशा
 लाक्षिनदत्तंब्राह्मणायवै ॥ सर्वभुक्तंमहादेविवहुकालेगतेसति ॥ ५ ॥ वैश्यस्यैवभवेन्मृत्युःसभा
 र्यस्यवरानने ॥ मथुरायांविशालाक्षिलब्धंस्वर्गवरंशुभम् ॥ ६ ॥ दशलक्षमितंस्वर्गफलंभुक्तंवरा
 नने ॥ भुक्तंसहकलत्रेणततःपुण्यक्षयेसति ॥ ७ ॥ मानुषत्वंपुनर्लभेदेशेसुभ्रुमनोहरे ॥ धनधान्य
 समायुक्तोजायतेवैसुरेश्वरि ॥ ८ ॥ पूर्वजन्मनिदेवेशिब्राह्मणस्यधनंहृतम् ॥ नदत्तंवैतेनदेवित
 तःपुत्रोनजायते ॥ ९ ॥ अत्रशांतिप्रवक्ष्यामियतःपापस्यसंक्षयः ॥ गृहवित्तषडंशेनपुण्यकार्यंच
 कारसः ॥ १० ॥ आकृष्णेतिततोमंत्रंलक्षजाप्यंचकारयेत् ॥ दशांशंहवनंकुर्याद्दशांशंतर्पणंत

क. वि.

॥७०॥

था ॥ ११ ॥ हरिवंशश्रवणंदेविचंडीपाठंशिवार्चनम् ॥ विधिवत्कारयामासब्राह्मणान्भोजयेत्त
 तः ॥ १२ ॥ दशवर्णांततोदानंशय्यादानंविशेषतः ॥ एवंकृतेवरारोहेवंशोभवतिनान्यथा ॥
 ॥ १३ ॥ व्याधिनाशंसमायातिममवाक्यंचनान्यथा ॥ १४ ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसं०
 शिवपार्वतीसं० शतभिषानक्षत्रस्यचतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकोनशततमोऽध्यायः ९९
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ मथुरायांपुरीमध्येऽशूद्रएकोहितिष्ठति ॥ शाकंकरोतिसततंविक्रयंतुसदा
 करोत् ॥ १ ॥ विष्णुभक्तिरतःशांतःपुण्यात्मासाधुसंमतः ॥ सेवादासइतिख्यातस्तस्यपत्नी
 तुराधिका ॥ २ ॥ कुलाचारेरतःसाधुर्द्विजसेवासुतत्परः ॥ वाणिज्यंकुरुतेसाधुपुरोहितधनेन
 च ॥ ३ ॥ बहुवर्षगतंदेविब्राह्मणोपितदागतः ॥ आदरंवहुधाकृत्वाकलत्रेणतदाशिवे ॥ ४ ॥ वि
 षंदत्तंचतुर्थेन्दिभोजनेसमयेसति ॥ नजानातितदासाधुस्तद्वत्तंब्राह्मणस्यतु ॥ ५ ॥ मरणंवैततो
 जातंब्राह्मणस्यसुरेश्वरि ॥ ब्राह्मणस्यवधेजातेहाहाकारंगृहेगृहे ॥ ६ ॥ श्रुत्वासाधुःपुरीत्यत्तवा
 प्रयागेसमुपागतः ॥ देहंत्यक्त्वातदासाधुर्हठंकृत्वावरानने ॥ ७ ॥ पश्चात्तदाततो गत्वापत्नीप्रा
 णांस्ततोऽत्यजत् ॥ प्रयागेमथुरांत्यक्त्वातदुद्देशेनशोभने ॥ ८ ॥ बहुवर्षसहस्राणिस्वर्गवासंत
 तोभवत् ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेमानुषत्वंततोभवत् ॥ ९ ॥ शूद्रयोर्नौविशालाक्षिदेहजस्यकुले

अ. १००

॥७०॥

तदा ॥ पुनर्विवाहितापत्नीपूर्वजन्मप्रपंचतः ॥ १० ॥ धनधान्यसमायुक्तोविद्यावान्कुलपूज
 कः ॥ गौरांगोनीचजातीनांमतज्ञोलब्धवान्स्वयम् ॥ ११ ॥ पूर्वजन्मनिभोदेविब्राह्मणायविषंद
 दौ ॥ भार्यातस्यविशालाक्षितत्पापेनैवपातकी ॥ १२ ॥ मासिपुष्पंततस्तस्याःसंतानंनैवजाय
 ते ॥ अस्यपापस्यवैशांतिंशृणुदेविसुशोभने ॥ १३ ॥ गृहवित्ताष्टमंभागंपुण्यकार्यचकारसः ॥
 गायत्रीजातवेदाभ्यांत्र्यंबकेणवरानने ॥ १४ ॥ लक्षत्रयंजपंदेविकारयामासयत्नतः ॥ हरिवंश
 श्रवणंदेविभार्ययासहितस्तदा ॥ १५ ॥ होमंवैकारयामासकुंडेशुद्धेवरानने ॥ चतुष्कोणेवि
 शालाक्षियोनिपल्लवशोभिते ॥ १६ ॥ दशांशंविधिवद्देवितर्पणंमार्जनंततः ॥ ब्राह्मणस्यततोमू
 र्तिपलपंचदशस्यतु ॥ १७ ॥ विधिवत्कारयामासपूजयामासबुद्धिमान् ॥ वस्त्रालंकारशय्याभि
 रूषणैर्विविधैस्तथा ॥ १८ ॥ मंत्रेणानेनदेवेशिगंधपुष्पैःपृथक्पृथक् ॥ सर्वकारणकर्तात्वंसाक्षि
 भूतोजगत्रये ॥ १९ ॥ पापं ब्रह्मवधंधोरंहरमेभुवनाधिप ॥ ॐ चक्रधरायनमः ॥ त्र्यम्बकायेन
 मः ॥ ॐ गदाधरायनमः ॥ ॐ शूलहस्तायनमः ॥ ॐ शार्ङ्गहस्तायनमः ॥ ॐ शंखहस्तायनमः ॥
 सनकंसनत्कुमारंसनंदनंसनातनम् ॥ २० ॥ पूजयामासविविधैर्मोदकैश्चफलैरपि ॥ प्रतिमांपू
 जितांतांतुसुविप्रायप्रदापयेत् ॥ २१ ॥ दशवर्णासवृषभांपट्टवस्त्रविभूषिताम् ॥ दद्याद्विप्रायवि

क. वि.

॥७१॥

दुषेश्रोत्रियायतपस्विने ॥ २२ ॥ व्रतंचकारयामासरविवारेणसप्तमी ॥ एवंकरोतिदेवेशिपुत्रयु
 ग्मंप्रजायते ॥ २३ ॥ कन्यामेकांवरारोहेरोगःसर्धोविनश्यति ॥ २४ ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाक
 संहितायांपा०पूर्वाभाद्रपदानक्षत्रस्यप्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नामशततमोऽध्यायः १००॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ धर्मेणजायतेपुत्रोधर्मेणलभतेश्रियम् ॥ धर्मेणव्याधिनाशःस्यात्तस्माद्धर्म
 परोभवेत् ॥ १ ॥ कांपिल्येनगरेदेविब्राह्मणस्तत्रतिष्ठति ॥ सवेदपाठनिरतोधनाढ्यश्चबहूद्यमी
 ॥ २ ॥ तस्यपत्नीवरारोहेपतिसेवासुतत्परा ॥ एकदाचागताकन्याब्राह्मणस्यकिलानघे ॥ ३ ॥
 पुत्रेणसहदेवेशिचादरंतेनवैकृतम् ॥ ततोबहुदिनेजातेतस्यस्वर्णचचोरितम् ॥ ४ ॥ कन्यापु
 त्रायसर्वेणस्वर्णप्रतिसदाशिवे ॥ उक्तंचानेनवैस्वर्णहृतंतुब्राह्मणंप्रति ॥ ५ ॥ ततोरोषपरीतात्मा
 पौत्रोभवतिवैशिवे ॥ विषंभुक्तंतदातेनबहुरोगाकुलेनतु ॥ ६ ॥ मरणंतस्यवैजातंपौत्रस्यैवव
 रानने ॥ ततोबहुदिनेजातेब्राह्मणस्यतदामृतिः ॥ ७ ॥ तस्यपत्नीसतीजातासत्यलोकेतदाव
 सत् ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेमर्त्यलोकेसुरेश्वरि ॥ ८ ॥ मानुषत्वंततोजातमयोध्यानगरेशिवे ॥
 धनधान्यसमायुक्तोराजमंत्रेविचक्षणः ॥ ९ ॥ पौत्रस्तस्यमृतोदेवितदुद्देशेनभोःशिवे ॥ अतःपु
 त्रोनजायेतबहुकन्याप्रजायते ॥ १० ॥ शरीरेसततमुग्रंज्वरंजातंसुदारुणम् ॥ शत्रवोबहवःसंति

अ. १०१

॥७१॥

नसौख्यं लभते क्वचित् ॥ ११ ॥ पुण्यं शृणु वरारोहे पूर्वपापक्षयो यतः ॥ गृहवित्तषडंशेन पुण्यकार्यं च कारयेत् ॥ १२ ॥ गायत्री त्र्यम्बकश्चेति श्रीश्च ते इति ऋक् त्रयम् ॥ इति मंत्रं जपेच्छं दशांशं हवनं ततः ॥ १३ ॥ दशांशं तर्पणं देवि मार्जनं तद्दशांशतः ॥ गोदानं तद्दशांशं च तद्दशांशं च भोजयेत् ॥ १४ ॥ भोजयामासे देवेशि श्रद्धाभक्तिसमन्वितः ॥ कूष्माण्डं नारिकेरं च पंचरत्नसमन्वितम् ॥ १५ ॥ गंगामध्ये प्रदातव्यं पूर्वपापविशुद्धये ॥ वृषभं तरुणं शुभ्रं घंटाचामरशोभितम् ॥ १६ ॥ ब्राह्मणाय प्रदातव्यं शय्यादानं विशेषतः ॥ एवं कृते वरारोहेशीघ्रं पुत्रः प्रजायते ॥ रोगस्यैव निवृत्तिः स्याज्ज्वरस्तस्य न जायते ॥ १७ ॥ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पूर्वाभाद्रपदानक्षत्रस्य द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकोत्तरशततमोऽध्यायः ॥ १०१ ॥ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ गांधारनगरे देवि ब्राह्मणो वसतिप्रिये ॥ दयाशर्म इति ख्यातो मद्यपानरतः सदा ॥ १ ॥ वेश्यासुरतसंतुष्टश्चौरकर्मरतः सदा ॥ म्लेच्छाचाररतः सोऽपि म्लेच्छाघ्नं भुज्यते सदा ॥ २ ॥ धनं न संचितं तेन म्लेच्छभार्यासुतत्परः ॥ श्राद्धकर्मविहीनश्च पितुर्मातुश्च निन्दकः ॥ ३ ॥ एवं बहुगते काले मरणं तस्य चाभवत् ॥ महाक्रकचनामानं नरकं नामदारुणम् ॥ ४ ॥ निक्षिप्तः शृंखलां बद्धाय मदूतैर्यमाज्ञया ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि भुक्त्वा नरकयातनाम् ॥ ५ ॥ नरकाग्निः सृतो

क.वि.

॥७२॥

देविगोधायोनिरभूत्पुरा ॥ सरठस्यपुनर्योनिचटकत्वंततोऽभवत् ॥ ६ ॥ मानुषत्वंततोलेभेशु
 भेदेशेवरानने ॥ धनधान्यसमायुक्तोवंशहीनोमहेश्वरि ॥ ७ ॥ पूर्वजन्मनिदेवेशिब्राह्मणत्वंयतो
 ऽत्यजत् ॥ तत्पापेनैवभोदोविपुत्रस्यमरणमुहुः ॥ ८ ॥ तन्मातरौपितरौवृद्धौत्यक्तौदुर्मतिनायतः ॥
 अतःशरीरैरोगःकाकवंध्यासहव्रणा ॥ ९ ॥ शांतिंशृणुवरारोहेयतःपुत्रोहिजायते ॥ गृहवित्ता
 घमंभागंपुण्यकार्यंचकारसः ॥ १० ॥ पलपंचसुवर्णस्यगणाध्यक्षस्यचाकृतिम् ॥ कृत्वावैपूज
 यामासमंत्रेणानेनसुव्रते ॥ ११ ॥ गणाध्यक्षसुरेशानसर्वोपद्रवनाशन ॥ ममपूर्वकृतंपापंहरदुःख
 निवारण ॥ १२ ॥ प्रतिमांगंधपुष्पाद्यैःपूजितांविविधैःफलैः ॥ दापयामासविप्रायवेदज्ञायतप
 स्विने ॥ १३ ॥ ततोगांकपिलांदद्यात्स्वर्णशृंगविभूषिताम् ॥ गणेशस्यतुमंत्रैवलक्षजाप्यंचका
 रयेत् ॥ १४ ॥ हवनंतद्दशांशेनमार्जनंतर्पणंतथा ॥ शतंचभोजयामासश्रोत्रियान्वेदपारगान् ॥
 ॥ १५ ॥ एवंकृत्वाविधानेनब्राह्मणायसमर्पयेत् ॥ एवंकृतेवरारोहेशीघ्रंपुत्रःप्रजायते ॥ १६ ॥ आ
 धयःसंक्षयंयांतिसर्वपापंचनश्यति ॥ ततोभवतिवंशश्चव्याधिनाशश्चजायते ॥ १७ ॥ इति श्री
 कर्म० पा० पूर्वाभाद्रपदानक्षत्रस्यतृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामद्वयधिकशततमो० ॥ १०२ ॥
 ॥ श्रीशिवउवाच ॥ ॥ मध्यदेशेसुरेशानिगोमत्यानिकटेशुभे ॥ बलभद्रपुरंख्यातंवसंतिबहवो

अ. १०३

॥७२॥

जनः ॥ १ ॥ तत्र ब्राह्मण एको हि युद्धाचाररतः सदा ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टो ब्राह्मणानां च निन्दकः ॥
 ॥ २ ॥ तस्य भार्या द्वयं चासिदेकां त्यज्या द्विजस्ततः ॥ द्वितीयां भोजयामास वस्त्रामत्रैर्विभूषणैः ॥
 ॥ ३ ॥ पुत्राश्च बहवो जाता ज्येष्ठयां शिववल्लभे ॥ आखेटकं सदा याति ब्राह्मणो गहने वने ॥ ४ ॥
 मृगं हत्वा वरारोहे भोजनं क्रियते सदा ॥ अग्निदाहं वनं कृत्वा पक्षिणां मृगजातिनाम् ॥ ५ ॥ वधं वै का
 रयामास निर्दयश्च द्विजाधमः ॥ एवं वयोन्तरे जाते तस्य मृत्युरभूत् किल ॥ ६ ॥ पश्चान्मृता ततो भा
 र्यापुंश्च लीव्यभिचारिणी ॥ यमदूतैर्महावोरैर्नरके नामदारुणे ॥ ७ ॥ यमाज्ञया तत्र नीता बह्वीपी
 डांतुलब्धवान् ॥ सप्ततिर्वै सहस्राणि वर्षाणि गिरिजेशिवे ॥ ८ ॥ भुक्तं नरकजंदुःखं बहु कष्टं सुदा
 रुणम् ॥ नरकाग्निः सृतो देवि गर्दभत्वं भवेत् किल ॥ ९ ॥ महिषस्य पुनर्योनिं मानुषत्वं ततो भवत् ॥
 धनाढ्यो वैश्यवृत्तिश्च स जनानां च सेवकः ॥ १० ॥ मध्यदेशे भवेद्देवि गुणवान् पुत्रवर्जितः ॥ ब्रह्मक
 र्मयतस्त्यक्त्वा कृता वैशस्रधारणा ॥ ११ ॥ अतः पुत्रविहीनोऽयं बह्वीः कन्यास्तु जायते ॥ अग्नि
 दाहं यतः कृत्वा गृहे वाप्यथ वा वने ॥ १२ ॥ मृगपक्षिवृकान् हत्वा तत्पापेन ज्वरी सदा ॥ शांतिं शृणु
 वरारोहे यतः पापप्रणाशनम् ॥ १३ ॥ गोपालमंत्रं वै जप्त्वा लक्षसंख्यं वरानने ॥ दशांशं हवनं कु
 र्यात्तर्पणं मार्जनं तथा ॥ १४ ॥ गोपालस्य सदा ध्यानं सदा गोपालकीर्तनम् ॥ शालिग्रामशिला

क. वि.
॥७३॥

दानं सुवर्णरजतान्वितम् ॥ १५ ॥ शुभ्रवस्त्रेण संयुक्तं दद्याद्विप्राय श्रोत्रिणे ॥ भूमिदानं ततः कुर्यात्
द्वोदानं च सुरेश्वरि ॥ १६ ॥ तिलधेनुं ततो दद्याद्ब्राह्मणान्भोजयेत्ततः ॥ एवं कृते महेशानि पुत्रश्चै
व प्रजायते ॥ १७ ॥ व्याधयः संक्षयं यान्तिका कवन्ध्या लभेत्सुतम् ॥ १८ ॥ इति श्रीक० सं० पा०
पूर्वाभाद्रपदानक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम त्र्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०३ ॥
शिव उवाच ॥ ॥ उज्जयिन्यां महेशानि क्षत्रियो वसतिप्रिये ॥ वैश्यकर्मरतस्सोपिकरोति क्रयवि
क्रयम् ॥ १ ॥ तस्य भार्या विशालाक्षिकुलटाव्यभिचारिणी ॥ संचितं तेन महिषी धनं रथगजादि
कम् ॥ २ ॥ छागमांसं वरारोहे प्रत्यहं भुज्यते खलु ॥ एकदा श्राद्धसमये ब्राह्मणो दुर्वचोऽवदत् ॥
॥ ३ ॥ पुरोहितस्य मरणं तदुद्देशेन वैशिवे ॥ ततो बहु दिने याते तस्य मृत्युरभूत्पुनः ॥ ४ ॥ यमा
ज्ञया च तद्वैर्नरके क्षिप्तवांस्तदा ॥ कुंभीपाके महाघोरे षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ ५ ॥ महत्कष्टं ततो भु
क्तं नरकान्निःसृतो यदा ॥ सर्पयोनिं ततो भुक्त्वा कुक्कुटत्वं पुनः कृमिः ॥ ६ ॥ मानुषत्वं पुनर्लभे देशे पु
ण्यतमेशुभे ॥ कुलाचाररतः सोपि देवतागुरुपूजकः ॥ ७ ॥ पुत्राश्च बहवो जातास्तेषां मृत्युश्च जा
यते ॥ शरीरे रोगमुग्रं वै बहु कष्टं मुहुर्मुहुः ॥ ८ ॥ पूर्वजन्म कृतं पापं भुज्यते खलु मानवैः ॥ पुण्यं शृ
णु वरारोहे पूर्वपापप्रणाशनम् ॥ ९ ॥ पलदशसुवर्णस्य प्रतिमां विप्ररूपिणीम् ॥ भूषितां विविधैर्व

अ. १०४

॥७३॥

सैरत्नैर्दशसमुद्भवैः ॥ १० ॥ पूजयामास विधिवन्मंत्रेणानेनभोः शिवे ॥ देवदेवमहादेवभुवनानां च
 पालक ॥ ११ ॥ मम पूर्वकृतं पापं तत्क्षमस्व दयानिधे ॥ त्वमेव शरणं देव त्वद्भक्तानां दिने दिने ॥
 ॥ १२ ॥ पूजयिष्यामि सततं नमामि चरणौ तव ॥ ततो वै वेदिकामध्ये सुवितानविभूषिते ॥ १३ ॥
 स्थापयेत्प्रतिमां देवि गंधपुष्पैः सुपूजयेत् ॥ १४ ॥ ॐ शिवाय नमः ॥ ॐ हराय नमः ॥ ॐ त्र्यंब
 काय नमः ॥ ॐ कपर्दिने नमः ॥ ॐ भवाय नमः ॥ ॐ शंकराय नमः ॥ ॐ शाशिशेखराय नमः ॥
 ॐ उग्राय नमः ॥ ॐ उग्ररूपाय नमः ॥ ॐ अहिर्बुध्न्याय नमः ॥ ॐ महादेवाय नमः ॥ गंधपुष्पादिभिर्दे
 वि पूजयित्वा पृथक् पृथक् ॥ १५ ॥ षडक्षरेण मंत्रेण लक्षजाप्यं तु कारयेत् ॥ दशांशं हवनं तद्वत्तर्पणं मा
 र्जनं तथा ॥ १६ ॥ ततो गां कपिलां दद्यात्स्वर्णरत्नविभूषिताम् ॥ ब्राह्मणाय ततो दद्याच्छय्यादानम
 नंतरम् ॥ १७ ॥ प्रतिमां पूजितां चैव ब्राह्मणाय शिवात्मने ॥ प्रदद्याद्देवविधिना ब्राह्मणान्भोजयेत्ततः
 ॥ १८ ॥ बंधुभिः सह भुंजीत गुरुं च प्रार्थयेत्ततः ॥ ब्रह्मविष्णुमहेशानं तत्स्वरूपं गुरुं विभुम् ॥ १९ ॥
 नमामि चरणौ तस्य गुरुदेवस्य वै पुनः ॥ ततः प्रदक्षिणां कृत्वा साष्टांगं प्रणिषत्य च ॥ २० ॥ विसर्ज
 येत्तदा देवं सर्वकार्यप्रदं शुभम् ॥ एवं कृते महेशानि पुत्रपौत्रविवर्धते ॥ २१ ॥ व्याधयः संक्षयं यांति
 का कवन्ध्या पुनः सुतम् ॥ लभेते नात्र संदेहो मम वाक्यं न चान्यथा ॥ २२ ॥ इति श्रीकर्मविपा

क.वि.

॥७४॥

कसंहितायां पार्वतीहरसंवादे उत्तराभाद्रपदानक्षत्रस्यप्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नामचतुरुत्त
 रशततमोऽध्यायः ॥ १०४ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ प्रतिष्ठानेमहादेविकायस्थोवसतिप्रिये ॥ स्वकर्मणिरतोर्धरः शांतः शक्तेरुपा
 सकः ॥ १ ॥ एकस्तस्य भवेन्मित्रं वैश्यो धनसमन्वितः ॥ कायस्थस्य तदा देवि गमनं तत्र जायते ॥
 ॥ २ ॥ आदरं बहुधा कृत्वा किंचित्कालं तदोषतुः ॥ मासमेकं तदा देवि वासं वैश्यगृहेऽभवत् ॥ ३ ॥
 वैश्यभार्या विशालाक्षी मृद्वंगी प्रियभाषिणी ॥ प्रीतिरासीत् तदा देविकायस्थे च गुणाकरे ॥ ४ ॥ का
 यस्थोऽपि गृहं गत्वा त्यक्त्वा वैश्यगृहं शिवे ॥ वैश्यपत्नी पुनर्देविकायस्थस्य गृहे गता ॥ ५ ॥ उ
 भाभ्यां च भवेद्देवि विग्रहं वैश्यशूद्रयोः ॥ एवं बहु गते काले वृद्धे क्षतिवरानने ॥ ६ ॥ कायस्थस्य भ
 वेन्मृत्युर्यमदूतैर्यमाज्ञया ॥ निःक्षिप्तं नरके चोरेषु विषसहस्रकम् ॥ ७ ॥ भुक्तं बहु विधं दुःखं नरक
 कुमिसंकुलम् ॥ नरकान्निस्सृतो देवि बलीवर्दमभूत्पुरा ॥ ८ ॥ ततोऽक्रुक्षस्य वैयो निच्छागयो निम
 नन्तरम् ॥ मानुषत्वं पुनर्लभे धनधान्यसमन्वितम् ॥ ९ ॥ मित्रपत्नी यतो भुक्त्वा स्वभार्या त्यज्य वै
 भवैः ॥ तत्पापेन भवेद्देवि न पुत्रः खलु वै क्वचित् ॥ १० ॥ प्रथमं कन्यका जाता विधवा पूर्वपापतः ॥
 पुनः पुत्रस्य सन्देहः शरीरे सततं ज्वरः ॥ ११ ॥ चरणे च भवेत्पीडा जंघे कटिगुदे तथा ॥ मृतवत्सा

अ. १०६

॥७४॥

भवेन्नारीगर्भपातंपुनःपुनः ॥ १२ ॥ शान्तिंशृणुवरारोहेपूर्वपापप्रणाशिनीम् ॥ गृहवित्तषडंशेन
 पुण्यकार्यचकारसः ॥ १३ ॥ गायत्रीमूलमंत्रेणलक्षजाप्यंतुकारयेत् ॥ हवनंतदशांशेनतर्प
 णंमार्जनंतथा ॥ १४ ॥ ब्राह्मणान्भोजयेत्षाष्टिंस्पर्षिषापायसेनवा ॥ गोदानंचयथाशक्त्याभूमिदा
 नंततःशिवे ॥ १५ ॥ वापीकूपतडागानिपथिमध्येतुकारयेत् ॥ एवंकृतेनसंदेहोवंशलाभंवरा
 नने ॥ १६ ॥ ज्वराणांसंक्षयःशीघ्रंकाकवन्ध्यालभेत्सुतम् ॥ मृतवत्साचयानारीजीवद्वत्साभ
 वेत्खलु ॥ १७ ॥ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादेउत्तराभाद्रपदानक्षत्रस्य
 द्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नामपंचाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०६ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ नैमिषारण्यदेशेतुमिश्रिकेचपुरोत्तमे ॥ तत्रदामोदरोराजाराजपुत्रस्त
 दावसत् ॥ १ ॥ तस्यपत्नीवरारोहेनामवंशमतीतथा ॥ परस्त्रीलिपटोधूर्तोधनाढ्योधनग
 र्वितः ॥ २ ॥ भार्यात्यक्त्वावरारोहेपरस्त्रीणांचसंग्रहम् ॥ करोतिप्रत्यहंदेविमृगमांसंप्रभु
 ज्यते ॥ ३ ॥ आखेटंचसदायातिमृगांश्चमृगशावकान् ॥ प्रत्यहंयातयामासव्याधरूपोमहा
 शठः ॥ ४ ॥ एवंसर्ववयोजातंबृद्धेसतिवरानने ॥ मरणंतस्यवैजातंयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ ५ ॥
 नरकैवैमहाघोरेनिक्षिप्तःशृंखलैर्युतः ॥ सप्ततिर्वैसहस्राणिबहुकष्टंप्रभुज्यते ॥ ६ ॥ नरकान्निः

क. वि.

॥७५॥

सृतोदेवि व्याघ्रयोनिषु जायते ॥ कपियोनि ततो देवि मानुषत्वं भवेत् पुनः ॥ ७ ॥ धनधान्ययुत
 रसाधुस्तस्य भार्या मृतप्रजा ॥ ब्राह्मणी गमनं देवि पूर्वजन्मनियत्कृतम् ॥ ८ ॥ तत्पापेन वरारो
 हेतनौ पीडामुहुर्मुहुः ॥ मृगाहताश्च बहवो हताश्च मृगशावकाः ॥ ९ ॥ तेन पापेन भो देवि मृतवत्स
 त्वमाप्नुयात् ॥ तस्योपायं प्रवक्ष्यामि शृणु देवि धृतव्रते ॥ १० ॥ शिवस्य वैदिकं मंत्रं लक्षजाप्यं तु
 कारयेत् ॥ लक्षद्वयं वरारोहे षडक्षरजपं तथा ॥ ११ ॥ शिवमूर्तिं ततः कुर्यात्सुवर्णस्य पलं दश ॥
 ततस्तां पूजयेद्धीमान् गंधपुष्पादिचंदनैः ॥ १२ ॥ धूपैर्दीपैस्सुनैर्वेद्यैरावाहनविसर्जनैः ॥ होमं
 च कारयामास कुण्डे सुभुसुशोभने ॥ १३ ॥ दशांशं हवनं तद्वन्मार्जनं तर्पणं ततः ॥ स्वर्णशृंगी
 ततो दद्यात्सवत्सां युवतीं तथा ॥ १४ ॥ ततस्तु भोजयेद्विप्रान्पयसामोदकेन वा ॥ एवं कृते महे
 शानि शीघ्रं पुत्रश्च जायते ॥ १५ ॥ व्याधयः संक्षयं यांति नात्र कार्या विचारणा ॥ १६ ॥ इति श्री
 कर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे उत्तराभाद्रपदानक्षत्रस्य तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनना
 म षडधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०६ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ अग्रपुरे नगरे देवि वैश्य एको हितिष्ठति ॥ दणदास इति ख्यातस्तस्य भार्या
 सुगोपिका ॥ १ ॥ चंचला कुलटा सा तु पतिवंचनतत्परा ॥ एकस्मिन् समये देवि द्विज एकः समागतः ॥

अ. १०७

॥७६॥

बहुस्वर्णेनसंयुक्तो धनाढ्यो बहुभाग्यवान् ॥ कोटिमुद्रांवरारोहे वैश्यगृहे ततो द्विजः ॥ ३ ॥ स्था
 पयामास धर्मात्मानयपाले द्विजो गतः ॥ तत्र वैमरणं देवि ब्राह्मणस्य ततो भवत् ॥ ४ ॥ तद्धनेन च
 वैश्येन सर्वभुक्तं वरानने ॥ ततो वयोत्तरे याते महामार्या उपद्रवात् ॥ ५ ॥ मरणं तस्य वैश्यस्य पुत्र
 भार्या युतस्य च ॥ यमदूतैर्महाघोरैर्महाघोरे सकर्दमे ॥ ६ ॥ क्षितवान् षष्टिसाहस्रवर्षं देवि सुशो
 भने ॥ नरकान्निःसृतो देवि शूकरत्वं ततो भवत् ॥ ७ ॥ ऋक्षयोर्निततो देवि महिषत्वं ततो भव
 त् ॥ मानुषत्वं ततो देवि सर्वलोकजिताजितम् ॥ ८ ॥ धनधान्यसमायुक्तं पुत्रकन्याविवर्जितम् ॥
 ब्राह्मणस्य यतो देवि धनं भुक्तं सुनिर्भयम् ॥ ९ ॥ पूर्वजन्मनि देवेशिततः पुत्रो न जायते ॥ अस्य
 शान्तिं प्रवक्ष्यामि शृणु देवि सुशोभने ॥ १० ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण पंचलक्ष जपस्ततः ॥ हवनं तद्
 शान्तेन मार्जनं तर्पणं ततः ॥ ११ ॥ ब्राह्मणस्य ततो देवि प्रतिमां कारयेत्ततः ॥ शतपलसुवर्णस्य रत्न
 वस्त्रविभूषिताम् ॥ १२ ॥ पूजयामास देवेशि चन्दनाद्यैः सुपुष्पकैः ॥ धूपैर्दीपैर्महेशानि नैवेद्यै
 र्मोदकैस्तथा ॥ १३ ॥ प्रतिमां पूजितां तां तु ब्राह्मणाय समर्पयेत् ॥ ततो गां कपिलां दद्यात्स्वर्णशृं
 गीं स नूपुराम् ॥ १४ ॥ ब्राह्मणान् भोजयेत्पश्चात्सर्पिषा पायसेन वा ॥ गोशतं च ततो दानं घटदानं
 घृतस्य च ॥ १५ ॥ प्रयागे माघमासे तु स्नानं च भार्यया सह ॥ एवं कृते भवेत्पुत्रः शीघ्रमेव न संशयः ॥

क.वि.

॥७६॥

॥ १६ ॥ व्याधयः संक्षयं यांतिका कवन्ध्यालभेत्सुतम् ॥ १७ ॥ इति श्रीकर्म० पार्वतीहरसं०
 उत्तराभाद्रपदानक्षत्रस्य चतुर्थचरणप्राथम्ये चतुर्थकथनं नाम सप्ताधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०७ ॥
 ॥ श्रीशिव उवाच ॥ वैदण्डे च पुरे देविलुब्धको वसतिप्रिये ॥ सेवेति समाख्यातस्तस्य भा-
 र्या तु निधुरा ॥ १ ॥ अतीव निर्दयो देवि विहंगमृगघातकः ॥ प्रत्यहं मृगमांसेन व्ययं कुर्याद्दिने दिने ॥
 ॥ २ ॥ एवं सर्वव्योजातं वृद्धे सति वरानने ॥ मरणं तस्य वै जातं यमदूतैर्यमाज्ञया ॥ ३ ॥ निक्षि-
 प्तं नरके घोरेषां षट् वर्षसहस्रकम् ॥ भुक्तं च विविधं दुःखं कृमिसूचीमुखैर्युतम् ॥ ४ ॥ नरकान्निःसृ-
 तो देवि मृगत्वं जायते खलु ॥ शृगालस्य ततो यो निच्छागयो निततो भवत् ॥ ५ ॥ मानुषत्वं पुन-
 र्जातं धनधान्यसमन्वितम् ॥ पूर्वजन्मनि देवेशि जलदानं च वै कृतम् ॥ ६ ॥ धनाढ्यत्वं ततो जातं
 न पुत्रो मृगताडनात् ॥ पुत्राश्च गृहवो जाता मृत्युस्तेषां च जायते ॥ ७ ॥ रोगाणां च तथोत्पत्तिर्ज्व-
 रश्चैव पुनः पुनः ॥ शान्तिं शृणु वरारोहे पूर्वपापप्रणाशनम् ॥ ८ ॥ गृहवित्तषडंशेन पुण्यकार्यं च
 कारसः ॥ गायत्री च शिवायेति जातवै देति वै पुनः ॥ ९ ॥ दशा युतं जपं कुर्याद्दशांशं हवनं ततः ॥
 दशांशं मार्जनं देवितर्पणं तद्दशांशतः ॥ १० ॥ ततो वै भोजयामास द्विजान् देवि दशांशतः ॥ दश-
 वर्णां ततो दद्याद्दृषभं भूषितं शुभम् ॥ ११ ॥ पलपञ्चसुवर्णस्य माल्यं मे रुयुतं तु वै ॥ ब्राह्मणाय त-

अ. १०८

॥७६॥

तादेधाच्छय्यादानमनन्तरं ॥ १२ ॥ एवंकृतेवरारोहेपुत्रःखलुप्रजायते ॥ व्याधयःसंक्षयंयां
 तिकाकवन्ध्यालभेत्सुतम् ॥ १३ ॥ इतिश्रीकर्मविपाकसंहितायांपार्वतीहरसंवादेरेवतीनक्षत्र
 स्यप्रथमचरणप्रायश्चित्तकथनं नामाष्टोत्तरशततमोऽध्यायः ॥ १०८ ॥ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ ॥ श्रीपुरनगरेदेविद्विजएकोऽवसत्पुरा ॥ पुत्रपौत्रयुतोदेविधनाढ्योवेदवाजि
 तः ॥ १ ॥ वैश्यकर्मरतःसोऽपिविक्रयंक्रियतेसदा ॥ महिषीवृषभंवल्लं चामरंगजवाजिनम् ॥ २ ॥
 प्रत्यहं विक्रयंकृत्वाधनस्यबहुसंग्रहम् ॥ एकदातद्गृहेदेविगुरुस्तस्यतदागतः ॥ ३ ॥ आदरं बहु
 धाकृत्वामासेजातेततःशिवे ॥ गमनंचहरिद्वारेस्नानार्थंचगंतस्तदा ॥ ४ ॥ गुरुपुत्रस्तुवैमूर्तिस्व
 र्णरत्नयुतांतथा ॥ सद्रव्यांवैततोदेविब्राह्मणायसरप्यंच ॥ ५ ॥ हरिद्वारेततो गत्वातत्रप्राणमथा
 त्यजत् ॥ मूर्तिद्वयंगुरोश्चैवाविक्रीयतद्वचयंकृतम् ॥ ६ ॥ एवंबहुगतेकालेमरणंब्राह्मणस्यच ॥
 यमाज्ञायामदूतैर्नरकेनापकर्दमे ॥ ७ ॥ निक्षिप्तंवैततोदेविषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ नरकाग्निःसृतो
 देविव्याघ्रयोर्निततोलभत् ॥ ८ ॥ विडालस्यपुनर्योर्निमानुषत्वंततोलभत् ॥ तीर्थेषुपुण्यतमेदे
 विकोशलायांसुरेश्वरि ॥ ९ ॥ ब्राह्मणस्यकुलेजन्मज्ञानवान्प्रियदर्शनः ॥ देवतायतनेप्रीतिःपर
 स्त्रीलंपटस्तथा ॥ १० ॥ तस्यापत्यत्रयंदेविकन्यकापुत्रकौतथा ॥ तेषांवैमरणंजातंपुनःपुत्रो न

क. वि.

॥७७॥

जायते ॥ ११ ॥ काकवध्याभवद्भार्यागौरांगीसुंदरीतुसा ॥ तन्वल्लीदीर्घकेशीचपत्यौचाप्रियभा
 षिणी ॥ १२ ॥ तस्योपायंप्रवक्ष्येऽहंपुनःपुत्रोयतोभवेत् ॥ हरिवंशश्रवणंदेविगोपालस्यतुकी
 र्त्तनम् ॥ १३ ॥ वंशगोपालमंत्रवैगायत्रीमंत्रमेवच ॥ लक्षद्वयंवरारोहेजपवैकारयेत्सुधीः ॥ १४ ॥
 हवनंतद्दशांशेनतर्पणमार्जनंतथा ॥ तुलसीवाटिकांकृत्वातन्मूलेविष्णुपूजनम् ॥ १५ ॥ दशवर्णां
 चगोदानंशय्यादानंततःशिवे ॥ ब्राह्मणान्भोजयेत्पश्चाच्छतसंख्यान्द्विजोत्तमान् ॥ १६ ॥ वि
 ष्णोश्चप्रतिमांदेविसुवर्णस्यपलंदश ॥ पूजयित्वाविधानेनब्राह्मणायप्रदापयेत् ॥ १७ ॥ एवंकृ
 तेनसंदेहोवंशोभवतिनान्यथा ॥ काकवंध्यालभेत्पुत्रंजीवत्पुत्रामृतप्रजा ॥ १८ ॥ व्याधयःसंक्ष
 यंयांतिवंध्यत्वञ्चप्रशाम्यति ॥ एवंनकुरुतेदेविसप्तजन्मह्यपुत्रकम् ॥ १९ ॥ इतिश्रीक०सं०
 पा०संवादरेवतीनक्षत्रस्यद्वितीयचरणप्रायश्चित्तकथनंनामनवाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०९ ॥
 ॥ शिवउवाच ॥ ॥ माणिक्यनगरेदेविवसंतिवहवोजनाः ॥ लवणकारोवसत्येकःप्रत्यहंलवणं
 करोत् ॥ १ ॥ लवणस्यविक्रयंनित्यंव्ययंकुर्याद्दिनेदिने ॥ तस्यमित्रंद्विजःकश्चिदागतस्तस्यवै
 गृहे ॥ २ ॥ धनाढ्योरत्नसंयुक्तस्तत्रवासमकारयत् ॥ आदरंबहुसन्मानंकृत्वामित्रेणवैशिवे ॥
 ॥ पत्नीशूद्रस्यैवदुष्टापुंश्चलीचपलातथा ॥ मासमेकंवरारोहेतस्यविप्रस्यचस्थितौ ॥ ४ ॥

अ. ११०

॥७७॥

मित्रपत्न्याविषंदत्तं ब्राह्मणाय तदाशिवे ॥ भोजनान्नेनैव मध्ये लवणकारो न जानते ॥ ५ ॥ ब्राह्मण
 स्य भवेन्मृत्युरर्द्धरात्रे गते सति ॥ नद्यां शवं ततस्त्यक्त्वा धनं तस्य गृहीतवान् ॥ ६ ॥ ब्राह्मणस्य
 धनं गृह्यव्ययं कुर्याद्दिने दिने ॥ भार्यया सह पुत्राभ्यां भुक्त्वा द्रव्यं वरानने ॥ ७ ॥ ततो वृद्धे वयोजाते
 मरणं तस्य पापतः ॥ पश्चान्मृता तु वै भार्या कुलटाव्यभिचारिणी ॥ ८ ॥ यमदूतैर्महाघोरैर्नरके पा
 कसंज्ञके ॥ कुम्भीपाके तदा देविनिःक्षिप्तश्च यमाज्ञया ॥ ९ ॥ युगमेकं विशालाक्षि भुक्त्वा नरक
 यातनाम् ॥ नरकान्निःसृतो देवि शूकरत्वं प्रजायते ॥ १० ॥ पुनः काकस्य वै योनिं विडालत्वं ततो
 भवत् ॥ मानुषत्वं ततो देवि देशे शुद्धे ततो भवत् ॥ ११ ॥ पूर्वजन्मनि देवेशि कुरुक्षेत्रे यतो गतः ॥ अ
 तो धनं भवत्यस्य नापत्यत्वं द्विजो हतः ॥ १२ ॥ शरीरे जायते व्याधिर्भार्या तस्य मृतप्रजा ॥ अस्य
 पापस्य शमनं शांतिं शृणु वरानने ॥ १३ ॥ गृहवित्ताष्टमं भागं ब्राह्मणाय समर्पयेत् ॥ गायत्री जात
 वेदाभ्यां त्र्यं वकेति ऋचा पुनः ॥ १४ ॥ लक्षत्रयं वरारोहे जपं वै कारयेत् सुधीः ॥ हवनं कारयामास
 कुण्डे योनि सुशोभने ॥ १५ ॥ चतुरस्रं वरारोहे दशांशं विधिपूर्वकम् ॥ तर्पणं तद्दशांशेन मार्जनं च वि
 शेषतः ॥ १६ ॥ गांसवत्सां ततो दद्यात्स्वर्णवस्त्रविभूषिताम् ॥ ब्राह्मणं भोजयेत्पश्चात्कूष्माण्डं प्रद
 देत् सुधीः ॥ १७ ॥ एवं कृते वरारोहे पुत्रो भवति नान्यथा ॥ व्याधयः संक्षयं यांति काकवन्ध्या पुनः सु

क.वि.

॥७८॥

तम् ॥ १८ ॥ मृतवत्सालभेत्पुत्रं चिरं जीविनमुत्तमम् ॥ १९ ॥ इति श्रीकर्मविपाकसंहितायां पार्व
 तीहरसंवादे रेवतीनक्षत्रस्य तृतीयचरणप्रायश्चित्तकथनं नाम दशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ ११०
 ॥ शिव उवाच ॥ अलर्कस्य पुरे देवि क्षत्रियो वसतिप्रिये ॥ चंद्रशर्मेति विख्यातः पत्नी देविततो
 भवत् ॥ १ ॥ क्षत्रधर्मरतो नित्यंधनाढ्यः शूरसंमतः ॥ कृष्णदास इति ख्यातो विप्रस्तस्य पुरोहि
 तः ॥ २ ॥ विप्राय प्रददौ भूमिं गिरिजे विग्रहं शतम् ॥ ततो बहु दिने याते दण्डं तस्मै सयाचितम् ॥
 ॥ ३ ॥ ब्राह्मणोऽप्यवदद्देवि नाहं दंड्यः कदाचन ॥ ततो रोषपरीतात्मा क्षत्रियो ब्राह्मणं प्रति ॥ ४ ॥
 दुर्वचश्चावदद्देवि ब्राह्मणे साधुसंमते ॥ मरणं ब्राह्मणस्यैव मृत्यूद्देशेन वै प्रिये ॥ ५ ॥ ततो बहु गते वर्षे
 मरणं क्षत्रियस्य तु ॥ यमदूतैर्महाघोरे नरके नामदारुणे ॥ ६ ॥ कुंभीपाके महाघोरे क्षितवान्यम
 शासनात् ॥ युगानां च त्रयं संख्या नरके वासमेव च ॥ ७ ॥ नरकान्निःसृतो देवि प्रेतत्वं चैव जायते ॥
 शूकरस्य पुनर्यो निततो भवति मानुषः ॥ ८ ॥ मध्यदेशे विशालाक्षि हिमविंध्योश्च मध्यगे ॥ धन
 धान्यसमायुक्तो ब्राह्मणानां च सेवकः ॥ ९ ॥ पूर्वजन्मनि देवेशि मरणं ब्राह्मणस्य तु ॥ मृत्यूद्देशेन दे
 वेशितत्पापेन भवेत्सुतः ॥ १० ॥ प्रमादात् पुत्रस्योत्पत्तिर्मरणं तस्य जायते ॥ काकवंध्या भवेन्ना
 मृतवत्सा पुनः पुनः ॥ ११ ॥ शरीरे व्याधिरुत्पन्नो ज्वरं तीव्रं मुहुर्मुहुः ॥ अन्यशांतिमहं वक्ष्ये शृ

अ. १११

॥७८॥

पुदेविसमासतः ॥ १२ ॥ गृहवित्तषडंशं च ब्राह्मणाय समर्पयेत् ॥ गायत्रीमूलमंत्रेण पंचलक्षजपं
 तथा ॥ १३ ॥ दशांशं कारयामास हवनं विधिपूर्वकम् ॥ तर्पणं मार्जनं तद्वद्दोशनं च विशेषतः ॥ १४ ॥
 ब्राह्मणस्य ततो देविप्रतिमां कारयेद्बुधः ॥ पलपञ्चसुवर्णस्य वस्त्रैर्गन्धैर्विभूषिताम् ॥ १५ ॥ ततो नि
 माय प्रतिमां पूजयित्वा यथाविधि ॥ मंत्रेणानेन देवेशि पाद्यगंधादिभिः पृथक् ॥ १६ ॥ वासुदेवज
 गन्नाथशरणागतवत्सल ॥ ब्रह्महत्याकृता पूर्वतस्तत्सर्वं क्षंतुमर्हसि ॥ १७ ॥ बल्मीकमृत्तिकां गृह्यवे
 दिवै कारयेत्ततः ॥ तन्मध्ये सर्वतोभद्रं रचितं द्रव्यमंगलैः ॥ १८ ॥ तन्मध्ये प्रतिमां स्थाप्य ततः पू
 जांतु कारयेत् ॥ १९ ॥ ॐ वासुदेवाय नमः ॥ ॐ जगन्नाथाय नमः ॥ ॐ हृषीकेशाय नमः ॥ ॐ
 दामोदराय नमः ॥ ॐ अच्युताय नमः ॥ ॐ शंखचक्रगदाधराय नमः ॥ ॐ विष्णवे नमः ॥ ॐ
 शार्ङ्गिणे नमः ॥ ॐ अनन्ताय नमः ॥ ॐ गरुडध्वजाय नमः ॥ दशमंत्रैर्महेशानि पूजयित्वा ततः सु
 धीः ॥ प्रतिमां रक्तवस्त्रेण छादितां पुष्पभूषिताम् ॥ २० ॥ ब्राह्मणाय ततो दद्यान्महाविष्णुस्वरू
 पिणे ॥ प्रभोजयेत्ततो विप्रान्दक्षिणां दापयेत्ततः ॥ २१ ॥ ततो विसर्जनं कुर्याद्वाचकं प्रणिपत्य च ॥
 एवं कृते वरारोहेशीघ्रं पुत्रं प्रजायते ॥ २२ ॥ काकवन्ध्यालभेत्पुत्रं सर्वव्याधिप्रणाशनम् ॥ मृत
 वत्सा च यानारी जीवत्पुत्रा च जायते ॥ २३ ॥ यः पठेच्छृणुयाद्वापि सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ अतः पर

क. वि.
॥७९॥

तरं नास्ति सत्यं सत्यं वरानने ॥२४॥ इति श्रीब्रह्मपुराणे पितृकल्पोत्तरे सनत्कुमारमार्कण्डेयप्रश्ने
कर्मविपाकसंहितायां पार्वतीहरसंवादे सर्वप्रायश्चित्तकथने नारदां वरीषकथने प्रत्युत्तरे रेवतीनक्ष
त्रस्य चतुर्थचरणप्रायश्चित्तकथनं नामैकादशाधिकशतमोऽध्यायः ॥ १११ ॥

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

इदं पुस्तकं श्रीकृष्णदासात्मजखेमराजेन मुम्बय्यां स्वकीये “ श्रीवेङ्कटेश्वर ”
मुद्रालये मुद्रितम् ॥ संवत् १९५१ शके १८१६

अ. १११.

॥७९॥

जाहिरात.

लीलावती सान्वय भाषाटीकाअत्युत्तम कि० १॥ रु० बृहज्जातकसटीक की० १॥ रु० वर्षदीपकपत्रीमार्ग वर्षजन्मपत्र बनानेका की० .।. मुहूर्तचिंतामणि प्रमिताक्षरा टीकासह रफू रु. १ ग्लेज् की. १॥ रु. मुहूर्तचिंतामणि पीयूषधारा टीका की. ३ रु. ताजिकनीलकंठी सटीक तंत्रत्रयात्मक की० १। रु० ताजकनीलकण्ठी महीधरकृत भा० टीका की० १॥ रु० ज्योतिषसार भाषाटीकासहित की० १ रु० मुहूर्तचिंतामणिभाषाटीका महीधरकृत की० रु० १ बालबोधज्योतिष की० २ आ० चमत्कारचिंतामणि भाषाटीका की० .।.

वाल्मीकीयरामायण (ब्रजभाषाटीका सहित) और भाषावार्तिक ।

श्रीवाल्मीकीय रामायण २४००० ग्रंथका सरल सुबोध ब्रज भाषाटीका बनवाया है जिसके बीचमें मूल और नीचे ऊपर भाषाटीका है. और एक वाल्मीकीय रामायणका भाषा वार्तिक ऐसे दोनों तरहके छापके तैयार हैं. जिसमें मूलके अनुसार यथावत् भाषाटीका करके मूल श्लोकोंके अंक भी लगादिये गये हैं रामायणकी कथा पढ़नेवालोंको पुराण वांचनें बहुत उपयोगी होगा. जिन महाशयोंको लेना हो वे २३ रु० भेज देनेसे भाषाटीका सहित इस पुस्तकको अपने स्थानपरमें पासकेंगे. और केवल भाषा वार्तिककी कीमत १० रु० है.

जाहि-

जातकालंकारभाषाटीका की० ।= जातकालंकारसटीक की० ।= जातकाभरण
 की० ।।। रु० हारीतसंहिता भाषाटीकासहित की० रु. ३. अष्टांगहृदय वाग्भट भाषा-
 टीका अत्युत्तम वैद्यकग्रंथ सम्पूर्ण छपके तैयार है की० रु. १०. बृहन्निघंटुरत्नाकर
 प्रथमभाग की० रु. ३. बृहन्निघंटुरत्नाकरद्वितीयभाग की० रु. ३. बृहन्निघंटुरत्नाकर तृती-
 यभाग की० रु. ३. बृहन्निघंटुरत्नाकर चतुर्थभाग की० रु. २॥. बृहन्निघंटुरत्नाकर पंचम-
 भाग छपता है पथ्यापथ्यभाषाटीका की० आ० १२. शार्ङ्गधर निदानसह भाषाटीका पं०
 दत्तराम चौबे मथुरा निवासीका बनाया की० रु० ३. अमृतसागर कोशसहित हिंदी भाषामें
 नवीन छपके तैयार है की० रु. २॥. हंसराजनिदान भाषाटीका की० रु. १॥. चिकित्साखंड
 भाषाटीका प्रथमभाग की० रु. ४. चिकित्साक्रमकल्पवल्ली संस्कृतकाशिनाथकृत की० रु. २॥.

पुस्तक मिलनेका ठिकाना-

खेमराज श्रीकृष्णदास

श्रीवेंकटेश्वर छापाखाना मुम्बई

रात.

३

जाहिरात ।

श्रीमद्वाल्मीकीय रामायण ।

श्रीवाल्मीकीय रामायण २४००० ग्रंथका सरल सुबोध ब्रजभाषाटीका बनवाकर छापके तैयार है जिसके बीचमें मूल और नीचे ऊपर भाषाटीका है। और एक वाल्मीकीयरामायणका भाषावार्तिक छपा है। जिसमें मूलके अनुसार यथावत् भाषा करके मूल श्लोकोंके अंकभी लगादिये गये हैं। रामायणकी कथा पढ़नेवालोंको पुराण वांचनेमें बहुत उपयोगी होगा।—जिन महाशयोंको लेना हो वे २३ रु० भेजदेनेसे भाषाटीकासहित इस पुस्तकको अपने स्थानपर पा सकेंगे और भाषावार्तिकको १० रु० भेजनेसे पा सकेंगे। महाशय हो ! इस अलाभ्य लाभको शीघ्रता करिये। (इसके सब सातही काण्ड बाल, अयोध्या, आरण्य, किष्किन्धा, सुन्दर, युद्ध, और उत्तर ए) और रामायणमाहात्म्यभी भाषाटीकासहित छपे हुये तैयार हैं; जिनकी इच्छा हो मँगालीजिये।

पुस्तक मिलनेका ठिकाना—खेमराज श्रीकृष्णदास.

“श्रीवेंकटेश्वर” छापखाना—मुंबई.

